

การสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ปริญญาานิพนธ์

ของ

นันทวัฒน์ เม่นมังกู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

กุมภาพันธ์ 2551

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทคัดย่อ

ของ

นันทวัฒน์ เม่นมังกู

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา

กุมภาพันธ์ 2551

นันทวัฒน์ เม่นมงกุฏ. (2551). การสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. ปริญญาโท กศ.ม. (พลศึกษา) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มยุรี ศุภวิบูลย์.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและนักเรียนที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีตามปกติ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 30 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 15 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ ทดลองสอนกลุ่มละ 16 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ ทั้งหมด 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามปกติ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที โดยทดสอบนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยพบว่า

ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านความรู้ของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านทักษะของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านเจตคติของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยโดยรวมของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

MUAYTHAI INSTRUCTIONAL WITH YONISOMANASIKAN THINKING METHOD TOWARD
LEARNING ACHIEVEMENT

AN ABSTRACT
BY
NANTAWAT MENMOMGKOT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education degree in Physical Education
at Srinakharinwirot University
February 2008

Nantawat Menmongkot. (2007). *Muaythai Instructional with Yonisomanasikan Thinking Method Toward Learning Achievement*. Master Thesis. M.E.d (Physical Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Dr. Wasana Kuna-apisit, Asst. Prof. Dr. Mayuree Suphawibul.

The purpose of this study was to investigate the learning achievement of students who learned muaythai by instruction with yonisomanasikan thinking method and traditional method. The samples were thirty purposively sampling of the mattayomsuksa fifth students who was divided into two groups ; control group (15 students) and experimental group (15 students). The collecting date took sixteen hours, 2 hours per week for eight weeks. The instruments were learning management plan by instruction with yonisomanasikan thinking method, the learning management plan by traditional method and muaythai achievement test. Data were analyzed into mean, standard deviation and t-test at the statistically significant difference .05 level.

It was found that :

Mean of knowledge achievement of students who learned muaythai by instruction with yonisomanasikan thinking method was higher than traditional method after the second, the fourth, the sixth and the eighth week with statistically significant difference .05 level.

Mean of skill achievement of students who learned muaythai by instruction with yonisomanasikan thinking method was higher than traditional method after the second, the fourth, the sixth and the eighth week with statistically significant difference .05 level.

Mean of affective achievement of students who learned muaythai by instruction with yonisomanasikan thinking method was higher than traditional method after the second, the fourth, the sixth and the eighth week with statistically significant difference .05 level.

Total learning achievement of students who learned muaythai by instruction with yonisomanasikan thinking method was higher than traditional method after the second, the fourth, the sixth and the eighth week with statistically significant difference .05 level.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สามารถสำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาบัตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มยุรี ศุภวิบูลย์ กรรมการควบคุมปริญญาบัตร ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กรรวิ บุญชัย กรรมการสอบปริญญาบัตรที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่ได้ให้ความกรุณาให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ทำให้ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์เจษฎา เจียระนัย รองศาสตราจารย์ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาติชาย อมิตรพ่าย ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการธีระพงศ์ นิยมทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการทำวิจัย อาจารย์ใจเด็ด หวานชะเอม อาจารย์จารุพร อิศรางกูร ณ อยุธยา อาจารย์เจษฎี ต้นสุวรรณ อาจารย์ธนิดา จันเล็ก อาจารย์กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาและคณาจารย์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและให้กำลังใจ ขอขอบใจนักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเรียนการสอนมวยไทย

สุดท้ายผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสำเนียง เม่นมงกุฏ คุณแม่ณัฐกุล กัญญาวิริยะ และผู้เปรียบเสมือนบิดาทางการศึกษาที่ให้โอกาสและให้การศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศักดิ์ น้อยสินธุ์ ที่ได้ให้กำลังใจและผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยขออุทิศสิ่งที่ดีงามแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นันท์วัฒน์ เม่นมงกุฏ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การจัดการศึกษาและการสอนมวยไทย.....	7
การจัดการศึกษา.....	7
หลักการสอนพลศึกษา.....	10
รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนพลศึกษา.....	13
การสอนมวยไทย.....	17
โยนิโสมนสิการ.....	19
ปัญญา คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา	19
การเกิดปัญญาและกระบวนการพัฒนาปัญญา.....	20
โยนิโสมนสิการ.....	22
วิธีการแบบโยนิโสมนสิการ.....	23
การสอนแบบโยนิโสมนสิการ.....	26
การเรียนแบบโยนิโสมนสิการ.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโยนิโสมนสิการ.....	28
งานวิจัยต่างประเทศ.....	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยในประเทศ.....	29
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	30
การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	34
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย.....	45
ระยะเวลาของการวิจัย.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
วิธีการจัดกระทำข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	76
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	76
สมมุติฐานการวิจัย.....	76
วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
เครื่องมือในการวิจัย.....	77
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	77
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	81
บรรณานุกรม.....	83

สารบัญ (ต่อ)

ภาคผนวก.....	86
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	131

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า	
1	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	52
2	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	54
3	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	56
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	58
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	60
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	62

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า	
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	64
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent).....	66
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านความรู้ โดยใช้สถิติที (t-test independent).....	68
10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านทักษะ โดยใช้สถิติที (t-test independent).....	70
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านเจตคติ โดยใช้สถิติที (t-test independent).....	72
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติที (t-test independent).....	74

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 ทฤษฎีการเกิดปัญญาของพระธรรมปิฎก.....	20
3 กระบวนการพัฒนาปัญญาตามแนวพุทธวิธี.....	22
4 พฤติกรรมด้านความรู้และการคิด.....	32
5 พฤติกรรมด้านเจตคติ.....	32
6 แนวคิดการจัดจำแนกระดับของความรู้สี่กตามแนวแคธวโวลและคณะ.....	33
7 พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ของกลไกทางร่างกายและสมอง.....	33
8 แนวความคิดของพระพุทธเจ้าด้านความรู้สี่ก.....	34
9 องค์ประกอบของเจตคติ.....	34
10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านความรู้ ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	53
11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านทักษะ ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	55
12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านเจตคติ ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	57
13 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านความรู้ ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	59
14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านทักษะ ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	61
15 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านเจตคติ ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	63

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	65
17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	67
18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านความรู้ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	69
19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านทักษะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	71
20 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านเจตคติ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	73
21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง.....	75

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยมหิดล ดังข้อความในพระบรมราโชวาทตอนหนึ่งว่า “ผู้มีปัญญาและความรู้ดี เพราะมีโอกาสได้ศึกษามากกว่าผู้อื่น ย่อมมีหน้าที่และความรับผิดชอบเป็นพิเศษที่จะต้องทำตัวทำงานให้เป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน...” พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้แสดงให้เห็นว่า จุดมุ่งหมายของการศึกษา คือ ปัญญา เพราะปัญญาคือ ความเฉลียวฉลาดในการทำสิ่งต่างๆ ซึ่งปัจจัยสำคัญของปัญญา คือ การคิดเป็น และภารกิจสำคัญของการศึกษาก็คือ การฝึกอบรมบุคคล ให้พัฒนาปัญญาให้เกิดความรู้ความเข้าใจในข้อเท็จจริงและสภาวะของสิ่งทั้งหลาย มีทัศนคติต่อสิ่งทั้งหลายอย่างถูกต้อง ปฏิบัติและจัดการกับสิ่งทั้งหลายตามสมควรจะเป็น เพื่อให้เกิดเป็นประโยชน์ตน คือความมีชีวิตอยู่อย่างสำเร็จผลดีที่สุด มีจิตใจเป็นอิสระ มีสุขภาพกายและจิตสมบูรณ์ และประโยชน์ผู้อื่น คือ สามารถช่วยสร้างสรรค์ประโยชน์สุขแก่คนทั้งหลายที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคมได้ (พระธรรมปิฎก.ป.อ.ปยุตโต. 2547: 14) ในการจะสร้างปัญญาให้กับเด็กและเยาวชนนั้น รัฐได้ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือและใช้ครูเป็นคนที่ถ่ายทอดความรู้ วิธีคิด คุณธรรม จริยธรรม ผ่านทางการสอนในรายวิชาต่างๆ ซึ่งรัฐได้มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 5)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเรียกว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแบ่งออกเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนและได้แบ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็น 8 กลุ่ม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 5) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในเรื่องการเรียนรู้ จริยธรรม มีทักษะการคิด การสร้างปัญญา รักการออกกำลังกาย ภูมิใจในความเป็นไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬาและภูมิปัญญาไทย ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น สถานศึกษาต้องนำโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้น

พื้นฐานไปจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีการเรียน ใน 2 ช่วงชั้น คือ ช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมี 5 สาระ 6 มาตรฐาน โดยการเรียนการสอนพลศึกษาในช่วงชั้นที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้มีการเปิดสอนกีฬามวยไทย ซึ่งเป็นไปตามสาระและมาตรฐานการ เรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานในสาระที่ 3 มาตรฐาน พ 3.1 มาตรฐาน พ 3.2 และสาระที่ 4 มาตรฐาน พ 4.1 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 17-18)

ด้วยเหตุที่พลศึกษาเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพ พื้นฐานในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 5) การเรียนการสอน พลศึกษาโดยเน้นทักษะทางด้านกีฬาเพียงอย่างเดียวหรือการสอนให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎ กติกา โดยการสอนเพียงอย่างเดียวไม่อาจทำให้บรรลุตามจุดหมายของการศึกษาได้ ดังจะเห็นได้รายงาน การประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา ที่ได้ประเมินโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ในด้านการเรียน ว่า ควรพัฒนาความสามารถด้านคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ คุณธรรมจริยธรรม การ สรุประเด็น จากการเรียนรู้ด้วยตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังควรจัดกิจกรรมที่ฝึกและ ส่งเสริมด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ คุณธรรมจริยธรรม ด้วยการนำกิจกรรม ที่ฝึกและพัฒนาการคิดวิเคราะห์มาใช้ เพื่อพัฒนาไปสู่ผลการเรียนที่ดีขึ้น (รายงานการประเมิน คุณภาพภายนอก สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา .2546: 29) จากการศึกษาที่ผู้เรียนขาดการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ขาดวิจารณญาณ คุณธรรมจริยธรรม ไม่รู้จักคิดและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงจำเป็นที่ จะต้องแก้ที่ต้นเหตุ ด้วยการฝึกให้รู้จักคิดเป็นระบบ เป็นขั้นตอนอย่างมีเหตุผล ด้วยการนำวิธีพัฒนา ปัญญา คุณธรรมจริยธรรมตามหลักพุทธธรรมที่เรียกว่า “การคิดแบบโยนิโสมนสิการ” ไปใช้ในการ แก้ปัญหา (สุมน อมรวิวัฒน์. 2542: 3) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่ สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น ได้กำหนดให้มีการสอนกีฬาไทยในสถานศึกษา โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้เปิดการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้มี การเปิดสอนกีฬามวยไทย เพราะเป็นกีฬาไทย ประการหนึ่ง ผู้ที่ทำการศึกษาจะต้องให้อวัยวะทุกส่วน ของร่างกายเคลื่อนไหวและสัมพันธ์กันตลอดเวลา ชักจูงบุคคลให้มีจิตใจเปี่ยมล้นด้วยคุณธรรม ให้มี มารยาทอันดีงาม กล่อมเกลานิรันดร์ให้เข้มแข็ง กล่าวหาญ เด็ดเดี่ยว มีความเยือกเย็น สุขุมและมีความเชื่อมั่นในตนเอง ประการหนึ่ง ส่งผลต่อสังคม ผู้ฝึกกีฬามวยไทยจะมีความเป็นผู้ที่เชื่อฟังและ

เคารพ ครูอาจารย์ บิดามารดา และผู้อาวุโสกว่า รู้จักอ่อนน้อม ถ่อมตน สุภาพ อ่อนโยน อีกประการหนึ่งและ การสอนแบบโยนิโสมนสิการ เป็นการจัดการเรียนรู้ตามแนวพุทธวิธีที่มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมและกิจกรรมที่ก่อให้เกิดสัมมาทิฐิ (พระราชวรมณี. 2533 : 54) โดยมีครูเป็นกัลยาณมิตรคอยชี้แนะแนวทางและเป็นผู้สร้างกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสุข ซึ่งครูจะต้องสอนให้จำ ทำให้ดู อยู่ให้เห็น โดยครูจะต้องสอนวิธีแสวงหาความรู้ และสอนให้นักเรียนรู้จักเลือกสรร ค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูล ข่าวสารที่มีหลากหลาย ฝึกนักเรียนให้รู้จักคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลข่าวสารให้แก่นักเรียน การสอนให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเป็น คือ การคิดแบบโยนิโสมนสิการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายในตัวนักเรียน ทำให้นักเรียนรู้จักการคิด พิจารณาข้อมูลอย่างรอบคอบ เพื่อถ่วงถ่วงหาความจริง คือ การคิดเป็น โดยมีทั้งตัวครู และแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ เป็นกัลยาณมิตรที่จัดเป็นปรโตโมหะ หรือเสียงจากผู้อื่นที่เป็นตัวส่งเสริมทำให้ โยนิโสมนสิการของนักเรียนชัดเจนยิ่งขึ้น (พระราชวรมณี . 2543:2-18) หากเด็กและเยาวชนได้ฝึกคิดแบบโยนิโสมนสิการเป็นประจำจะทำให้เกิดการรู้จักคิด การดำเนินชีวิตที่ใช้ปัญญา และลดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ (วัลนิกา ฉลากบาง . 2548:3) ด้วยเหตุผลต่างๆดังกล่าวข้างต้น การศึกษาเรื่องการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามปกติ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา อาจารย์ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถเลือกวิธีการสอนหรือนำไปใช้เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความสามารถในการรู้จักคิด มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรม จริยธรรม

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 368 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ โดยสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) สุ่มมา 2 ห้องเรียน จากประชากร 10 ห้องเรียน ห้องละ 15 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน และนำกลุ่มตัวอย่างที่ได้มากำหนดเป็น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

กลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน ได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่
  - 1.1 แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
  - 2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย.
    - ด้านความรู้ เจตคติ และทักษะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มวยไทย ทั้งสามด้านรวมกัน คะแนนเต็ม คะแนน คือ ด้านความรู้ 30 คะแนน ด้านทักษะ 8 คะแนน และด้านเจตคติ คะแนน

2. **โยนิโสมนสิการ** หมายถึง การทำในใจโดยแยกกาย การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น หรือคิดอย่างมีระเบียบ หมายถึง การรู้จักมอง รู้จักพิจารณาสิ่งทั้งหลายโดยวิธีคิดหาเหตุผล สืบค้นถึงต้นเค้า สืบสาวให้ตลอดสายแยกแยะสิ่งนั้นๆหรือปัญหานั้นๆออกให้เห็นตามสภาวะและตาม ความสัมพันธ์สืบทอดแห่งเหตุปัจจัย โดยไม่เอาความรู้สึก ด้วยตัณหาอุปทานของตนเข้าจับ อยู่ใน ระดับเหนือศรัทธา เป็นขั้นเริ่มใช้ความคิดของตนอย่างอิสระ ข้อนี้เป็นองค์ประกอบภายในและเป็น ฝ่ายปัญญา (พระธรรมปิฎก . 2547: 57)

3. **ปรโตโมสะ** หมายถึง เสียงจากผู้อื่น การกระตุ้นหรือชักจูงจากภายนอก เช่น การตั้ง สอน แนะนำ การถ่ายทอด การบอกเล่า ข่าวสาร ข้อเขียน คำชี้แจง อธิบาย การเรียนรู้จากผู้อื่น

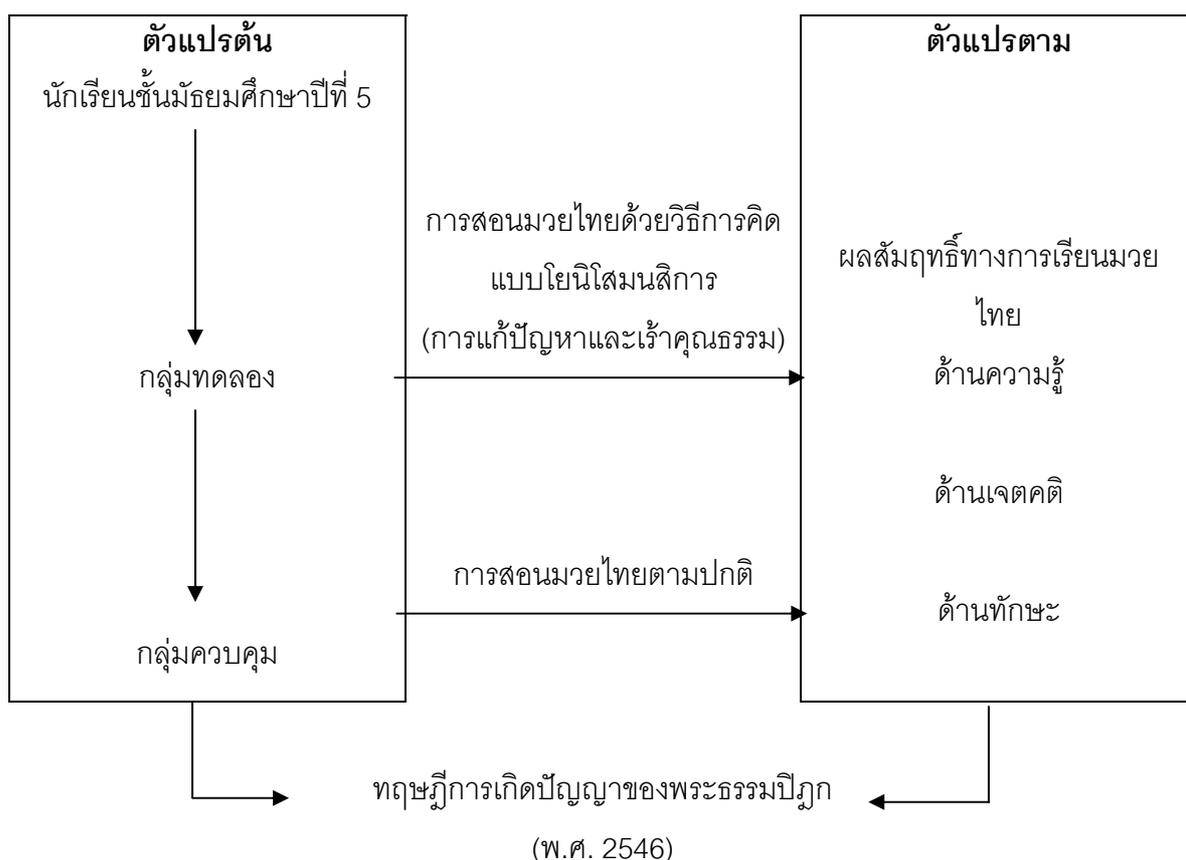
ในที่นี้ หมายถึง ความรู้ หรือคำแนะนำจากบุคคลที่เป็นกัลยาณมิตร ข้อนี้เป็นองค์ประกอบภายนอก (พระธรรมปิฎก : ป.อ.ปยุตฺโต . 2544: 69)

4. **วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ** สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการในระดับพื้นฐานที่นักเรียนสามารถฝึกคิดได้ 2 วิธีมาประยุกต์ใช้ และในแต่ละขั้นตอนการเรียนนักเรียนต้องใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการทั้ง 2 วิธี ตามลำดับ คือ วิธีคิดแบบแก้ปัญหาหรืออริยสัจ และวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

5. **กัลยาณมิตร** หมายถึง การมีและการได้สมาคมกับเพื่อนและบุคคลที่ดีที่ช่วยเหลือ สนับสนุน ชักจูง ชี้ช่องทาง และเป็นแบบอย่างในการคิด การแสดงพฤติกรรมที่พึงามถูกต้องด้วยความบริสุทธิ์ใจ ไม่หวังผลตอบแทน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนมววยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่านักเรียนที่เรียนมวยไทยด้วยวิธีการสอนตามปกติ

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะไม่กล่าวถึงโยนิโสมนสิการตามหลักคำสอนทางศาสนาพุทธอย่างสมบูรณ์ เพราะโยนิโสมนสิการเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญญาขั้นสูงในการกำจัดอวิชชา ซึ่งเป็นการพัฒนาคนไปสู่สุสรวาพอย่างแท้จริงตามหลักของศาสนาพุทธ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเพียงการพัฒนาปัญญาในระดับที่ใช้ในการดำเนินชีวิตทั่วไปเท่านั้น

2. กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนด้วยวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการมาก่อนการเข้าโปรแกรม

3. กลุ่มตัวอย่าง ทดสอบก่อนการทดลอง ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ไม่เคยเรียนมวยไทยมาก่อน

4. ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้มวยไทยเป็นสื่อในการสอนพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพราะมีขั้นตอนการปฏิบัติที่มีขั้นตอน แบบแผนชัดเจน และต้องการจะเน้นกิจกรรมพลศึกษาที่เป็นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ที่จำเป็นต้องถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน เพราะเป็นการเข้าคุณธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. การจัดการศึกษาและการสอนมวยไทย
2. โยนิโสมนสิการ
3. การเรียนแบบโยนิโสมนสิการ
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

1. การจัดการศึกษาและการสอนมวยไทย

1.1 การจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ได้ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 5) ทั้งนี้แนวการจัดการศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการฝึกทักษะกระบวนการคิด การประยุกต์ความรู้ มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้ คิดเป็นและทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ . 2545: 7-8)

จุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ ได้กำหนดให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในเรื่องการมีคุณธรรม จริยธรรม ทักษะการคิด การสร้างปัญญา รักการออกกำลังกาย มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์กีฬา ภูมิปัญญาไทย มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคมและได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียน ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

- 2.1 ภาษาไทย
- 2.2 คณิตศาสตร์
- 2.3 วิทยาศาสตร์
- 2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- 2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.6 ศิลปะศึกษา
- 2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.8 ภาษาต่างประเทศ

การนำหลักสูตรไปใช้นั้นสถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้ครบทั้ง 8 กลุ่มในทุกช่วงชั้น ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยวิชาสุขศึกษาและวิชาพลศึกษา เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์และศักยภาพ พื้นฐานในการคิดและการทำงาน (กระทรวงศึกษา. 2545: 13) ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ คือ

1. ด้านความรู้ สามารถแบ่งออกเป็นความรู้เชิงเนื้อหา ความรู้เชิงกระบวนการ และความรู้เชิงบริบท

1.1 ความรู้เชิงเนื้อหา เช่น ลักษณะของโรคชนิดต่างๆ พัฒนาการตามวัยของมนุษย์ ความสำคัญของการพักผ่อนและนันทนาการ กติกาการเล่นกีฬาชนิดต่างๆ รูปแบบการออกกำลังกาย หลักการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย ชนิดของกีฬา หลักการดูแลสุขภาพ หลักวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว เป็นต้น

1.2 ความรู้เชิงกระบวนการ เช่น ระบบการทำงานของอวัยวะภายในร่างกายมนุษย์ การเคลื่อนไหวในชีวิตประจำวัน การออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์ วิธีทดสอบและสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย วิธีจัดการกับอารมณ์และความเครียด วิธีดำรงชีวิตเพื่อการมีสุขภาพที่ดี เป็นต้น

1.3 ความรู้เชิงบริบท เช่น การมีสติ การรู้จักและเข้าใจตนเอง การสื่อสารเกี่ยวกับสุขภาพ ข้อมูลสารสนเทศด้านสุขภาพ ความปลอดภัย การออกกำลังกายและการเล่นกีฬา เป็นต้น

2. ด้านทักษะเนื่องจากหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง วิธีการวัดและการประเมินจึงควรวัดความสามารถในการทำงานและการแสดงออกของผู้เรียนภายใต้สถานการณ์และ

เงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยวัดทั้งกระบวนการ (Process) และผลงาน (Products) ที่ผู้เรียนกระทำและแสดงออก เช่น การเลือกบริโภคอาหาร และการดูแลสุขภาพ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การฝึกจิต การออกกำลังกาย การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสุขภาพ การเล่นเกม การเล่นเกมกีฬาชนิดอื่นๆ เป็นต้น

3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การวัดและประเมินผล การเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียนต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตลอดภาคเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของผู้เรียน จึงควรใช้วิธีการวัดและประเมินที่หลากหลาย เน้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบและประเมินตนเองเป็นสำคัญ ร่วมกับเพื่อน ครู พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เช่น สุขนิสัยในการรับประทานอาหาร การควบคุมอารมณ์ การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีวินัย การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกา รักษาการออกกำลังกาย มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน มีน้ำใจนักกีฬา มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีบุคลิกภาพและสุขภาพดี มีภาวะการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี เป็นต้น

วิสัยทัศน์ สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมาย เพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

สุขศึกษาและพลศึกษาจึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพจนมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี โดยให้มีทั้ง ความเข้าใจ ทักษะหรือกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามแนวการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผลรวมสุดท้าย คือ ผู้เรียนเกิดการพัฒนาที่เป็นองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (holistic)

คุณภาพผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาระดับพื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาแล้ว ผู้เรียนจะมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ และค่านิยมที่ดี ในเรื่องธรรมชาติ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ชีวิตและครอบครัว การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ การป้องกันโรค และความปลอดภัยในชีวิต มีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพและสมรรถภาพจนเป็นกิจนิสัย

สาระการเรียนรู้

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย

สาระที่ 1 : การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 : ชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 3 : การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล

สาระที่ 4 : การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค

สาระที่ 5 : ความปลอดภัยในชีวิต

องค์ความรู้ทั้ง 5 สาระนี้ จะต้องจัดให้ผู้เรียนครบทุกสาระในทุกปี ตลอด 12 ปีของการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

จึงสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 นั้น
เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ถึงพร้อมด้วยปัญญาและคุณธรรม
และมีลักษณะที่พึงประสงค์ คือ การเป็นคนเก่ง คนดีและเป็นคนที่มีความสุข โดยผ่านกระบวนการ
ศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยเฉพาะการศึกษาในระบบซึ่ง
ต้องให้ผู้เรียนเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้

1.2 หลักการสอนพลศึกษา

ครูพลศึกษาควรยึดหลักการสอนดังต่อไปนี้

1. ครูและนักเรียนเป็นองค์ประกอบซึ่งกันและกันที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้
2. การสอนของครูควรคำนึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กเกิดประสบการณ์และสามารถนำไปใช้ได้
4. แรงจูงใจเป็นกุญแจที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
5. การแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม มีความสำคัญในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
6. การสอนจะได้ผลดีถ้าเราสามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้เด็กได้เป็นอย่างดี
7. การสอนก็คือ การช่วยเหลือให้นักเรียนได้มีความสามารถซึ่งตนเองมีอยู่และแนะนำ
ความสามารถนั้นมาใช้อย่างเต็มที่

วาสนา คุณาอสิทธิ (2539: 263-272) ได้กล่าวว่า หลักการดำเนินการสอนพลศึกษาเป็น
กระบวนการที่จะต้องปฏิบัติให้เสร็จสิ้นภายใน 1 คาบเรียน เป็นกระบวนการหรือขั้นตอนที่ต่อเนื่อง
สัมพันธ์กันและส่งเสริมซึ่งกันและกันโดยตลอด

การดำเนินการสอนพลศึกษาตามปกติจะแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน หรือ 5 กระบวนการ คือ

1. การเตรียมหรือการนำเข้าสู่บทเรียน (Introductory Phase)
2. การสอน (Teaching Phase)
3. การฝึกหัด (Practice Phase)
4. การนำไปใช้ (Skill Laboratory)
5. การสรุปและสรุปปฏิบัติ (Closing Phase)

โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเตรียมหรือการนำเข้าสู่บทเรียน (Teaching Skill Phase)

ในการเตรียมหรือการนำเข้าสู่บทเรียนจะมีอยู่สองกระบวนการ คือ การนำกับการพัฒนา

1.1 การนำเข้าสู่บทเรียน ควรใช้เวลาประมาณ 3-5 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อเตรียมนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียนทักษะหรือเรื่องต่างๆต่อไป

หลักการ เป็นการเตรียมการล่วงหน้าของครู

- ก) การเปลี่ยนเสื้อผ้า
- ข) การเรียกชื่อ
- ค) การประกาศต่างๆ
- ง) รูปแบบของชั้นเรียน

1.2 การพัฒนา ใช้เวลา 5-8 นาที เป็นการบริหารร่างกายเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการออกกำลังกายขั้นต่อไป

จุดมุ่งหมาย

- ก) เพื่อบริหารร่างกายนักเรียนให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวได้เต็มที่ในขั้นตอนต่อไป
- ข) เพื่อเตรียมจิตใจนักเรียนให้พร้อมที่จะเรียน ถือเป็น การสร้างแรงจูงใจอย่างหนึ่ง
- ค) เพื่อกระตุ้นการสร้างสมรรถภาพให้แก่ระบบอวัยวะต่างๆของร่างกาย เช่น กล้ามเนื้อ ระบบไหลเวียนโลหิต ระบบหายใจ

หลักการ

- ก) ต้องบริหารร่างกายให้เพียงพอสำหรับการเรียนตลอดระยะเวลา 1 คาบเรียน
- ข) อธิบายให้นักเรียนรู้ เข้าใจ และเห็นความสำคัญของการบริหารร่างกายก่อนการเรียน
- ค) บริหารกล้ามเนื้อใหญ่ๆทั่วร่างกายก่อนเช่น แขน ขา ลำตัว แล้วจึงบริหารกล้ามเนื้อย่อยเฉพาะส่วนที่ต้องใช้มากในการเรียนแต่ละคาบ
- ง) ควรกำหนดท่าบริหารสำหรับส่วนต่างๆไว้เป็นประจำจะได้ไม่ต้องอธิบายทุกครั้งที่สอน
- จ) ส่งเสริมการเป็นผู้นำโดยให้นักเรียนผลัดเปลี่ยนกันออกมานำกายบริหาร ออกคำสั่ง เป็นต้น และไม่ควรทำท่าซ้ำๆกันมากเกินไปหรือบ่อยครั้ง
- ฉ) ควรให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานว่าจริงไปพร้อมกับการบริหารร่างกายด้วย

2. การสอน (Practice Phase)

การสอนเป็นขั้นที่มีความสำคัญสูงสุดสำหรับการสอนพลศึกษา โดยเฉพาะการสอนทักษะ และเป็นขั้นที่ต้องอาศัยกระบวนการของการใช้ความรู้และเทคนิคของครูเป็นอย่างมาก

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้นักเรียนได้รู้ถึงวิธีการและท่าทางที่ถูกต้องของการปฏิบัติทักษะต่างๆและเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ

หลักการ

1. ใช้เวลาสอนหรือแสดงให้ดูอย่างรวบรัดและใช้เวลาให้น้อยที่สุด
2. ต้องจัดรูปแบบของชั้นเรียนให้นักเรียนสามารถได้ยินและได้เห็นครูอย่างชัดเจนและทั่วถึง
3. ควรใช้อุปกรณ์ประกอบกรออธิบายและสาธิต
4. ใช้วิธีสอนแบบรวม-แยก-รวม ในการสอนทักษะ ซึ่งเป็นการแยกแยะและแสดงถึง

ความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆของทักษะให้นักเรียนเห็นอย่างชัดเจน

3. การฝึกหัด (Practice Phase)

การฝึกหัดเป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับการสอนและมีความสำคัญเท่าเทียมกับการสอน เพราะในขั้นนี้นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพิ่มเติมจากที่ครูสอนไป โดยใช้ เวลา 20-25 นาที

จุดหมาย

1. เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะตามจุดหมายของการเรียนการสอน
2. เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดเรียนรู้ด้วยการลงมือกระทำด้วยตนเอง
3. เพื่อปลูกฝังทัศนคติและบุคลิกภาพที่ดีให้แก่นักเรียน

หลักการ

1. การบริหารการสอน
2. การคิดค้นและการแก้ปัญหา
3. การแบ่งกลุ่มตามความสามารถ
4. จัดกิจกรรมให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้
5. ต้องให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตลอดเวลาของการเรียน
6. การฝึกจะต้องเริ่มจากท่ามือเปล่า การฝึกอยู่กับที่ การฝึกเคลื่อนที่ การฝึกร่วมกับ

อุปกรณ์และคนอื่นๆ

7. แบบฝึกต้องมีควมยากง่ายเหมาะสมกับนักเรียน
8. อัตราระหว่างนักเรียนกับอุปกรณ์ควรให้น้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้
9. การฝึกของนักเรียนควรจะแบ่งเป็นกลุ่มๆ
10. ครูควรเดินไปดูแลนักเรียนแต่ละคนแต่ละกลุ่มอย่างทั่วถึง เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องและให้

คำแนะนำเพิ่มเติม

11. ครูควรให้นักเรียนได้ฝึกทักษะที่ถูกให้บ่อยครั้งที่สุดจึงจะทำให้การเรียนรู้เกิดการพัฒนา
12. ให้นักเรียนได้ฝึกหัดด้วยความสนุกสนานและมีการเคลื่อนไหวตลอด

4. การนำไปใช้ (Skill Laboratory)

สำหรับขั้นการนำไปใช้นี้จะใช้เวลาประมาณ 5-7 นาที

จุดหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนได้นำทักษะที่เรียนไปแล้วมาทดลองใช้ในสภาพการณ์ต่างๆ
2. เพื่อให้เกิดความสนุกสนานร่วมกันกับเพื่อนคนอื่น ๆ
3. เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีให้นักเรียน เช่น ความมีน้ำใจนักกีฬา การปฏิบัติตาม

กฎระเบียบ ความมีศีลธรรมจริยธรรม ฯลฯ

หลักการ

1. นำทักษะที่ฝึกหัดหรือเรียนไปแล้วในคาบนั้นๆ มาแข่งขัน
2. ใช้การแข่งขันประเภทเกมหรือประเภทผลัดที่มีการบริหารและกฎกติกาต่างๆ

เน้นกิจกรรมสร้างสรรค์

3. ครูถือโอกาสปลูกฝังลักษณะต่างๆ เช่น การรู้จักอดทน อดกลั้น รู้จักแพ้ ชนะ อภัย ความสามัคคี พร้อมทั้งแก้ไขพฤติกรรมทางลบด้วย ฯลฯ

4. จูงใจให้เกิดความสนุกสนานในการมีส่วนร่วมแข่งขัน

5. การสรุปและสรุปปฏิบัติ (Closing Phase)

ในขั้นการสรุปและสรุปปฏิบัตินี้ใช้เวลาประมาณ 10 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อสรุปผลการเรียนการสอนหรือสร้างมโนทัศน์เป็นครั้งสุดท้าย
2. เพื่อให้นักเรียนปฏิบัติสุขนิสัยที่ดี

หลักการ

1. สรุปเกี่ยวกับการเรียนการสอน
2. ให้ปฏิบัติสุขนิสัย
3. ให้นักเรียนเลิกก่อนหมดเวลาประมาณ 5 นาที

1.3 รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนพลศึกษา

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2547: 11) ได้ให้ความหมายรูปแบบการสอน (Teacher styles) หมายถึง บุคลิกภาพในการสอนของครูแต่ละคน สัมผัสจากการได้รับอบรมสั่งสอนในช่วงของการเป็นนิสิตนักศึกษาวิชาครูเป็นสำคัญ นอกจากนั้นยังเป็นผลของการเรียนรู้ในขณะฝึกประสบการณ์วิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา และปรับเปลี่ยนไปตามประสบการณ์ในเวลาต่อมา

แบบการสอนเป็นบุคลิกภาพส่วนตัวของครู จึงทำให้ครูแต่ละคนมีรูปแบบการสอนที่แตกต่างกันไป โดยทั่วไปมักแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์. 2541: 165)

1. แบบตัวครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-Center Styles) เป็นการสอนที่เน้นตัวครูเป็นสำคัญ โดยยึดเอาปรัชญาพลศึกษามาใช้กำหนดจุดมุ่งหมายกิจกรรม และการวัดผลตามความต้องการของครู ครูจะคำนึงถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียนน้อยมาก แบบการสอนที่เน้นตัวครูเป็น

ศูนย์กลางส่วนมากจะใช้กับหลักสูตรแบบเนื้อหาวิชา วิธีสอนย่อยที่จัดอยู่ในแบบวิธีสอนชนิดนี้ เช่น วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต เป็นต้น

2. แบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-Centered Styles) เป็นการสอนที่ยึดหลักประชาธิปไตยและหลักมนุษยนิยมเป็นแนวทางโดยนำเอาปรัชญาพลศึกษามาใช้ให้สอดคล้องและควบคู่ไปกับปรัชญาการศึกษาวิชาอื่นๆในการกำหนดจุดมุ่งหมาย กิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดผลจะยึดความต้องการและความสนใจของนักเรียนเป็นสำคัญ

วาสนา คุณาภิสิริ (2539: 160-171) และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2523: 101-105) กล่าวว่า วิธีการสอนพลศึกษา เมื่อครูจะสอนภาคปฏิบัติก็สามารถเลือกวิธีสอนย่อยๆได้ดังนี้

1. วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต (Explanation and Demonstration Method)

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้ยืมการอธิบายและได้เห็นการสาธิตของครูไปพร้อมๆกัน โอกาสที่ใช้ ชี้นำเข้าสู่บทเรียนหรือขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นฝึกหัด ชี้นำไปใช้ และทักษะยากๆ ข้อดีของวิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต

1. นักเรียนได้ยืมและได้เห็นการอธิบายและสาธิตประกอบไปพร้อมๆกัน ทำให้นักเรียนเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว ประหยัดเวลา และนักเรียนไม่เบื่อหน่าย

2. นักเรียนได้เห็นลักษณะท่าทางการเคลื่อนไหวในลักษณะต่างๆที่ถูกต้องจากครู ทำให้นักเรียนเข้าใจได้มากขึ้นและมากกว่าการฟังครูบรรยายเพียงอย่างเดียว

3. ใช้สอนนักเรียนได้ตั้งแต่กลุ่มเล็กจนกระทั่งกลุ่มใหญ่

4. ในวิชาพลศึกษาวิธีสอนแบบนี้ใช้ได้ผลมากในการสอนทักษะต่างๆเพราะเป็นการสอนแบบรวม-แยก-รวม

5. เหมาะสำหรับนักเรียนที่ชอบเรียนรู้ด้วยการเลียนแบบ

ข้อเสียของวิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต

1. ถ้าครูพูดมากเกินไปนักเรียนจะเกิดความเบื่อหน่ายไม่ค่อยสนใจ

2. ถ้าแยกแยะทักษะย่อยได้ไม่ถูกต้องนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่ผิด

3. ถ้าใช้มากเกินไปนักเรียนจะไม่เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

หลักการใช่วิธีสอนแบบอธิบายและสาธิต

1. ครูต้องเตรียมการอธิบายจุดสำคัญของทักษะที่สอนไว้ล่วงหน้าทั้งนี้เพื่อไม่ให้ใช้เวลามากเกินไปและนักเรียนจะได้เข้าใจอย่างรวดเร็ว

2. จัดชั้นในลักษณะที่นักเรียนสามารถได้ยืมการอธิบายและได้เห็นการสาธิตอย่างชัดเจน

3. ถ้าให้นักเรียนช่วยสาธิตต้องอธิบายให้นักเรียนผู้นั้นเข้าใจในจุดมุ่งหมายและลำดับขั้นของทักษะนั้นๆก่อน

4. เตรียมอุปกรณ์ประกอบการสอนไว้ให้พร้อมเพื่อประกอบการอธิบายและสาธิตได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

5. แม้จะไม่มีความสามารถในทักษะกีฬาอย่างสูง แต่อย่างน้อยครูจะต้องจัดเตรียมแยกแยะทักษะย่อยหรือทักษะพื้นฐานที่สำคัญ (ที่เรียกว่าวิเคราะห์) ออกมาให้เห็นได้อย่างชัดเจนและต่อเนื่อง พร้อมทั้งแสดงให้เห็นให้นักเรียนเห็นว่าทักษะในแต่ละส่วนสัมพันธ์กันอย่างไร สามารถจะนำไปใช้ในสภาพการณ์ใดได้บ้าง

6. นักเรียนทดลองทำมือเปล่าเพื่อทดสอบดูว่า นักเรียนเข้าใจในการสอนของครูหรือไม่หรือมากน้อยเพียงใด

2. วิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method)

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ออกมาอย่างกว้างขวาง มีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น และเพื่อให้ครูได้ทราบถึงความสนใจและความต้องการของนักเรียน เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปปรับปรุงการสอนต่อไป

โอกาสที่ใช้ ใช้ได้ทุกขั้นตอนในการสอน โดยเฉพาะเมื่อต้องการให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางและอิสระ

ข้อดีของวิธีสอนแบบอภิปราย

1. นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มเติมมากขึ้นเพราะได้มีโอกาสค้นคว้า นอกจากนั้นนักเรียนยังได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน

2. นักเรียนมีโอกาสแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ ทำให้ไม่เบื่อหน่ายการเรียน และยังเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการแสดงออกที่ดีมีเหตุผล การแสดงออกอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และเสริมสร้างความมั่นใจในตนเอง

3. นักเรียนได้ฝึกการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้และเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น ตามระบอบประชาธิปไตย

4. ครูจะได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนมากขึ้น ทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพราะนักเรียนได้ทำงานร่วมกันและรู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ทำให้ครูรู้จักนักเรียนมากขึ้น

ข้อเสียของวิธีสอนแบบอภิปราย

1. ต้องควบคุมเวลาเพราะถ้าใช้เวลามากไปจะทำให้สอนได้ไม่ครบทุกขั้นตอน

2. ถ้านักเรียนคนใดคนหนึ่งผูกขาดการอภิปรายไว้คนเดียวจะทำให้หน้าเบื่อ นักเรียนคนอื่นจะไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นด้วย

หลักการใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

1. ครูและนักเรียนมีการศึกษาวางแผนร่วมกัน
2. ครูเป็นผู้ควบคุมการอภิปรายให้อยู่ในประเด็นเสมอ เพื่อให้ประหยัดเวลาซึ่งจะทำได้โดยการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า
3. ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง
4. ให้นักเรียนทุกคนเคารพและรู้สึกว่าคุณค่าความคิดเห็นของคนอื่นนั้นสำคัญและมีประโยชน์ต่อตนเองเช่นกัน
5. ครูจะพูดแต่ที่สำคัญและจำเป็นจริงๆ เพื่อเป็นการนำความคิดของนักเรียนหรือแก้ไขความเข้าใจผิด หรือเป็นการสรุปการอภิปราย
6. ถ้านักเรียนกลุ่มใหญ่ อาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ แล้วค่อยนำผลการอภิปรายมาสรุปเสนอในชั้นต่อไป

3. วิธีสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving Method)

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิดอย่างอิสระและสร้างสรรค์ เกิดการเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

โอกาสที่ใช้ ทุกขั้นตอนโดยเฉพาะเมื่อต้องการให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์

ข้อดีของวิธีสอนแบบแก้ปัญหา

1. เมื่อนักเรียนมีโอกาสคิดอย่างสร้างสรรค์และเป็นอิสระ ทำให้ได้ความรู้และประสบการณ์กว้างขวางมากขึ้น
2. นักเรียนได้ฝึกทักษะและเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาสิ่งต่างๆด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ในอนาคตที่จะต้องแก้ปัญหาในการอยู่ในสังคมด้วยตนเองต่อไป
3. การเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้เกิดพฤติกรรมถาวรและนักเรียนก็จะจำวิธีที่ดีที่สุดไปใช้ต่อไป
4. ครูไม่ต้องเหนื่อยมากเพราะมีหน้าที่เป็นผู้จัดสภาพการณ์ของปัญหาให้แก่นักเรียนเท่านั้น
5. นักเรียนเข้าใจและทราบซึ่งในทักษะต่างๆมากยิ่งขึ้น

ข้อเสียของวิธีการสอนแบบแก้ปัญหา

1. ครูเป็นผู้จัดสภาพการณ์หรือปัญหาให้กับนักเรียน
2. ให้นักเรียนได้คิดและค้นหาข้อมูลมาใช้ในการแก้ปัญหาด้วยตนเองให้มากที่สุด โดยการทำงานเป็นกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างอิสระ หรือแก้ปัญหาเฉพาะตนก็ได้
3. ปัญหาที่ตั้งขึ้นควรเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับทักษะกีฬา วิธีการเล่น

4. ให้นักเรียนทำการวิเคราะห์การเล่นของเพื่อนแล้วนำมาสรุปปัญหา ตลอดจนแนะนำถึงวิธีการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น
5. ใช้วิธีการตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ หรือปฏิบัติตามความคิดของนักเรียนเอง
6. ครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนเท่านั้น แต่ไม่ใช่ผู้แก้ปัญหาให้นักเรียนทั้งหมด
7. เน้นนักเรียนให้เรียนรู้ กระบวนการแก้ปัญหา ไม่ใช่เน้นถึงเนื้อหา

1.4 การสอนมวยไทย

มวยไทยเป็นศิลปะการป้องกันตัวและตอบโต้คู่ต่อสู้ของชาติไทย โดยใช้อวัยวะที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้เป็นประโยชน์โดยมิต้องใช้อาวุธนอกกายมาเกี่ยวข้องเลย ใช้ได้ในยามคับขันโดยฉับพลัน นอกจากนี้ยังเป็นวิชาบริหารร่างกายให้สัดส่วนสมบูรณ์ ผู้ที่ทำการศึกษาคงต้องใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายเคลื่อนไหวและสัมพันธ์กันตลอดเวลา ชักงუნบุคคลให้มีจิตใจเปี่ยมล้นด้วยคุณธรรมสูงส่ง ให้มีมารยาทอันดีงาม ระวังอารมณ์โกรธ ฉุนเฉียวอันเป็นโทษะจิต ทำให้เกิดไหวพริบและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

ประวัติมวยไทย

มวยไทยเริ่มต้นขึ้นในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด แต่มวยไทยในกาลก่อนมีจุดประสงค์อยู่ 2 อย่างคือ

1. เพื่อไว้สำหรับสู้รบ
2. เพื่อไว้ต่อสู้ป้องกันตัว

สมัยกรุงสุโขทัย

พ.ศ. 1781 – 1921 การต่อสู้ด้วยมือเปล่าด้วยวิชามวยไทยก็มีใช้อยู่ในการต่อสู้ข้าศึก ส่วนใหญ่ก็ยังใช้อาวุธชนิดต่างๆ สถานที่ที่เป็นสำนักประสิทธิ์ประสาทวิชามวยไทยแบ่งออกเป็น

1. วัด จากครูอาจารย์ที่บวชเป็นพระภิกษุและมีฝีมือในการต่อสู้
2. บ้าน จากผู้ที่มีความรู้ผู้ที่ถ่ายทอดวิชามวยไทยให้กุลบุตร กุลธิดาที่สนใจ
3. สำนักราชบัณฑิต ให้เรียนวิชาการต่อสู้ป้องกันตัว มีการใช้อาวุธบนหลังม้า ช้าง วัว ควาย

สมัยกรุงศรีอยุธยา

พ.ศ. 1893 – 2310 สมัยนี้ยังมีการถ่ายทอดวิชาการต่างๆมาจากสมัยสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง และวัดยังคงเป็นสถานที่ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและฝึกความชำนาญในเชิงการต่อสู้

พ.ศ. 2177 – 2233 สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช นับว่าเจริญที่สุด เพราะมีกีฬาหลายอย่าง เช่น การแข่งเรือ การชกมวย

สมัยพระเจ้าเสือ พระองค์ชอบกีฬาชกมวย ครั้งหนึ่งได้เสด็จไปเที่ยวงานมหรสพ แล้วแต่งกายแบบชาวบ้านสมัครชกมวย โดยไม่เกี่ยงว่าคู่ต่อสู้จะเป็นใคร

ในสมัยนี้ใครมีเพลงดาบดีและเก่งทางรบพุ่งนั้นจะต้องเก่งทางมวยด้วย ดังนั้นวิชามวยในสมัยนั้นจึงมุ่งหมายที่จะฝึกฝนเพลงดาบ และวิชามวยไทย เพื่อที่เป็นทหาร

แต่เมื่อพ้นจากหน้าที่สงครามแล้ว มีการชกมวยกันเพื่อความสนุกสนาน ในหน้าที่มีงานเทศกาล หรือเกิดการท้าทายกันขึ้นและมีการพนันขันต่อกัน มวยในสมัยนั้นชกกันด้วยหมัดเปล่าๆ ยังไม่มีการคาดเชือก

สมัยกรุงธนบุรี

พ.ศ. 2341 พม่ายกทัพตีพม่าตีเมืองพิชัย พระยาพิชัย (นายทองดี พันทาว) จึงนำทัพออกตะลุมบอนกับพม่าจนดาบหักและป้องกันเมืองไว้ได้ พระยาพิชัยเป็นผู้มีฝีมือในเรื่องการชกมวย กระบี่ กระบอง การรบ พระเจ้ากรุงธนบุรี (พระเจ้าตากสิน) จึงได้ให้ไปครองเมืองพิชัย จากการต่อสู้จนดาบหักของพระยาพิชัยนี้ ทำให้ประชาชนเรียนกันว่า พระยาพิชัยดาบหัก

สมัยรัตนโกสินทร์ – ปัจจุบัน

พ.ศ. 2325 ในรัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงแต่งตั้งผู้ที่มีฝีมือต่างๆ ให้เป็นหัวหน้าจัดการแข่งขัน โดยให้ยศและตำแหน่งด้วย เช่น หมื่นมวยแมนหมัด ขุนชังัดเชิงชก

ได้มีการจัดการแข่งขันมวยไทยขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่มีการชกมวยคาดเชือก จนเริ่มพัฒนามีการสวมนวม มีกรรมการห้ามมวย และพัฒนาต่อมาจนกลายเป็นกีฬาในปัจจุบัน

สมัยปัจจุบัน

ได้ทำการแข่งขัน ณ เวทีมาตรฐานหลายแห่ง เช่น เวทีราชดำเนิน เวทีลุมพินี เวทีอ้อมน้อย เป็นต้น ยังมีเวทีชั่วคราว เช่น ตามต่างจังหวัดเกือบทุกจังหวัด การแข่งขันมีทั้งมวยไทย และมวยสากล ตลอดจนได้จัดส่งให้นักมวยต่างประเทศเข้ามาแข่งขัน และจัดส่งนักมวยไทยไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศในปัจจุบัน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่สถานศึกษานำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสถานศึกษานั้น ได้กำหนดให้มีการสอนกีฬาไทยในสถานศึกษา โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้มีการเรียนการสอนพลศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ได้เปิดสอนกีฬามวยไทย ซึ่งทำการเรียนการสอนเป็นรายภาคการศึกษา ทั้งการศึกษาภาคต้นและภาคปลาย ซึ่งมีการดำเนินการสอนดังนี้ การกุมมวย, การย่างสามขุม, การฉากใน-การฉากนอก, การสับเท้า การถอยตรง การถอยฉาก, การป้องกันหมัด, การป้องกันเข้า, การป้องกันเข้า, การป้องกันการเตะเฉียง, หมัดหน้าหรือแย็บ (Left or Right Jab), หมัดตรงและหมัด 1-2, เข้าตรง, เตะเฉียง, การรุก, การรับ, การประยุต์การรุกและการรับ, การไหว้ครู

2. โยนิโสมนสิการ

2.1 ปัญญา คือ จุดมุ่งหมายของการศึกษา

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. 2545: 5) และ การศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อชีวิต แต่การศึกษาควรจะต้องเป็นไปเพื่อความรู้ ความเข้าใจ มีความคิดและการปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม หรือเพื่อให้เกิดสัมมาทิฐิ และการจะเข้าถึงสัมมาทิฐินั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาในเรื่องของปัญญา จึงควรศึกษาความหมายและความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและ กระบวนการเกิดและการพัฒนาปัญญาจากนักการศึกษาดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (ทศนา แคมมณี. 2543 : 169) มีพระราชดำรัส ดั่งข้อความตอนหนึ่งว่า

ปัญญาแปลอย่างหนึ่ง คือ ความรู้ทุกอย่างทั้งที่เล่าเรียนจดจำมา ที่พิจารณาใคร่ครวญคิดเห็น ขึ้นมา และที่ได้ฝึกฝนอบรมให้คล่องแคล่วชำนาญขึ้นมา เมื่อมีความรู้ความชัดเจน ชำนาญในวิชาต่างๆ ดังว่า จะยังผลให้เกิดความเฉลียวฉลาด แต่ประการสำคัญนั้น คือ ความรู้ที่ผนวกกับความเฉลียวฉลาดนั้น จะรวมกันเป็นความสามารถพิเศษขึ้น คือ ความรู้จริง รู้แจ้งชัด รู้ตลอด ซึ่งจะเป็นผลต่อไปเป็นความรู้เท่าทัน เมื่อรู้เท่าทันแล้วก็จะเห็นแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมจนบรรลุความสำเร็จ...

พระราชวรมุนี (ประยูร ธมฺมจิตโต. 2543 : 7) กล่าวถึงปัญญาว่าปัญญาแปลว่าความรอบรู้ มี 2 ความหมายด้วยกัน คือ

1. **รู้รอบ** คือ รู้เป็นระบบหรือบูรณาการ คือการรู้ครบถ้วน เห็นภาพรวมของตัวต่อแต่ละส่วน รู้ในลักษณะการรู้ซึ่งทั้งหมดอาศัยซึ่งกันและกันเกิดขึ้น
2. **รู้ลึก** คือ รู้ถึงเหตุเบื้องหลังสิ่งที่เห็น ไม่เชื่อแต่เปลือกที่เห็น

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช. 2544: 85) กล่าวว่า ปัญญา คือ ความรู้ทั่วถึงเหตุถึงผล รู้อย่างชัดเจน รู้ในบาปบุญคุณโทษ รู้ในสิ่งที่ควรทำควรเว้น เป็นธรรมที่คอยกำกับศรัทธา คือ ความเชื่อที่ประกอบด้วยเหตุผล

อาจกล่าวสรุปได้ว่า เป้าหมายของการศึกษา คือ ปัญญา เพราะปัญญา คือ ความรู้ที่เกิดจากการคิดอย่างมีเหตุมีผล เฉลียวฉลาดในการคิดทำสิ่งต่างๆ ปัจจัยสำคัญของปัญญา คือ การคิดเป็น ซึ่งการคิดเป็นนั้นเกิดจากการคิดที่มีเหตุผล มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และจัดระบบทำให้เห็นภาพรวมของปัญหา ซึ่งสามารถนำไปใช้แก้ปัญหาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมอีกด้วย

2.2 การเกิดปัญญาและกระบวนการพัฒนาปัญญา

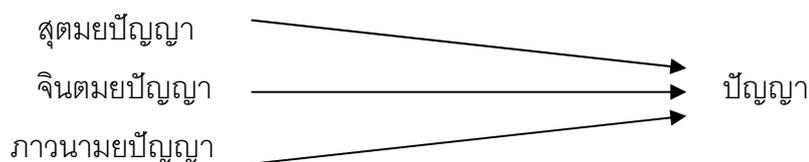
ปัญญา คือ ความรู้ความเข้าใจสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญญานั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พระธรรมปิฎก : ป.อ.ปยุตฺโต (2544: 69) ได้กล่าวสรุปว่า ปัจจัยแห่งสัมมาทิฐิมี 2 อย่าง แยกเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก

1. ปัจจัยภายใน คือ โยนิโสมนสิการ การรู้จักคิดรู้จักพิจารณาด้วยตนเอง
2. ปัจจัยภายนอก คือ ปรโตโมสะ เสียงจากผู้อื่นในทางที่ดี หรือ กัลยาณมิตร

พระราชวรมณี : ประยูร ปยุตฺโต (2546 ก : 50-52) กล่าวว่าวิธีทำให้เกิดปัญญา 3 วิธี คือ

1. สุตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการเล่าเรียนหรือถ่ายทอดกันมา
2. จินตมยปัญญา ปัญญาเกิดจากการคิด การพิจารณาหาเหตุผลด้วยตนเอง
3. ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการลงมือปฏิบัติฝึกหัดอบรม

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีการเกิดปัญญาของพระธรรมปิฎก

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมอีกหลายอย่างที่พึงใช้ประกอบในกระบวนการที่ก่อให้เกิดปัญญา คือ

- การฟัง ชักถาม (สวณะและปรุจฉา)
- การสนทนา ถกเถียง อภิปราย (สากัจฉา)
- การสังเกตดู ใฝ่ดู ดูอย่างพินิจ (ปัสสนะหรือนิขมาน)
- การพิจารณาโดยแยบคาย (โยนิโสมนสิการหรือโยนิโสอุปปริक्षा)
- การค้นหาเหตุผล (ตุลนา)
- การไตร่ตรอง ตรวจสอบ ทดสอบ สอบสวน ทดลอง เฝ้น (วิมังสาและวิจัย)
- การเสพคุ่น ฝึกหัด ทำบ่อย ทำให้มาก (อเสวนะ ภาวนาและพหุลีกรรม)

เป้าหมายของการศึกษา คือ ปัญญา ดังนั้นการพัฒนาปัญญาจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการหรือต้องพัฒนาปัญญาอย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งมีนักการศึกษาให้ความหมายและลักษณะของกระบวนการพัฒนา ดังนี้

สุมน อมรวิวัฒน์ (2542 : 33) ได้สรุปคุณลักษณะของกระบวนการพัฒนาปัญญาตามแนวพุทธศาสตร์ ดังนี้

1. กระบวนการพัฒนาปัญญาที่มีความสมบูรณ์โดยตลอด คือ จุดหมายและระดับได้แก่ โลกียปัญญาและโลกุตระปัญญา มีขั้นเริ่มต้น คือ สัจญาและศรัทธา มีวิธีดำเนินการที่เน้นการทดลองฝึกปฏิบัติและพิสูจน์ความจริง ของสาระการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. กระบวนการพัฒนาปัญญาที่มีลักษณะบูรณาการ คือ ฉายภาพรวมของบัณฑิตและอธิบายให้เห็นความผสมกลมกลืนขององค์ประกอบปัจจัยต่างที่ก่อให้เกิดปัญญา เช่น ทาน-ศีล-ภาวนา ศรัทธา-โยนิโสมนสิการ การเว้นชั่ว-ทำดี-จิตบริสุทธิ์ ปริยัติ-ปฏิบัติ-ปฏิเวธ เป็นต้น

3. กระบวนการพัฒนาปัญญาที่มีลักษณะพัฒนาการที่ก้าวเวียน (Spiral growth) มิใช่การพัฒนาแบบขั้นบันไดตรงๆ เพราะความเจริญงอกงามทางปัญญามีลักษณะที่สัมพันธ์กันตั้งแต่จุดเริ่ม จุดก้าวและจุดผ่านขึ้นไป พระบรมศาสดาสัมมาพุทธเจ้าทรงเป็นนักวางระบบและระดับความรู้ (Hierarchy of knowledge) ที่ละเอียดลึกซึ้งที่สุด

4. กระบวนการพัฒนาปัญญาที่มีลักษณะที่ยังรากลึกลงด้วยมิใช่พุ่งขึ้นอย่างเดียว

5. กระบวนการพัฒนาปัญญาตามนัยของพระพุทธศาสนาเน้นการสร้างแรงจูงใจและสิ่งเร้า (ศรัทธา) และการฝึกฝนตนเอง แต่เมื่อเกิดสมาธิและปัญญาแล้วต้องละสิ่งเร้าที่เสีย เหลือแต่ปัญญา และองค์ความรู้ทุกอย่างที่มนุษย์ได้เรียนรู้ต้องมีสติกำกับและมีแนวทางปฏิบัติที่ชอบธรรม คือ มรรคมีองค์แปดเสมอ

6. กระบวนการพัฒนาปัญญาตามนัยของพระพุทธศาสนา มิได้มุ่งหมายเพียงได้เกิดปัญญาเท่านั้น แต่อุดมการณ์สูงสุด คือ การใช้ปัญญาปฏิบัติให้เกิดอิสรภาพอันสมบูรณ์ คือ อิสรภาพจากสิ่งแวดล้อมภายนอกและอิสรภาพในจิตใจของตนเอง

กระบวนการพัฒนาปัญญาตามแนวพุทธวิธี มีขั้นตอน ดังนี้

การพัฒนาปัญญา ขั้นที่ 1 สัจญา

บุคคลจะเริ่มเรียนรู้ได้จาก ความรู้คิดติดตนมาแต่กำเนิด แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยสัญชาตญาณเพียงอย่างเดียว จึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เพื่อที่จะดำรงตนและดำเนินชีวิตต่อไป ดังนั้นบุคคลจึงต้องเรียนรู้จากสภาวะการณั้ๆ ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้นแรกนี้เป็นขั้นที่ “กำหนดได้หมายรู้” คือ “สัจญา” แต่ความรู้ในขั้นนี้ยังไม่สมบูรณ์

การพัฒนาปัญญา ขั้นที่ 2 ศรัทธา

การพัฒนาในขั้นนี้ จะเริ่มขึ้นเมื่อบุคคลตระหนักว่าความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอ เขาจำเป็นต้องเรียนรู้และได้รับการสั่งสอน ฝึกอบรมจากผู้อื่นด้วย เขาจึงเริ่มเกิดความพอใจที่จะเรียน

เกิดความเลื่อมใสในตัวของผู้สอน และเกิดความเชื่อในเหตุผลของคำสอนนั้นๆ ความพอใจเลื่อมใส ความเชื่อ คือ ศรัทธา

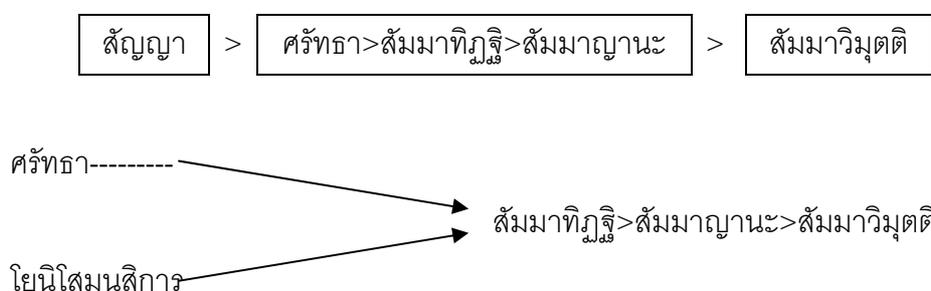
การพัฒนาปัญญา ขั้นที่ 3 สัมมาทิฐิ

การแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆที่ได้อธิบายมาแล้วเป็นวิธีการฟัง การดู การสังเกต การสนทนา ฯลฯ ซึ่งมีลักษณะที่ทำให้เกิดสุตมยปัญญา และจากประสบการณ์ที่มีอยู่ บุคคลต้องรวบรวมความรู้มาคิดใคร่ครวญและกลั่นกรอง จนสามารถเกิดจินตมยปัญญา สรุปลงเป็นความเห็นของตนซึ่งจะต้องเป็นความเห็นที่ชอบ คือ สัมมาทิฐิ

การพัฒนาปัญญา ขั้นที่ 4 สัมมาญาณ

การศึกษาหาความรู้ด้วยการปฏิบัติฝึกหัดอบรม และคิดค้นโดยแยกกายด้วยตนเอง ทำให้เกิดความรู้อะเอียดทราบนามยปัญญา เรียกว่า “ความหยั่งรู้” หรือ “สัมมาญาณ” ปัญญาที่เกิดในญาณนี้ไม่ขึ้นกับความเห็นและเหตุผลอีกต่อไป แต่เป็นปัญญาที่มองเห็นตามสภาวะที่เป็นจริงของชีวิต โดยแท้ ญาณจึงเป็นความรู้ระดับยอดของปัญญามนุษย์ เป็นปัญญาที่สามารถชำระจิตสันดานของบุคคลให้บรรลุความสงบที่แท้จริง

เมื่อบุคคลสามารถผ่านกระบวนการพัฒนาปัญญามาถึงขั้นสัมมาญาณแล้ว เขาก็พร้อมที่จะก้าวไปสู่อิสระ หลุดพ้นจากความหม่นเวียนของชีวิต กล่าวคือ บรรลุจุดประสงค์ของการศึกษาตามนัยทางพระพุทธศาสนา คือ สัมมาวิมุตติ นั่นเอง

ภาพประกอบ 3 กระบวนการพัฒนาปัญญาตามแนวพุทธวิธี

2.3 โยนิโสมนสิการ

โยนิโสมนสิการเป็นกระบวนการที่สำคัญที่นำไปสู่กระบวนการทางปัญญา ในการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงโยนิโสมนสิการที่เป็นปัจจัยสู่ปัญญาในการดำเนินชีวิตระดับบุคคลทั่วไปเท่านั้น คือ ระดับ สัมมาทิฐิ (ความเห็นชอบ ความเข้าใจที่ถูกต้อง) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายเกี่ยวกับโยนิโสมนสิการ ดังนี้

พระธรรมปิฎก (2547: 57) ได้ให้ความหมายของโยนิโสมนสิการว่า โยนิโสมนสิการ แปลว่า การทำในใจโดยแยกกาย หรือคิดถูกวิธี แปลงง่าย ๆ ว่า ความรู้จักคิดหรือ คิดเป็น หมายถึง

การคิดอย่างมีระเบียบหรือคิดตามแนวทางของปัญญา คือการรู้จักมอง รู้จักพิจารณาสิ่งทั้งหลายตามสภาวะ เช่น ตามที่สิ่งนั้นๆมันเป็นของมัน โดยวิธีคิดหาเหตุปัจจัย สืบค้นถึงต้นเค้า สืบสาวให้ตลอดสาย แยกแยะสิ่งนั้นๆออกให้เห็นตามสภาวะ และตามความสัมพันธ์สืบทอดแห่งเหตุปัจจัยโดยไม่เอาความรู้สึกด้วยตัณหาอุปทานของตนเองเข้าจับหรือเคลือบคลุม ทำให้เกิดความตึงามและแก้ปัญหาได้ ข้อนี้เป็นองค์ประกอบผ่านภายใน หรือปัจจัยภายในตัวบุคคลและอาจเรียกตามองค์ธรรมที่ใช้งานว่า “วิธีการแห่งปัญญา”

พระธรรมปิฎก (2547: 669-671) ได้ให้ความหมายว่า โยนิโสมนสิการ ประกอบด้วย

โยนิโส มาจาก โยนิ ซึ่งแปลว่า เหตุ ต้นเค้า แหล่งเกิดปัญญา อุบาย วิธี ทาง
มนสิการ แปลว่า การทำในใจ การคิดคำนึง นึกถึง ใส่ใจ พิจารณา

โยนิโสมนสิการ แปลว่า การทำในใจโดยแยบคาย มีองค์ประกอบแยกเป็น ข้อๆได้ดังนี้

1. **อุบายมนสิการ** แปลว่า คิดอย่างมีวิธีหรือคิดถูกวิธี หมายถึง คิดถูกวิธีที่จะให้เข้าถึงความจริง
2. **ปถมนสิการ** แปลว่า คิดถูกทาง คือ คิดได้ต่อเนื่องเป็นลำดับ เป็นขั้นเป็นตอน มีความเป็นระเบียบ คือ คิดทีละเรื่องไม่กระโดดข้ามไปข้ามมา
3. **การณมนสิการ** แปลว่า คิดตามเหตุ คิดตามเหตุผล หรือคิดอย่างมีเหตุผล สืบสาวหาสาเหตุให้เข้าใจถึงต้นเค้า
4. **อุปาทกมนสิการ** แปลว่า คิดให้เกิดผล คิดอย่างมีเป้าหมาย หมายถึง การคิดที่ทำให้เกิดกุศลธรรม หรือคิดเร้ากุศล

สามารถสรุปได้ว่า โยนิโสมนสิการ คือ การคิดเป็น หมายถึง การคิดถูกวิธี คิดอย่างมีระเบียบ คิดมีเหตุผล และต้องคิดเร้ากุศล เพื่อทำให้เกิดปัญญาและทำให้ปัญญานั้นเจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป

2.4 วิธีการแบบโยนิโสมนสิการ

การแก้ปัญหาอย่างถูกวิธีจำเป็นต้องอาศัยปัญญา ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ ความคิดที่ถูกต้อง ไม่ปะปนด้วยตัณหา ความทะยานอยาก ซึ่ง พระธรรมปิฎก (2547: 675-727)

1. **วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย** คือ พิจารณาปรากฏการณ์ต่างๆ ให้รู้จักสภาวะตามที่เป็นจริงหรือพิจารณาปัญหา ค้นหาหนทางแก้ไข ด้วยการสืบสาวหาสาเหตุและปัจจัยต่างๆ ที่สัมพันธ์ส่งผลสืบทอดกันมา จะเรียกกว่า วิธีคิดแบบอิทัปปัจจยตา หรือวิธีคิดแบบปัจจยการก็ได้ ในทางปฏิบัติ อาจแยกวิธีคิดนี้ได้ 2 อย่าง คือ

ก. **คิดแบบปัจจัยสัมพันธ์** คือ เมื่อพบปรากฏการณ์ หรือเรื่องที่พิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใดก็มองหยังย้อนและสืบสาวชักโยงออกไปถึงปัจจัยต่างๆ ทั้งหลายที่เข้ามาสัมพันธ์นั้น ก่อให้เกิดผล

หรือปรากฏการณ์นั้นๆ ขึ้นเช่น ที่พระพุทธเจ้าตรัสสอนบ่อยๆ ให้พระสาวกพิจารณาว่า “เมื่อสิ่งนั้นมีสิ่งนี้จึงมี เพราะสิ่งนั้นเกิดขึ้น สิ่งนี้จึงเกิดขึ้น ฯลฯ”

ข. คิดแบบสอบสวน หรือตั้งคำถาม คือ เมื่อประสบพบเห็นสิ่งใดที่ควรพิจารณาก็ควรตั้งคำถามแก่ตนว่า ทำไม เพราะอะไร เช่นพระพุทธเจ้าทรงตั้งปัญหาถามพระองค์เองก่อนตรัสว่า “ต้นเหตุเกิดขึ้น เพราะอะไรเป็นปัจจัยให้เกิดต้นเหตุ” เป็นต้น แล้วคิดสืบสาวหาเหตุปัจจัยต่อไป

2. **วิธีแบบแยกแยะส่วนประกอบ** หรือกระจายเนื้อหา เป็นการคิดที่มุ่งให้มองและให้รู้จักสิ่งทั้งหลายตามสภาวะของความเป็นจริง มีการแยกแยะออกเป็นหมวดหมู่ เรียกว่า “วิภังขะ” (วิธีคิดวิเคราะห์) ในทางธรรมมุ่งถึงการเห็นความไม่มีแก่นสารหรือความไม่เป็นตัวเป็นตนที่แท้จริงของสิ่งทั้งหลาย เห็นสิ่งทั้งหลายตามเหตุและปัจจัย

3. **วิธีแบบสามัญลักษณะ** หรือวิธีคิดแบบรู้เท่าทัน คือ มองอย่างรู้เท่าทันความเป็นไปของสิ่งทั้งหลาย ว่าเป็นธรรมดาของสิ่งทั้งหลายจะเกิดตามเหตุปัจจัยต่างๆ ที่ปรุงแต่งขึ้น จะต้องเป็นไปตามเหตุปัจจัย วิธีคิดแบบสามัญลักษณะแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน

ขั้นที่หนึ่ง คือ รู้เท่าทันและยอมรับความจริง เป็นขั้นวางใจวางท่าที่ต่อสิ่งทั้งหลายโดยสอดคล้องกับความจริงของธรรมชาติเป็นท่าที่แห่งปัญญา ไม่มองตามความอยากให้เป็นไปหรืออยากไม่ให้เป็น

ขั้นที่สอง คือ แก้ไขและทำการไปตามเหตุปัจจัย เป็นขั้นปฏิบัติต่อสิ่งทั้งหลายโดยสอดคล้องกับความจริงของธรรมชาติ เป็นการปฏิบัติด้วยปัญญา

4. **วิธีแบบอริยสัจจ์ / คิดแบบแก้ปัญห** หรือเรียกว่าวิธีแห่งการดับทุกข์ ซึ่งมีลักษณะทั่วไป 2 ประการคือ

4.1 เป็นวิธีคิดตามเหตุและผล หรือเป็นไปตามเหตุ สืบสาวจากผลไปหาเหตุ แล้วแก้ไขและทำการแก้ที่ต้นเหตุ จัดเป็น 2 คู่ คือ

คู่ที่ 1 ทุกข์เป็นผล เป็นตัวปัญหา เป็นสภาวะการณ์ที่ประสบ ซึ่งไม่ต้องการสมุทัยเป็นเหตุ เป็นที่มาของปัญหา เป็นจุดที่จะต้องกำจัดหรือแก้ไข จึงจะพ้นจากปัญหาได้

คู่ที่ 2 นิโรธเป็นผล เป็นภาวะสิ้นปัญหา เป็นจุดหมายซึ่งต้องการจะเข้าถึงมรรคเป็นเหตุ เป็นวิธีการ เป็นข้อปฏิบัติที่ต้องกระทำในการแก้ไขสาเหตุเพื่อบรรลุดูจุดหมาย คือ ภาวะสิ้นปัญหา อันได้แก่ความดับทุกข์

4.2 เป็นวิธีคิดที่ตรงจุดตรงเรื่อง ตรงไปตรงมา มุ่งตรงต่อสิ่งที่จะต้องทำต้องปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับชีวิต ใช้แก้ปัญหาไม่ฟุ้งซ่านไปในเรื่อง que คิดเพื่อสนองต้นเหตุมานะที่ปฏิฐิ ซึ่งไม่เกี่ยวกับการแก้ปัญห

5. **วิธีแบบอรรถธรรมสัมพันธ์** หรือคิดตามหลักการและความมุ่งหมาย คือ พิจารณาให้ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหลักการกับความมุ่งหมาย ในขณะที่ลงมือปฏิบัติหรือทำตามหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้ผลตรงตามความมุ่งหมาย ไม่ไปในทางเลือนลอย มงาย

6. **วิธีแบบคุณโทษและทางออก** เป็นการมองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงในแบบที่เน้นการยอมรับความจริงตามสิ่งนั้นๆ ในทุกแง่ทุกด้าน ทั้งด้านดีและด้านเสีย ซึ่งมีลักษณะ 2 ประการ คือ

6.1 การมองเห็นตามความเป็นจริงนั้น จะต้องมองเห็นทั้งด้านดี ด้านเสีย หรือทั้งคุณและโทษของสิ่งนั้นๆ

6.2 เมื่อจะแก้ปัญหา ปฏิบัติ เห็นเพียงคุณและโทษ ข้อดี – ข้อเสียยังไม่พอ ต้องมองเห็นทางออก มองเห็นจุดหมาย และรู้ว่าจุดหมายนั้นคืออะไร เป็นอย่างไร ดีกว่าอย่างไร และพ้นจากข้อบกพร่อง จุดอ่อน ส่วนเสียหรือหรือภาวะที่เป็นปัญหาอย่างไร พ้นจากปัญหาเดิมหรือไม่

7. **วิธีแบบรู้คุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม** หรือการพิจารณาเกี่ยวกับการใช้สอยหรือบริโภค เป็นวิธีคิดแบบสกัดหรือบรรเทาต้นเหตุ เป็นขั้นฝึกหัดเกลากิเลสหรือตัดทางไม่ให้กิเลสเข้ามาครอบงำจิตใจแล้วชักจูงพฤติกรรมต่อไปคุณค่านี้จำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

7.1 คุณค่าแท้ หมายถึง ความหมายคุณค่าหรือประโยชน์ของสิ่งทั้งหลายในแง่ที่สนองความต้องการของชีวิตโดยตรง เช่น อาหารมีคุณค่าในการหล่อเลี้ยงร่างกายให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นต้น คุณค่านี้อาศัยปัญญาเป็นเครื่องตีค่าหรือวัดราคา

7.2 คุณค่าเทียม หมายถึง ความหมายคุณค่าหรือประโยชน์ของสิ่งทั้งหลายในแง่สนองต้นเหตุ เช่น อาหารมีคุณค่าที่ความอร่อย เป็นต้น คุณค่านี้อาศัยต้นเหตุเป็นเครื่องตีค่าหรือวัดราคา

8. **วิธีคิดแบบเจ้าคุณธรรม** มีหลักการทั่วไปของวิธีคิดแบบนี้ คือสิ่งประสมเหมือนกันแต่บุคคลรับรู้ต่างกัน อาจมองเห็นและคิดนี้ปรุงแต่งไปคนละอย่าง สุดแต่โครงสร้างของจิตใจหรือแนวทางความเคยชินต่างๆ เช่น การคิดถึงความตาย ผู้ที่ไม่มีโยนิโสมนสิการก็จะรู้สึกสลดหดหู่ เศร้าใจเหี่ยวแห้งจิตใจ หรือดีใจในความตายของคนทีเกลียดชัง เป็นต้น แต่หากเป็นผู้มีโยนิโสมนสิการ จะคิดประกอบด้วยสติ คือระลึกถึงสิ่งที่กำลังเกี่ยวข้อง มีความรู้สึกเศร้าใจ มีสำนึกในการเร่งทำงาน และรู้ตามความเป็นจริง

9. **วิธีแบบอยู่กับปัจจุบัน** คือ การคิดที่ไม่ตกอยู่ในอำนาจของอารมณ์ ไม่หวนอาลัยอาวรณ์ถึงสิ่งที่ล่วงมาแล้ว แต่หากคิดด้วยอำนาจของปัญญาไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่ล่วงมาแล้วหรือเป็นเรื่องในอนาคต ก็เข้าอยู่ในการคิดอยู่กับปัจจุบัน เช่น การเรียนเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นบทเรียนจากอดีต เพื่อความไม่ประมาทในการป้องกันภัยในอนาคต เป็นต้น

10. **วิธีคิดแบบวิภาษวาท** มีลักษณะสำคัญของความคิดและการพูดในการมองและแสดงความจริง โดยแยกแยะให้เห็นแต่ละด้าน ครบทุกแง่ทุกด้าน ซึ่งมีลักษณะต่างๆ ดังนี้

10.1 จำแนกในแง่ความจริง แบ่งจำแนกได้เป็น 2 อย่าง คือ

10.1.1 จำแนกตามแง่ต่างๆตามที่เป็นอยู่จริงของสิ่งนั้นๆซึ่งเฉพาะในด้านนั้น กรณีนั้น

10.1.2 จำแนกโดยมองหรือแสดงความจริงของสิ่งนั้นๆให้ครบทุกแง่ทุกด้าน คือพิจารณาสิ่งใดก็ไม่มองแคบๆ เช่น ดินในแง่หนึ่งกรณีนั้น ไม่ดีในแง่นี้กรณีนี้ เป็นต้น

10.2 จำแนกโดยส่วนประกอบ คือ วิเคราะห์แยกแยะให้รู้เท่าทันภาวะที่สิ่งนั้นๆเกิดขึ้น จากองค์ประกอบย่อยๆต่างๆมาประชุมกัน ไม่ติดอยู่ภายนอกหรือถูกลวงโดยภาพรวมของสิ่งนั้นๆ

10.3 จำแนกโดยลำดับขณะ คือ แยกแยะวิเคราะห์ประสบการณ์ตามลำดับขั้นเหตุปัจจัย ให้มองแต่ละขณะ ให้เห็นตัวเหตุปัจจัยที่แท้จริง ไม่ถูกลวงให้จับเหตุปัจจัยสับสน

10.4 จำแนกโดยความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย

10.5 จำแนกโดยเงื่อนไข คือ มองหรือแสดงความจริงโดยพิจารณาเงื่อนไขประกอบ

10.6 จำแนกโดยทางเลือกหรือความเป็นไปได้อย่างอื่น ซึ่งต้องพิจารณา หนทาง วิธีการ หรือความเป็นไป ที่อาจมีได้หลายอย่าง ทางที่ได้ผลกว่า หรือตรงทางกว่า ทางเลือกหรือความเป็นไปได้ อาจมีอย่างเดียวหรือมีหลายอย่าง

ความคิดตามวิธีคิดแบบวิภาษวาทนี้มีผลดีหลายประการ เช่น ทำให้ไม่ท้อแท้ถดถอย หรือ อับจน จนหยุดความเพียรในการทำแล้วไม่สำเร็จ และข้อที่สำคัญที่สุด คือ ทำให้สามารถคิดหาทาง และค้นพบหนทาง วิธีการ หรือความเป็นไปได้ที่ถูกต้อง เหมาะสม ตรงทาง เป็นจริงหรือได้ผลดีที่สุด

2.5 การสอนแบบโยนิโสมนสิการ

พระธรรมปิฎก (2544: 1-68) กล่าวถึงการสอนหรือพุทธวิธีในการสอนซึ่งสามารถประมวลเป็นข้อสรุปในการสอน ดังนี้

1. ปัญญาเป็นสิ่งสร้างสรรค์ขึ้นภายในตัวผู้เรียนเองเป็นความรู้ความเข้าใจที่พัฒนาเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนจะบังคับหรือยัดเยียดให้ไม่ได้

2. ผู้สอนทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตร ช่วยชี้แนะทางการเรียนโดยการอำนวยความสะดวกที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงปัญญา

3. วิธีสอน อูบาย และกลวิธีต่างๆเป็นสื่อหรือเครื่องผ่อนแรงในการสอน

4. อิสรภาพในทางความคิดเป็นอุปกรณ์สำคัญในการสร้างปัญญา (ปัญญาเป็นมากกว่าความรู้)

เนื้อหาหรือเรื่องที่สอน ประกอบด้วย

1. สอนจากสิ่งที่รู้เห็นเข้าใจง่ายหรือรู้เข้าใจอยู่แล้ว ไปหาสิ่งที่เห็นเข้าใจได้ยาก

2. สอนเนื้อเรื่องที่ค่อยลุ่มลึกหรือยากลงไปตามลำดับขั้นและต่อเนื่องกัน

3. ถ้าสิ่งที่สอนเป็นสิ่งที่แสดงได้ก็สอนด้วยของจริง ให้ผู้เรียนได้ดู ได้เห็น ได้ฟังเอง หรือเรียกว่า ประสบการณ์ตรง

4. สอนตรงเนื้อหา ตรงเรื่อง ไม่วกวน ไม่ออกนอกเรื่อง

5. สอนที่เหตุผล ตรงตามเห็นจริงได้

6. สอนเท่าที่จำเป็น พอดีสำหรับให้เกิดความเข้าใจ ให้การเรียนรู้ได้ผล ไม่ใช่สอนเท่าที่ตนรู้ หรือสอนแสดงภูมิว่าผู้สอนมีความรู้มาก

ทฤษฎี / หลักการ / แนวคิดของรูปแบบ

สุมน อมรวิวัฒน์ ได้พัฒนารูปแบบการสอนนี้ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2526 จากแนวคิดในหนังสือพุทธธรรมของพระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) เกี่ยวกับการสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการโดยมีหลักการว่า ครูเป็นผู้ที่จัดสภาพแวดล้อม แรงจูงใจ และวิธีสอนให้ศิษย์เกิดศรัทธาที่จะเรียนรู้ โดยครูทำหน้าที่เป็นกัลยาณมิตรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสคิดอย่างแยบคาย และแสดงออกอย่างถูกต้อง จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดปัญญาและแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบการเรียนนี้มุ่งพัฒนาความสามารถในการคิด (โยนิโสมนสิการ) การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระที่เรียน

กระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ

1. ขั้นนำ การสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้สอน วิธีการเรียนและบทเรียน

1.1 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เหมาะสม ได้แก่ เหมาะสมกับระดับของชั้น วัยของผู้เรียน วิธีการเรียนการสอนและเนื้อหาของบทเรียน

1.2 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้สอนประพฤติตนเป็นกัลยาณมิตร

1.3 ใช้สิ่งเร้าและสร้างแรงจูงใจในการเรียน

1.3.1 ใช้สื่อการสอน หรืออุปกรณ์และวิธีการต่างๆเพื่อเร้าความสนใจ เช่น กรณีสึกษา กรณีสตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

1.3.2 จัดกิจกรรมในชั้นนำได้สนุก น่าสนใจ

1.3.3 ผู้เรียนได้ตรวจสอบความรู้ ความสามารถของตนและได้ทราบผลทันที

2. ขั้นสอน

2.1 ผู้สอนเสนอเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญของบทเรียน หรือเสนอหัวข้อเรื่องประเด็นสำคัญของบทเรียนด้วยวิธีการต่างๆ

2.2 ผู้สอนแนะนำแหล่งวิทยาการและแหล่งข้อมูล

2.3 ผู้สอนฝึกการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้ และหลักการโดยใช้เฉพาะเครื่องมือที่เป็นการเรียนรู้ เช่นทักษะทางวิทยาศาสตร์ ทักษะทางสังคม

2.4 ผู้สอนจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ลงมือค้นคว้า คิดวิเคราะห์ และสรุปความคิด

2.5 ผู้สอนฝึกการสรุปประเด็นของข้อมูล ความรู้ และเปรียบเทียบประเมินค่าโดยวิธีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทดลอง ทดสอบ จัดเป็นทางเลือกและทางออกของการแก้ปัญหา

2.6 ผู้เรียนดำเนินการเลือกและตัดสินใจ

2.7 ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการฝึกปฏิบัติเพื่อพิสูจน์ผลการเลือก และการตัดสินใจ

3. ชั้นสรุป

3.1 ผู้สอนและผู้เรียนรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการปฏิบัติทุกขั้นตอน

3.2 ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้

3.3 ผู้สอนและผู้เรียนสรุปผลการปฏิบัติ

3.4 ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียน

3.5 ผู้สอนวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ผลที่ผู้เรียนจะได้รับจากการเรียนตามรูปแบบ

ผู้เรียนจะพัฒนาทักษะการคิด การตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

จากการศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การนำหลักการจากวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาเป็นรูปแบบการสอนนั้น สิ่งที่สำคัญจะต้องคำนึงถึง โปรโตโมสะ หรือข้อมูลต่างๆรวมทั้งองค์ประกอบภายนอกในลักษณะกัลยาณมิตร คือ ชักจูงไปในทางที่ดี เพื่อที่จะช่วยพัฒนาโยนิโสมนสิการ หรือ องค์ประกอบภายในในการคิดให้ถูกทาง ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องควบคู่กับหลักการหรือวิธีการสอนที่เหมาะสม รวมทั้งการเข้าใจในผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การเรียนแบบโยนิโสมนสิการ

3.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบโยนิโสมนสิการ

งานวิจัยต่างประเทศ

การวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเปรียบเทียบวิธีการสอน มีผู้ทำการวิจัยและทดลองหลายท่าน เช่น

สทานตันและสตีเวน เกรกอรี (Stanton , Steven Gregory. 1997 : Abstract) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของวิธีการสอน 2 แบบ ในกระบวนการสอนแบบเลียนแบบของนักเรียนเทคนิคอุตสาหกรรม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่เรียนในวิชา ไอที-442 (วิชาผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ในภาคเรียนฤดูใบไม้ผลิ 1996 มหาวิทยาลัย เพอร์ดู รัฐอินเดียนา) โดยวิธีการควบคุมโดยใช้วิธีการสอนแบบ

การสั่งการด้วยตนเอง และการใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน โดยใช้โปรแกรม โปรโมเดล ผลปรากฏว่า การใช้โปรแกรม โปรโมเดล ในการสอนสามารถใช้เครื่องมือได้ดีกว่าการสอนแบบสั่งการด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยในประเทศ

การจัดระบบการเรียนการสอนตามแนวโยนิโสมนสิการเป็นการนำพุทธวิธีมาเป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมีผู้ทำการวิจัยมาทดลองหลายท่าน เช่น

พจนารถ บัวเขียว (2535: บทคัดย่อ) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการวิเคราะห์ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยการสอนแบบแก้ปัญหาที่ใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาจริยธรรมกับบุคคลของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความสามารถในการวิเคราะห์ตนเองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความสามารถในการวิเคราะห์ตนเองของกลุ่มทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อารมณ กัณฑศรีวิกรม (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการสอนโดยสร้างศรัทธาและ โยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออกที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก มีคะแนนความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการตัดสินใจเรื่องสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

นิตย คงเกษม (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือที่บูรณาการกับโยนิโสมนสิการที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การควบคุมตนเอง การมีแรงจูงใจ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การมีทักษะทางสังคม การฟังตนเองและการมีความสงบทางจิตใจโดยส่วนย่อยในแต่ละด้านและโดยรวมหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริมา กลิ่นกุหลาบ (2546) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนคุณธรรมที่ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับชุดการสอนแบบกระบวนการกระจำค่านิยม ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับชุดการสอนแบบกระบวนการกระจำค่านิยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ผู้ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความสามารถในการตัดสินใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อาภา จันทรสกุลและคณะ ศึกษาการสร้างแบบวัตวิวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสำหรับ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาได้ค่าความเที่ยงของแบบวัตวิวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเท่ากับ 0.88 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการวัดเท่ากับ 1.90 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาอายุ 18-19 ปี มีคะแนนเฉลี่ย 12.90 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.04 นักศึกษาอายุ 20-21 ปี คะแนนเฉลี่ย 14.40 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.27 นักศึกษาอายุ 22-23 ปี คะแนนเฉลี่ย 15.45 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.76 และจากการแปลคะแนนดิบเป็นคะแนนมาตรฐานที่ พบว่านักศึกษาอายุ 18-19 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่อยู่ระหว่าง ที่32-ที่94 นักศึกษาอายุ 20-21 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่อยู่ระหว่าง ที่ 32-ที่87 นักศึกษาอายุ 22-23 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่อยู่ระหว่าง ที่35-ที่74 เมื่อจำแนกตามเพศ นักศึกษาเพศชายอายุระหว่าง 18-23 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่ อยู่ระหว่าง ที่35-ที่92 นักศึกษาเพศหญิงอายุระหว่าง 18-23 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่ อยู่ระหว่าง ที่35-ที่74 เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา นักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์ – วิทยาศาสตร์ประยุกต์ อายุระหว่าง 18-23 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่ อยู่ระหว่าง ที่32-ที่90 นักศึกษากลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์ – สังคมศาสตร์ อายุระหว่าง 18-23 ปี มีคะแนนมาตรฐานที่ อยู่ระหว่าง ที่34-ที่84

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนโดยรูปแบบโยนิโสมนสิการ จะเห็นได้ว่ามีผลต่อความคิดและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังนั้นการปลูกฝังและการฝึกคิดด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการจึงมีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนซึ่งต้องดำเนินควบคู่กันไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา 26 กำหนดชัดเจนให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา นั่นหมายถึง ผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนจากหลายส่วน ก่อนที่จะตัดสินใจให้ระดับผลการเรียน (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 17-18)

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล มีดังนี้ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2545: 19)

1. **ด้านความรู้** สามารถแบ่งออกเป็นความรู้เชิงเนื้อหา ความรู้เชิงกระบวนการและความรู้เชิงบริบท

* ความรู้เชิงเนื้อหา เช่น กติกาการเล่นกีฬาชนิดต่างๆ รูปแบบการออกกำลังกาย ชนิดของกีฬา หลักวิทยาศาสตร์การเคลื่อนไหว

* ความรู้เชิงกระบวนการ เช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬาอย่างถูกต้องตามหลักวิทยาศาสตร์

* ความรู้เชิงบริบท เช่น การออกกำลังกาย การเล่นกีฬา

2. **ความรู้ด้านทักษะ** เนื่องจากหลักสูตรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง วิธีการวัดและประเมินจึงควรวัดความสามารถในการทำงานและการแสดงออกของผู้เรียน ภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด โดยวัดทั้งกระบวนการ (Process) และผลงาน (Product) ที่ผู้เรียนกระทำและแสดงออก เช่น การออกกำลังกาย การเล่น เกม การเล่นกีฬาชนิดต่างๆ

3. **ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์** การวัดและประเมินผลการเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของผู้เรียนต้องกระทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนได้ตรวจสอบและประเมินตนเองเป็นสำคัญ เช่น การมีวินัย การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ กติกา รักการออกกำลังกาย มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน มีน้ำใจนักกีฬา

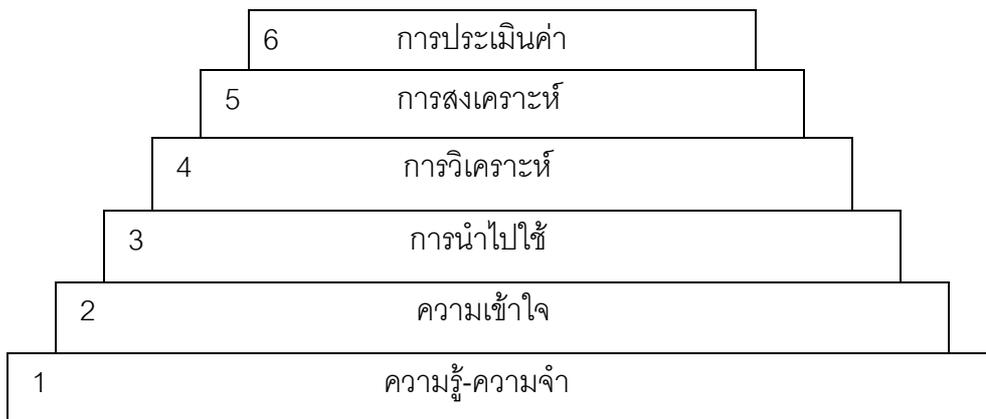
สมบุญ ชิตพงศ์ (2544?: 35-47) กล่าวว่าในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม ถ้านำเอาจุดหมายทั้งหมดมาพิจารณาแล้ว ก็จะสามารถแยกได้ออกเป็น 3 ด้านด้วยกัน คือ

1. **ด้านความรู้และการคิด (Cognitive Domain)** เป็นพฤติกรรมทางสมองที่บุคคลมี “ความคิด” (Thinking) เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ เริ่มตั้งแต่การที่บุคคลจดจำข้อเท็จจริงหรือมีความรู้-ความจำเกี่ยวกับสิ่งนั้น จากนั้นก็นำสิ่งที่มีความรู้ไปสร้าง ความเข้าใจ, การนำไปใช้, วิเคราะห์, สังเคราะห์ และประเมินค่าในที่สุด

2. **ด้านเจตคติ (Affective Domain)** เป็นพฤติกรรมในการที่บุคคลมี “ความรู้สึก” (Feeling) เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ เริ่มตั้งแต่บุคคลมี การรับรู้ ในสิ่งนั้นแล้วตอบสนองและสร้างคุณค่าในสิ่งที่ตนได้รู้ จากนั้นจึงนำสิ่งที่มีความค่านั้นมาจัดระบบแล้วนำไปสร้างเป็นลักษณะนิสัยในที่สุด

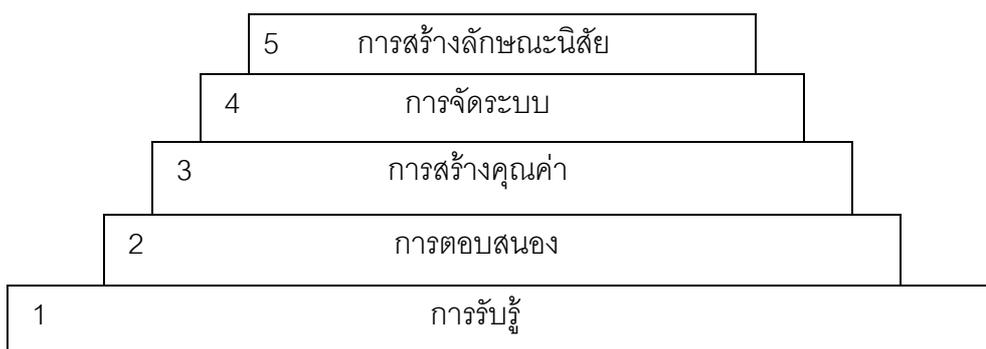
3. **ด้านการใช้ความสัมพันธ์ของของกลไกทางสมองและร่างกาย (Psychomotor Domain)** เป็นพฤติกรรมในการ “ปฏิบัติ” (Doing) เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ เริ่มตั้งแต่ การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของอวัยวะ การเคลื่อนไหวที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์ของอวัยวะหลายส่วน การมีพฤติกรรมที่ไม่ใช่สื่อความหมายทางภาษาและพฤติกรรมกรพุด

พฤติกรรมด้านความรู้และการคิด แบ่งเป็น 6 ชั้นใหญ่ๆ ตามลำดับ ดังนี้

ภาพประกอบ 4 พฤติกรรมด้านความรู้และการคิด

พฤติกรรมด้านเจตคติ แบ่งเป็น 5 ชั้นใหญ่ๆ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 5 พฤติกรรมด้านเจตคติ

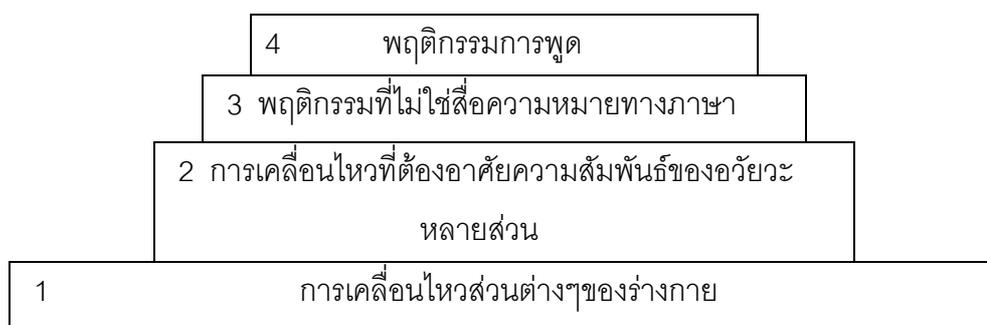
ซึ่งสอดคล้องกับแครธวอลและคณะ (Krathwohl, 1964) ได้จัดดำเนินมโนภาพของการเกิดความรู้สึกร่วม โดยเริ่มจากความสนใจ (Interest) มาเป็นอันดับแรกตามด้วยความซาบซึ้ง (Appreciation) เจตคติ (Attitude) ค่านิยม (Value) และการปรับตัว (Adjustment)

ถ้าหากจัดความรู้สึกร่วมเป็นขั้นๆ จะเริ่มจากการรับรู้ (Receiving) การตอบสนอง (Responding) การรู้คุณค่า (Valuing) การจัดระบบคุณค่า (Organization) และการสร้างลักษณะนิสัยโดยอาศัยคุณค่าที่ซับซ้อน (Characterization by a value complex) ซึ่งแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

1. การรับรู้	1.1 การรับรู้
	1.2 ความเต็มใจในการรับ
	1.3 ควบคุมหรือคัดเลือก
2. การตอบสนอง	2.1 การยินยอมในการตอบสนอง
	2.2 ความเต็มใจในการตอบสนอง
	2.3 ความพึงพอใจในการตอบสนอง
3. การรู้คุณค่า	3.1 การรับคุณค่า
	3.2 การชื่นชมคุณค่า
	3.3 การยินยอมรับคุณค่า
4. การจัดระบบ	4.1 การสร้างมโนภาพของคุณค่า
	4.2 การจัดระบบคุณค่า
5. ลักษณะนิสัย	5.1 การสร้างอ้างอิงนัยทั่วไปของคุณค่า
	5.2 การสร้างลักษณะนิสัย

ภาพประกอบ 6 แนวคิดการจัดจำแนกระดับของความรู้สึกตามแนวแคโรลโวลและคณะ

พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ของกลไกทางร่างกายและสมอง

ภาพประกอบ 7 พฤติกรรมด้านความสัมพันธ์ของกลไกทางร่างกายและสมอง

ความรู้สึกเป็นความต่อเนื่อง (Psychological continuum) ไม่ได้แยกออกจากกัน แต่มีทิศทางและความเข้มข้นแตกต่างกัน แต่ระดับของความรู้สึกจึงเกี่ยวข้องเชื่อมโยงต่อเนื่องกันและละเอียดอ่อนมาก ระดับความรู้สึกจะเริ่มด้วยความเข้มข้นน้อยไปสู่ความเข้มข้นมากจนยึดติดเป็น

ลักษณะนิสัยของคนในที่สุด ความคิดนี้สอดคล้องกับแนวความคิดของพระพุทธเจ้าเมื่อ 2500 กว่าปีมาแล้ว (ล้วน สายยศ. 2543: 17-18)

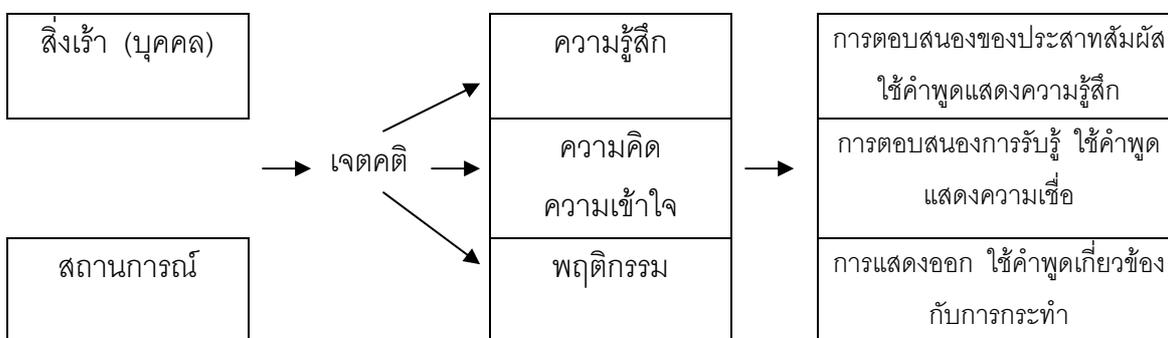

ภาพประกอบ 8 แนวความคิดของพระพุทธเจ้าด้านความรู้สึกลึก

ล้วน สายยศ (2530: 2-3) ได้รวบรวมองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ประการ ซึ่งประกอบด้วย

1. องค์ประกอบด้านปัญญา (Cognitive Component) มีส่วนประกอบย่อย คือ ด้านความเชื่อ ความรู้ ความคิดและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ (Attitude Object)
2. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ความรู้สึกชอบ-ไม่ชอบ หรือทำที่ที่ดี-ไม่ดี ที่บุคคลมีต่อที่หมายของเจตคติ
3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) หมายถึง แนวโน้มหรือความพร้อมที่บุคคลจะปฏิบัติต่อที่หมายของเจตคติ

นักจิตวิทยาได้บรรยายองค์ประกอบของเจตคติออกมาในรูปของแผนภาพ ดังนี้ (Rosenberg and others. 1960 : 3)

ภาพประกอบ 9 องค์ประกอบของเจตคติ

4.1 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (เจตคติ) มีเครื่องมือในการวัดที่แตกต่างกันไป ดังนี้

4.1.1 วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 20) ได้กล่าวว่า ผู้สอนสามารถเลือกวิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้วยการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ

วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2541: 194) กล่าวว่า การวัดความรู้ ก็ีฟ้าบางชนิดมีแบบทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดความรู้โดยเฉพาะอยู่แล้ว แต่ที่ดีที่สุดควรสร้างขึ้นเองเพื่อความเหมาะสมและแม่นยำ โดยเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับอุปกรณ์และอายุของนักเรียน หลักการสร้างแบบทดสอบความรู้ในกีฬาต่างๆมีดังนี้

1. ข้อสอบควรครอบคลุมเนื้อหาวิชาทั้งหมดและเน้นจุดสำคัญของกีฬานั้นๆ
2. มีความยาวเหมาะสมกับเวลา
3. การใช้ถ้อยคำในข้อสอบควรให้ความเหมาะสมกับระดับอายุของนักเรียน
4. มีการแนะนำการใช้ข้อสอบ ควรให้ความเหมาะสมกับระดับอายุของนักเรียน

มีเทคนิคอีกหลายแบบที่นำมาใช้ในการวัดความรู้ของนักเรียนได้เช่น ที่เช็คถูก-ผิด การจับคู่ การเติมคำ การเลือกตอบ เป็นต้น

ผาณิต บิลมาศ (2548: 17) การทดสอบโดยใช้ข้อเขียน (Written Test) ในการประเมินการเรียนรู้ด้านสติปัญญา เป็นเครื่องมือที่นิยมใช้มากที่สุดในการวัดความรู้ความเข้าใจ ข้อสอบข้อเขียนจะแบ่งเป็น 2 แบบ คือ ประนัยและอัตนัย ซึ่งจะเป็นข้อมูลที่ครูสร้างขึ้นใช้เอง (Teacher Made Test) หรือข้อสอบมาตรฐาน (Standardized Test) ก็ได้

ดังนั้นการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านรู้นั้น เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผลด้านความรู้ควรเป็นการทดสอบด้วยข้อสอบแบบประนัยที่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาทั้งหมดของกีฬานั้นๆ

สมบุญร์ ชิตพงศ์ (2544?: 30-31) ได้กล่าวถึงแบบทดสอบประนัย (Objective Test) ว่าเป็นแบบทดสอบที่มีคุณลักษณะ 3 อย่าง คือ

1. เข้าใจตรงกัน หมายความว่า ในแต่ละข้อนั้น ผู้ทดสอบเข้าใจตรงกันว่าคำถามนั้นต้องการถามอะไร
2. ให้คะแนนตรงกัน หมายความว่า จากคำตอบแต่ละข้อของคนใดคนหนึ่งนั้น ไม่ว่าใครจะเป็นผู้ตรวจให้คะแนนก็ตาม ผู้ทดสอบคนนั้นจะต้องได้คะแนนเท่ากัน หรืออย่างน้อยก็ใกล้เคียงกับคำตอบแต่ละข้อจึงควรมีการให้คะแนนที่แน่นอน
3. แปลความหมายคะแนนได้ตรงกัน หมายความว่า เมื่อได้ทราบคะแนนจากการทดสอบของแต่ละคนแล้วเป็นที่เข้าใจตรงกันว่า ผู้ทดสอบคนนั้นเป็นอย่างไร การแปลคะแนนจะตรงกันได้จึงจำเป็นต้องอาศัยเกณฑ์ในการบอกความหมายของคะแนน เพื่อใช้เป็นหลักในการบอกถึงสภาพของผู้ทดสอบแต่ละคน

ผาณิต บิลมาศ (2548: 31) ได้กล่าวว่า การทดสอบทักษะทางกีฬา สามารถทดสอบด้วยวิธีแบบปรนัย (Objective Method) ได้ วิธีนี้จะวิเคราะห์ทักษะในการเล่นกีฬาออกเป็นส่วนๆ โดยให้ข้อกระทงในแบบวัดเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในทักษะนั้นๆ บางครั้งทักษะหนึ่งๆ ก็เป็นเครื่องมือวัดที่ดี และเป็นมาตรฐานเหมือนกันกับข้อกระทงในแบบวัดทั้งหมด ข้อกระทงที่ใช้วัดทักษะต้องมีคุณสมบัติต่างๆ เช่น ความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่น ความเป็นปรนัย ถูกต้องตามหลักสถิติและคล้ายการเล่นจริงมากที่สุด

ล้วน สายยศ (2539: 21-46) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบเป็นชุดของข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาอย่างมีระบบ เพื่อให้วัดตัวอย่างพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ซึ่ง บลูม ได้จำแนกออกเป็น 6 ด้าน เรียงตามลำดับความสามารถที่น่าจะเป็นและยังไม่ได้ทดลองก่อน มีดังนี้

1. ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นความสามารถในการระลึกนึกออกสิ่งใดที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
  2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความจากสื่อความหมายต่างๆ ที่ได้พบเห็น
  3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำหลักวิชาไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่
  4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล และที่เป็นอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร
  5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการผสมส่วนย่อยต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้เป็นสิ่งใหม่อีกรูปแบบหนึ่ง มีคุณลักษณะโครงสร้าง หรือหน้าที่ใหม่ แปลกแตกต่างไปจากเดิม
  6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการพิจารณาตัดสินลงสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของความคิดทุกชนิด เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนดให้
- สรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดของ บลูม และล้วน สายยศ ดังนี้

1. ด้านความรู้ (Knowledge) เป็นความสามารถในการระลึกนึกออกสิ่งใดที่ได้เรียนรู้มาแล้ว
2. ความเข้าใจ (Comprehension) หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความจากสื่อความหมายต่างๆ ที่ได้พบเห็น
3. การนำไปใช้ (Application) เป็นความสามารถในการนำหลักวิชาไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่

4. การวิเคราะห์ (Analysis) เป็นความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล และที่เป็นอย่างนั้นอาศัยหลักการอะไร

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นความสามารถในการผสมส่วนย่อยต่างๆเข้าด้วยกันเพื่อให้เป็นสิ่งใหม่อีกรูปแบบหนึ่ง มีคุณลักษณะโครงสร้าง หรือหน้าที่ใหม่ แปรกแตกต่างไปจากเดิม

6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการพิจารณาตัดสินลงสรุปเกี่ยวกับคุณค่าของความคิดทุกชนิด เพื่อเปรียบเทียบเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนดให้

นำมาสร้างเครื่องมือในการทดสอบ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

4.1.2 วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 20) ได้กล่าวว่า ผู้สอนสามารถเลือกวิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะ ด้วยวิธีการทดสอบ เช่น การทดสอบความสามารถในการปฏิบัติด้วยแบบทักษะต่างๆ

สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 13) ได้กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนจำเป็นต้องมีการให้คะแนนเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ผลของผู้เรียน ทั้งนี้การวัดผลและประเมินผลกำลังเปลี่ยนแปลงไปสู่การประเมินตามสภาพจริง (Rubrics) ในการประเมินแบบนี้ จะมีเกณฑ์ระบุคุณภาพที่ต้องการให้นักเรียนกระทำ แต่ละคะแนนบน rubrics ซึ่งสอดคล้องกับตัวอย่างการตอบสนทนงั้นๆ ดังนั้น การกำหนดเกณฑ์ การให้คะแนนนั้นจะทำให้ นักเรียนรู้ว่าต้องการอะไร และเขาจะต้องทำอย่างไร เพื่อที่จะให้ผลงานของเขา ได้คะแนนในระดับที่ต้องการ

องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubric)

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจะต้องประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ประเด็นที่จะประเมิน (Criteria) คือ สิ่งที่จะสะท้อนผลการเรียนรู้หลักๆ หรือ มาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายของแต่ละหน่วย/ภาระงาน

2. ระดับความสามารถ (Performance Levels) ส่วนใหญ่จะกำหนดเป็นเลขคี่มากกว่าเลขคู่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการให้คะแนนที่ตกอยู่ตรงกลาง ทำให้จำแนกความสามารถได้ยาก และแต่ละระดับอาจกำหนดเป็นตัวเลขหรือคำแสดงคุณภาพต่างๆ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ยังต้องปรับปรุง

3. คำอธิบายคุณภาพของแต่ละระดับคุณภาพ (Quality Descriptors) ว่าคุณภาพของความสามารถแต่ละระดับที่คาดหวังนั้นเป็นอย่างไร คำบรรยายเหล่านี้จะต้องมีความชัดเจนในการใช้ภาษาที่กระชับรัด เข้าใจง่าย และเห็นความแตกต่างระหว่างระดับความชัดเจน

การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน เป็นการระบุคุณภาพของงานหรือการกระทำที่ครูต้องการให้นักเรียนกระทำหรือตอบสนอง การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนมีวิธี 2 แบบ คือ

1. การกำหนดเกณฑ์โดยภาพรวม (Holistic Score)

เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาผลงานของผู้เรียนในภาพรวมว่ามีคุณภาพสอดคล้องกับเกณฑ์ในระดับใดและมีคะแนนเดียวสำหรับงานนั้น ซึ่งจะมีคำอธิบายคุณภาพของงานประกอบการให้คะแนนและตัดสินคะแนนต่างๆได้ด้วย เช่น การประเมินการแปรงพินอย่างถูกวิธี จะได้ระดับคะแนนออกมาเป็นระดับคะแนนเดียว เช่น ถูกด้วยดี พอใช้ ยังต้องปรับปรุง

2. การกำหนดเกณฑ์โดยจำแนกสิ่งที่จะประเมินออกเป็นประเด็นย่อย (Analytic Score)

เป็นการให้คะแนนเป็นส่วนๆ โดยระบุรายละเอียดออกเป็นประเด็นย่อยๆ และแต่ละประเด็นมีคุณภาพอย่างไร เช่น การประเมินการเขียน จะแบ่งเป็นด้านสำนวนภาษา ความคิดสร้างสรรค์ การเขียนถูกหลักไวยากรณ์ หรือการประเมินการแปรงพินอย่างถูกวิธี จะจำแนกประเด็นการประเมินออกเป็นวิธีการแปรงพิน ความสะอาดของพิน และลักษณะนิสัยได้แก่ การใช้น้ำ การใช้ยาสีพิน เป็นต้น (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 12)

ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เน้นการประเมินให้ควบคู่กันไปในกิจกรรมการเรียน ดังนั้นการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนกระทำได้ดังนี้ (สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. 2546: 13)

1. เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้หรือภาระงานที่กำหนดขึ้นนั้นตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใด
2. ประเด็นที่จะนำมาประเมินภาระงานนั้นสามารถบอกได้ว่าเป็นคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใดบ้าง
3. จัดทำกรอบการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นที่จะนำมาประเมิน
4. อธิบายการแสดงออกถึงระดับความสามารถตามประเด็นที่กำหนดเป็นระดับๆ
5. ทดลองหาความชัดเจนของเกณฑ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจ
6. หลังจากนำเกณฑ์ไปใช้ประเมินผู้เรียนแล้วให้หาข้อดี ข้อควรปรับปรุงแก้ไขด้านต่างๆ เช่น ความชัดเจน ความสะดวกในการนำไปใช้
7. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ที่ยังมีข้อบกพร่องหรือพัฒนาเกณฑ์อื่นๆให้ดีขึ้น

การเขียน Rubrics

การเขียนแบบแยกประเด็นย่อย

การให้คะแนนแบบนี้ มีความเป็นปรนัยในการให้คะแนนมากและในการตัดสินให้คะแนน ผู้ประเมินสามารถตัดสินให้คะแนนได้ง่ายขึ้น โดยเทียบงานกับเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ ในแต่ละประเด็น

สรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดของ สำนักงาน ทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics) โดยเขียนแบบแยกประเด็นย่อย ซึ่งมี ขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้หรือภาระงานที่กำหนดขึ้นนั้นตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใด
2. ประเด็นที่จะนำมาประเมินภาระงานนั้นสามารถบอกได้ว่าเป็นคุณภาพของผู้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใดบ้าง
3. จัดทำกรอบการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นที่จะนำมาประเมิน
4. อธิบายการแสดงออกถึงระดับความสามารถตามประเด็นที่กำหนดเป็นระดับๆ
5. ทดลองหาความชัดเจนของเกณฑ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและให้ผู้เรียนได้ทำ ความเข้าใจ
6. หลังจากนำเกณฑ์ไปใช้ประเมินผู้เรียนแล้วให้หาข้อดี ข้อควรปรับปรุงแก้ไขด้านต่างๆ เช่น ความชัดเจน ความสะดวกในการนำไปใช้

7. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ที่ยังมีข้อบกพร่องหรือพัฒนาเกณฑ์อื่นๆให้ดีขึ้น
นำมาสร้างเครื่องมือในการทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง

4.1.3 วิธีวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (เจตคติ)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 20) ได้กล่าวว่า ผู้สอนสามารถเลือกวิธีวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ด้านเจตคติด้วยการสำรวจ เช่น แบบสอบถามข้อมูลต่างๆอาจเป็นด้านเจตคติ และอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ความคิดเห็น ความประทับใจ

ผาณิต บิลมาศ (2548: 15) ได้กล่าวว่า แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นวิธีที่ใช้มาก ที่สุด เพื่อให้ได้ข้อมูลจากบุคคลเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันและประสบการณ์ แบบสอบถามที่ได้ พิสูจน์แล้วจะมีค่ามากในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียน ใช้เก็บทางด้านทัศนคติ ความสนใจ

การสร้างแบบสอบถามแบบลิเกิต (Likert's Method)

ลิกิตสร้างเครื่องมือขึ้นเมื่อ ค.ศ. 1932 มีความเชื่อมั่นสูงและพัฒนาเพื่อวัดด้านความรู้สึกได้หลายอย่าง การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ แบบนี้เป็นวิธีประเมินน้ำหนักความรู้สึกของข้อความในตอนหลัง คือหลังจากเอาเครื่องมือไปสอบวัดแล้ว การสร้างข้อความที่แสดงความรู้สึกต่อเป้าเจตคติจะต้องให้ครอบคลุมและสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ข้อความอาจจะเป็นทางบวกหมดหรือทางลบหมดหรือผสมกันก็ได้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติแบบลิกิต มีดังนี้

1. เลือกข้อเจตคติ (Attitude Object) ก่อน เช่นเจตคติต่อคณิตศาสตร์หรือต่ออาชีพครู
2. เขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเจตคติ โดยวิเคราะห์แยกแยะดูให้ครอบคลุมลักษณะของข้อความควรเป็นดังนี้
  - ก. เป็นข้อความที่แสดงความเชื่อและรู้สึกต่อเป้าที่ต้องการ
  - ข. ไม่เป็นการแสดงถึงความเป็นจริง
  - ค. มีความแจ่มชัด สั้น ให้ข้อมูลพอตัดสินใจได้
  - ง. ไม่ครอบคลุมทั้งทางดีและไม่ดีหรือทั้งบวกและลบ
  - จ. ควรหลีกเลี่ยงคำปฏิเสธซ้อน ข้อความอ้างอิงในอดีตที่ผ่านมา ข้อความที่มีคำว่าทั้งหมด, เสมอๆ, ไม่เคย, ไม่มีเลย, เพียงเท่านั้น
  - ฉ. ข้อความเดียวควรมีความเชื่อเดียว
3. การตรวจสอบข้อความ เป็นการตรวจสอบขั้นแรกเพื่อดูให้แน่ชัดว่าข้อความนั้นเขียนไว้เหมาะสมดีหรือไม่ ควรใช้มาตรา 3 มาตรา, 4 มาตรา หรือ 5 มาตรา เป็นต้น การเขียนการแสดงผลออกในมาตราวัดแบบลิกิต นิยมใช้เช่น

( ) เห็นด้วยอย่างยิ่ง	( ) ชอบที่สุด
( ) เห็นด้วย	( ) ชอบมาก
( ) ไม่แน่ใจ	( ) ชอบ
( ) ไม่เห็นด้วย	( ) ไม่ชอบ
( ) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	( ) ไม่ชอบอย่างมาก
	( ) ไม่ชอบมากที่สุด
4. การให้น้ำหนัก จะเป็น 2,3,4,5 นั้นแล้วแต่ความเหมาะสม
  - วิธีหาน้ำหนักซิกมา (Sigma deviate weighting method)
  - วิธีหาน้ำหนักคะแนนมาตรฐาน (Standard score weighting method)
  - วิธีกำหนดน้ำหนักแบบพลการ (Arbitrary weighting method)

5. การทดลองคุณภาพเบื้องต้น ในระยะนี้ต้องการศึกษาว่าข้อความแต่ละข้อมีอำนาจจำแนกผู้ที่มีเจตคติสูงกับมีเจตคติต่ำแตกต่างกันหรือไม่

6. การจัดแบบทดสอบ เมื่อได้ข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดีแล้ว พิจารณาว่าจะกำหนดกี่ข้อ ตามหลักการถ้าข้อความมีคุณภาพสูงมากจะใช้ 10 -15 ข้อก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีตั้งแต่ 20 ข้อขึ้นไป เพราะถ้าจำนวนข้อน้อยความเชื่อมั่นมักจะมีค่าน้อย ความเที่ยงตรงก็ไม่ดี การให้จำนวนข้อควรคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างและระดับอายุ ความสามารถในการอ่าน

7. การตรวจให้คะแนน การให้คะแนนให้ตามมาตราที่กำหนดแต่ละข้อ ถ้าเป็นข้อความเปลี่ยนมาเป็นตัวเลข แต่ถ้าเป็นตัวเลขแล้วก็นำตัวเลขที่ผู้ตอบเลือกมารวมเลย

8. การหาคุณภาพอื่นๆ เช่น ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ความเชื่อมั่น หาได้โดยวิธี

- แบ่งครึ่งฉบับ (Split-half)

ความเที่ยงตรง หาได้โดยวิธี

- ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความเห็นและให้

คะแนน

- ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน

สรุป จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดของ ลิเกิต

ดังนี้

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติแบบลิเกิต มีดังนี้

1. เลือกชื่อเจตคติ (Attitude Object) ก่อน เช่นเจตคติต่อคณิตศาสตร์หรือต่ออาชีพครู

2. เขียนข้อความแสดงความรู้สึกต่อเจตคติ โดยวิเคราะห์แยกแยะดูให้ครอบคลุม

ลักษณะของข้อความควรเป็นดังนี้

ก. เป็นข้อความที่แสดงความเชื่อและรู้สึกต่อเป้าหมายที่ต้องการ

ข. ไม่เป็นการแสดงถึงความเป็นจริง

ค. มีความแจ่มชัด สั้น ให้ข้อมูลพอตัดสินใจได้

ง. ไม่ครอบคลุมทั้งทางดีและไม่ดีหรือทั้งบวกและลบ

จ. ควรหลีกเลี่ยงคำปฏิเสธซ้อน ข้อความอ้างอิงในอดีตที่ผ่านมา ข้อความที่มีคำว่า

ทั้งหมด,เสมอๆ, ไม่เคย, ไม่มีเลย, เพียงเท่านั้น

ฉ. ข้อความเดียวควรมีความเชื่อเดียว

3. การตรวจสอบข้อความ เป็นการตรวจสอบขั้นแรกเพื่อดูให้แน่ชัดว่าข้อความนั้นเขียนได้เหมาะสมดีหรือไม่ ควรใช้มาตรา 3 มาตรา, 4 มาตรา หรือ 5 มาตรา เป็นต้น การเขียนการ แสดงออกในมาตราวัดแบบลิเกิต นิยมใช้เช่น

( ) เห็นด้วยอย่างยิ่ง	( ) ชอบที่สุด
( ) เห็นด้วย	( ) ชอบมาก
( ) ไม่แน่ใจ	( ) ชอบ
( ) ไม่เห็นด้วย	( ) ไม่ชอบ
( ) ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	( ) ไม่ชอบอย่างมาก
	( ) ไม่ชอบมากที่สุด

4. การให้น้ำหนัก จะเป็น 2, 3, 4, 5 นั้นแล้วแต่ความเหมาะสม

- วิธีหาน้ำหนักซิกมา (Sigma deviate weighting method)
- วิธีหาน้ำหนักคะแนนมาตรฐาน (Standard score weighting method)
- วิธีกำหนดน้ำหนักแบบพลการ (Arbitrary weighting method)

5. การทดลองคุณภาพเบื้องต้น ในระยะนี้ต้องการศึกษาว่าข้อความแต่ละข้อมีอำนาจ จำแนกผู้ที่มีเจตคติสูงกับมีเจตคติต่ำแตกต่างกันหรือไม่

6. การจัดแบบทดสอบ เมื่อได้ข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดีแล้ว พิจารณาว่าจะกำหนดกี่ข้อ ตามหลักการถ้าข้อความมีคุณภาพสูงมากจะใช้ 10 -15 ข้อก็ได้ แต่โดยทั่วไปแล้วจะมีตั้งแต่ 20 ข้อขึ้นไป เพราะถ้าจำนวนข้อน้อยความเชื่อมั่นมักจะมีค่าน้อย ความเที่ยงตรงก็ไม่ดี การให้จำนวนข้อควรคำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างและระดับอายุ ความสามารถในการอ่าน

7. การตรวจให้คะแนน การให้คะแนนให้ตามมาตราที่กำหนดแต่ละข้อ ถ้าเป็นข้อความ เปลี่ยนมาเป็นตัวเลข แต่ถ้าเป็นตัวเลขแล้วก็นำตัวเลขที่ผู้ตอบเลือกมารวมเลย

8. การหาคุณภาพอื่นๆ เช่น ความเชื่อมั่นและความเที่ยงตรง

ความเชื่อมั่น หาได้โดยวิธี

- แบ่งครึ่งฉบับ (Split-half)

ความเที่ยงตรง หาได้โดยวิธี

- ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความเห็นและให้

คะแนน

- ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน

นำมาสร้างเครื่องมือในการสอบถามด้านเจตคติ : ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ
คุณลักษณะที่พึงประสงค์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ซึ่งแต่ละห้องเรียนมีการจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ ดำเนินการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

กลุ่มทดลอง ดำเนินการสุ่มตามขั้นตอนดังนี้

1. ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่เรียนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ มาแล้ว จำนวน 30 คน

2. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างมาแล้ว นำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบความสามารถทางทักษะมวยไทยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย

3. ภายหลังจากทดสอบ เรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย

4. ใช้วิธีการเจาะจงเลือก (Purposive Sampling) ที่มีคะแนนไม่แตกต่างกันกับกลุ่มควบคุม มา 15 คน

กลุ่มควบคุม ดำเนินการสุ่มตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากร 10 ห้องเรียน ทำการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or Area Sampling) เพื่อให้ได้มา 1 ห้องเรียน

2. เมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน นำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบความสามารถทางทักษะมวยไทยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย

3. ภายหลังจากทดสอบ เรียงคะแนนจากมากไปหาน้อย

4. ใช้วิธีการเจาะจงเลือก (Purposive Sampling) ที่มีคะแนนไม่แตกต่างกันกับกลุ่มทดลอง มา 15 คน

กลุ่มทดลอง จำนวน 15 คน ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

กลุ่มควบคุม จำนวน 15 คน ได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยกำหนดจากกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล ซึ่งประกอบด้วยสาระการเรียนรู้ต่อไปนี้

- ประวัติมวยไทย

- หลักการ รูปแบบการเคลื่อนไหวแบบมวยไทย

* การเคลื่อนไหวพื้นฐาน (การค้อมมวย , การสับเท้าไปด้านหน้า , การสับเท้าไปด้านข้าง , การถอยตรง , ถอยการฉาก , การป้องกันหมัด เท้า เข่า)

* การชก

* การเตะ

* การใช้เข่า

ระยะเวลาของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้กระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 16 คาบ ทำการทดลอง 2 คาบ / สัปดาห์

ทดลองสอนกลุ่มละ 16 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ คือ

กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยแบบโยนิโสมนสิการ

2. แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามปกติ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย

3.1 ด้านความรู้-ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.2 ด้านทักษะ-แบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง

3.3 ด้านเจตคติ-แบบสอบถามเรื่องเจตคติ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

1.1 ศึกษาหลักการสอนแบบโยนิโสมนสิการและการสอนมวยไทย จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

1.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) เพื่อนำมาใช้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายภาค สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยแบบโยนิโสมนสิการ ซึ่งประกอบด้วย

1.3.1 สาระสำคัญ

1.3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.3.3 สาระการเรียนรู้

1.3.4 กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.3.4.1 ขั้นนำ (ขั้นเตรียม)

1.3.4.2 ขั้นสอน

1.3.4.2.1 ขั้นอธิบายและสาธิต

1.3.4.2.2 ขั้นฝึก

1.3.4.2.3 ขั้นใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ (วิธีคิดแบบแก้ปัญหาหรือ

อริยสัจ

และวิธีคิดแบบอุปายปลูกเร้าคุณธรรม)

1.3.4.2.4 ขั้นเสนอผลอภิปราย

1.3.4.2.5 ขั้นสรุป

1.3.5 กระบวนการวัดและประเมินผล

1.3.6 แหล่งการเรียนรู้

1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่างๆของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

1.5 นำแผนการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาในฉบับวันที่กายการรายบุคคล เอกสารประกอบการเรียน และความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนกับเวลาที่กำหนดแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองจริง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยแบบโยนิโสมนสิการไปสอนเพื่อการวิจัยต่อไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามปกติ

2.1 ศึกษาหลักการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4-ม.6) เพื่อนำมาใช้กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายภาค สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียน และแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้แล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ซึ่งประกอบด้วย

2.3.1 สาระสำคัญ

2.3.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

2.3.3 สาระการเรียนรู้

2.3.4 กระบวนการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งออกเป็น

2.3.4.1 ขั้นเตรียม

2.3.4.2 ขั้นอธิบายและสาธิต

2.3.4.3 ขั้นฝึก

2.3.4.4 ขั้นนำไปใช้

2.3.4.5 ขั้นสรุป

2.3.5 กระบวนการวัดและประเมินผล

2.3.6 แหล่งการเรียนรู้

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของสาระการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างขั้นตอนต่างๆของแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแผนการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาข้อบกพร่องในการใช้ภาษาในบทเรียนที่รายการรายบุคคล เอกสารประกอบการเรียน และความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนกับเวลาที่กำหนดแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้ดียิ่งขึ้น ก่อนนำไปทดลองจริง

2.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามปกติไปสอนเพื่อการวิจัยต่อไป

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบ แบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง แบบสอบถาม

3.2 จัดทำผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการวิจัยครั้งนี้ก็นำกีฬามวยไทยมาทำการทดลอง

3.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย ตามหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ทดลอง

3.4 นำแบบทดสอบ แบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง แบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวนแบบละ 5 ท่านตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ และความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

3.5 นำแบบทดสอบ แบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง แบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ ไปทดสอบหาคุณภาพอีกครั้งโดยนำไปทดลองกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

- แบบทดสอบ (ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก) มีค่าความเชื่อมั่น 0.98
- แบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง มีค่าความเชื่อมั่น 0.71

และค่าความเป็นปรนัย 0.80

- แบบสอบถามเรื่องเจตคติ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

3.6 นำแบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง แบบสอบถามไปทดสอบเพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการทดลองก่อนเรียน (Pretest) โดยนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบว่านักเรียนทั้ง 2 กลุ่มมีความสามารถทางด้านทักษะมวยไทยแตกต่างกันหรือไม่ มาเป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pretest) เพื่อนำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป
2. ทดลองสอนกลุ่มละ 16 คาบ สัปดาห์ละ 2 คาบ คือ
  - 2.1 กลุ่มทดลอง ได้รับการสอนมวยไทยแบบโยนิโสมนสิการ ในวันอังคาร เวลา 8.00 น.-10.00 น.
  - 2.2 กลุ่มควบคุม ได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ ในวันพุธ เวลา 8.00 น.-10.00 น.
3. ในสัปดาห์ที่ 1 และสัปดาห์ที่ 2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรมตามแบบสังเกตพฤติกรรมด้านคุณธรรม โดยกำหนดนักเรียนที่จะสังเกต พฤติกรรม เวลาที่สังเกต เพื่อผลการเปลี่ยนแปลงหลังจากผู้วิจัยได้ทำการสอนทั้ง 2 แบบ
4. ทำการสอนนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยกลุ่มทดลอง ได้รับการสอนมวยไทยแบบโยนิโสมนสิการ และกลุ่มควบคุม ได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ โดยใช้สาระการเรียนรู้เดียวกันและระยะเวลาเท่ากัน
5. หลังจากเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบหลังการสอน (Posttest) ทั้ง 2 กลุ่มอีกครั้ง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทยซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิม
6. ตรวจสอบคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ และภายในกลุ่มของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนตามปกติก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้ ค่าที (t-test dependent)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามปกติก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยใช้ ค่าที่ (t-test independent)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดูแล้วทำใหม่

2.1 สถิติพื้นฐาน

2.1.1 หาค่าเฉลี่ย (mean)

2.1.2 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

2.2.1 การทดสอบด้วยสถิติที่ (t-test independent)

2.2.2 การทดสอบด้วยสถิติที่ (t-test dependent)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณาความแตกต่าง (t-test independent)
t	แทน	สถิติที่ใช้ในการพิจารณาความแตกต่าง (t-test dependent)
กลุ่มทดลอง	แทน	กลุ่มที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ
กลุ่มควบคุม	แทน	กลุ่มที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีตามปกติ

วิธีการจัดกระทำข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติที่ (t-test dependent)
3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติที่ (t-test independent)
4. กำหนดค่าความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

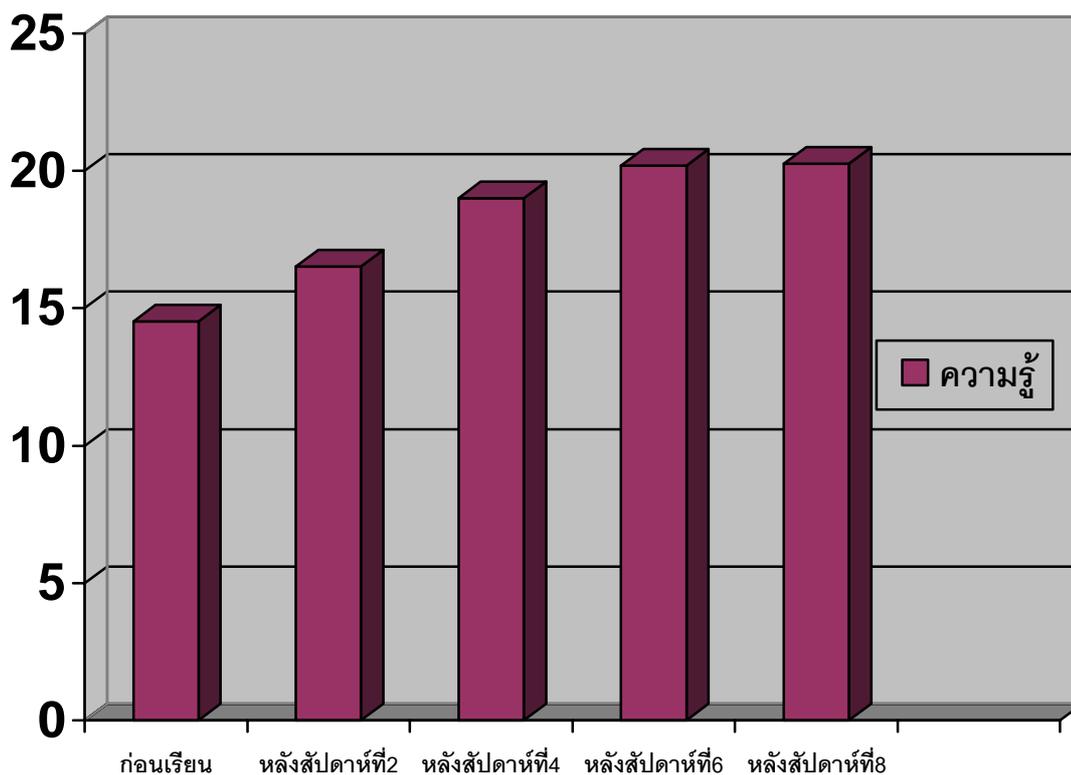
ตาราง 1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทยด้านความรู้ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	ผลสัมฤทธิ์ทางด้าน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	ความรู้	15	14.53	2.13	1.58
หลังการเรียน		15	16.53	2.41	
สัปดาห์ที่ 2					
ก่อนการเรียน	ความรู้	15	14.53	2.13	1.96 *
หลังการเรียน		15	19.00	2.97	
สัปดาห์ที่ 4					
ก่อนการเรียน	ความรู้	15	14.53	2.13	1.96 *
หลังการเรียน		15	20.20	3.62	
สัปดาห์ที่ 6					
ก่อนการเรียน	ความรู้	15	14.53	2.13	1.93 *
หลังการเรียน		15	20.26	3.45	
สัปดาห์ที่ 8					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 1 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทย ด้านความรู้ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.53, 16.53, 19.00, 20.20 และ 20.26 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.13, 2.41, 2.97, 3.62 และ 3.45 ตามลำดับ

จากตาราง 1 พบว่า หลังการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และหลังการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 10 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้ ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนรู้หลังการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 10 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

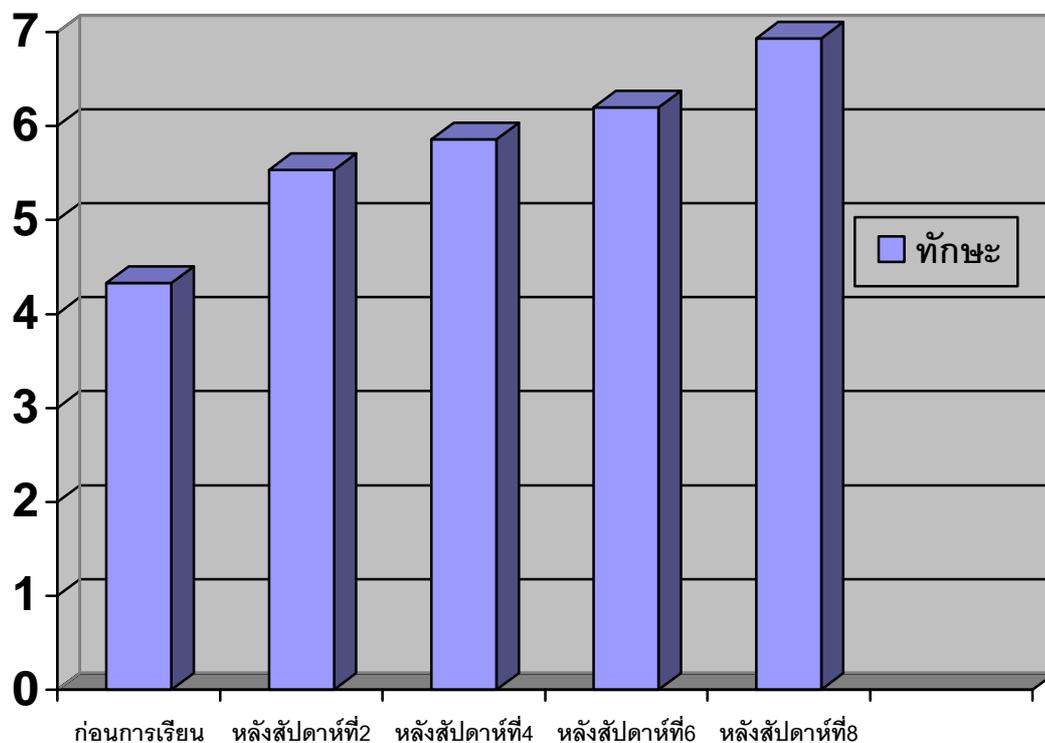
ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทยด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	ผลสัมฤทธิ์ทางด้าน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	4.33	0.61	1.24
หลังการเรียน		15	5.53	1.30	
สัปดาห์ที่ 2					
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	4.33	0.61	1.07
หลังการเรียน		15	5.86	0.99	
สัปดาห์ที่ 4					
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	4.33	0.61	0.92
หลังการเรียน		15	6.20	1.08	
สัปดาห์ที่ 6					
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	4.33	0.61	0.71
หลังการเรียน		15	6.93	1.22	
สัปดาห์ที่ 8					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทย ด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, 5.53, 5.86, 6.20 และ 6.93 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61, 1.30, 0.99, 1.08 และ 1.22 ตามลำดับ

จากตาราง 2 พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 11 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะ ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 11 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะสูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

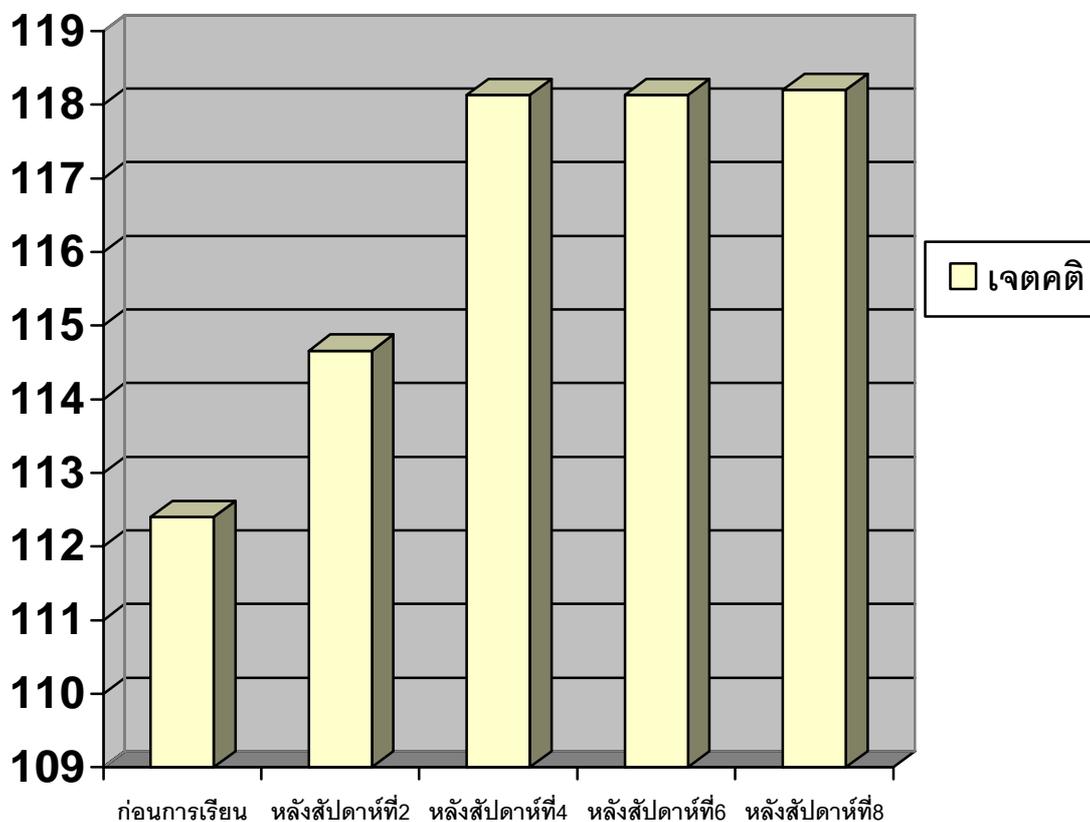
ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทยด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที่ (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	ผลสัมฤทธิ์ทางด้าน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน		15	112.4	4.67	
	เจตคติ				10.44 *
หลังการเรียน		15	114.66	8.05	
สัปดาห์ที่ 2					
ก่อนการเรียน		15	112.4	4.67	
	เจตคติ				3.26 *
หลังการเรียน		15	118.13	7.22	
สัปดาห์ที่ 4					
ก่อนการเรียน		15	112.4	4.67	
	เจตคติ				7.38 *
หลังการเรียน		15	118.13	11.45	
สัปดาห์ที่ 6					
ก่อนการเรียน		15	112.4	4.67	
	เจตคติ				6.33 *
หลังการเรียน		15	118.2	9.51	
สัปดาห์ที่ 8					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 3 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทย ด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 112.4, 114.66, 118.13, 118.13 และ 118.2 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.67, 8.05, 7.22, 11.45 และ 9.51 ตามลำดับ

จากตาราง 3 พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

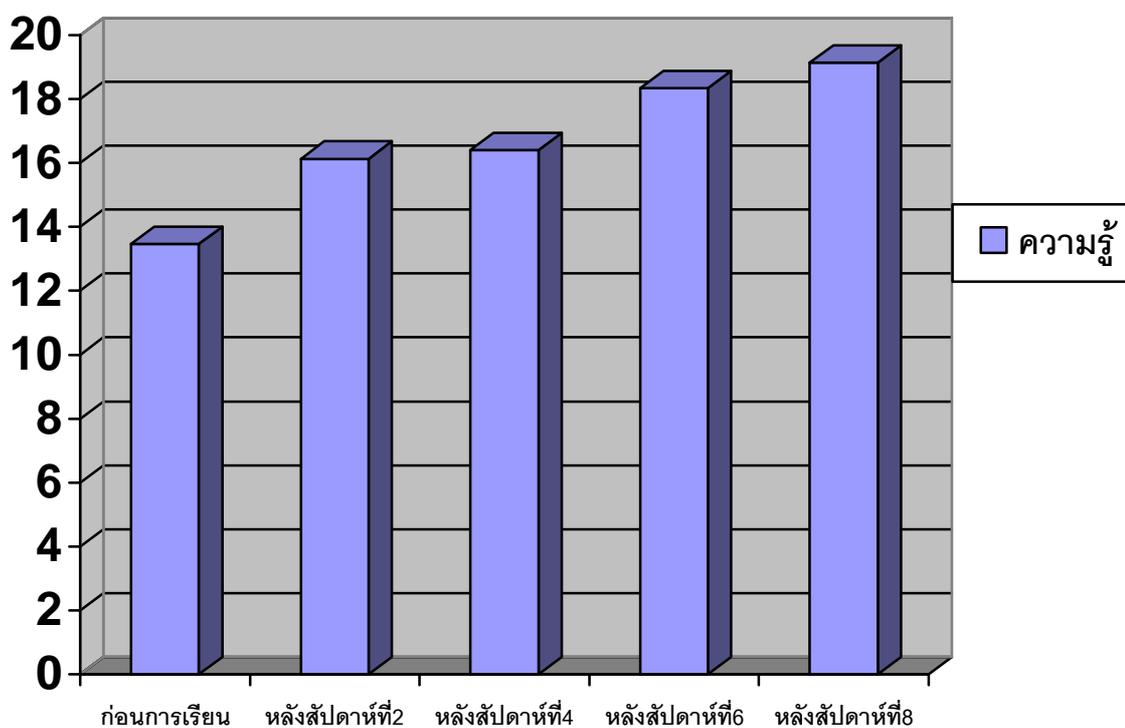

ภาพประกอบ 12 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 12 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยเจตคติสูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

จากตาราง 4 พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 และ 6 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 13 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทยด้านความรู้ ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 13 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทยความรู้สูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

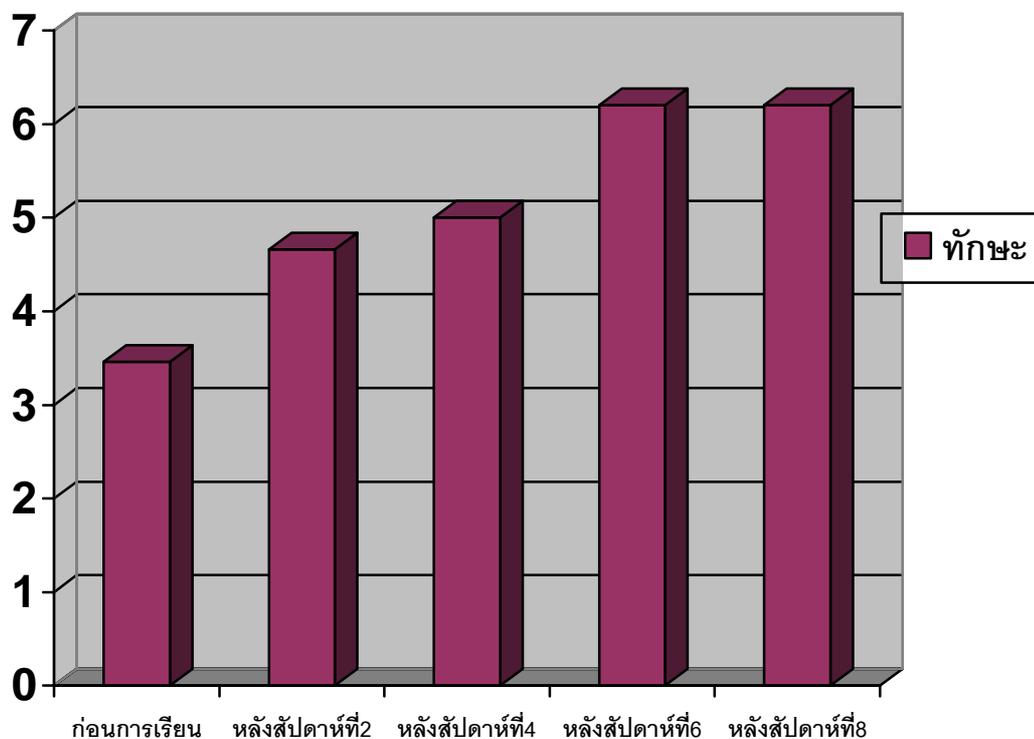
ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทยด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	ผลสัมฤทธิ์ทางด้าน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	3.46	1.45	1.34
หลังการเรียน		15	4.66	1.17	
สัปดาห์ที่ 2					
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	3.46	1.45	1.14
หลังการเรียน		15	5.00	0.92	
สัปดาห์ที่ 4					
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	3.46	1.45	0.67
หลังการเรียน		15	6.20	1.20	
สัปดาห์ที่ 6					
ก่อนการเรียน	ทักษะ	15	3.46	1.45	0.65
หลังการเรียน		15	6.20	1.08	
สัปดาห์ที่ 8					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 5 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทย ด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46, 4.66, 5.00, 6.20 และ 6.20 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.45, 1.17, 0.92, 1.20 และ 1.08 ตามลำดับ

จากตาราง 5 พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 14 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะ ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 14 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยทักษะสูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

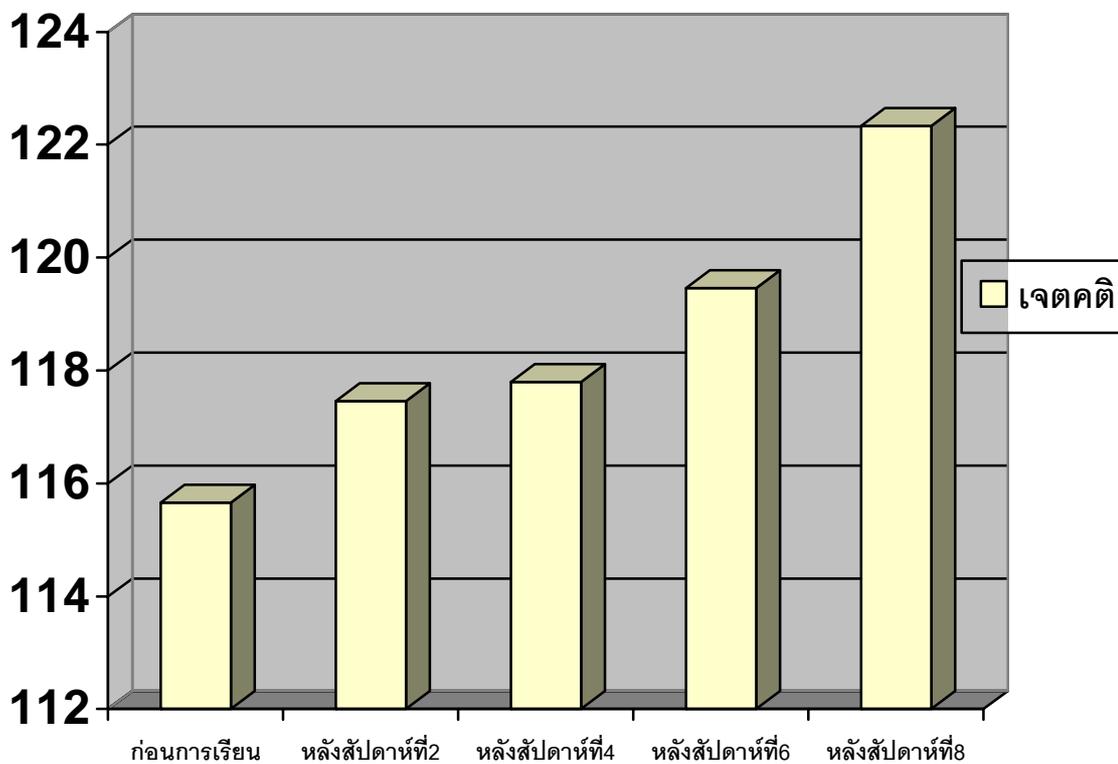
ตาราง 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทยด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	ผลสัมฤทธิ์ทางด้าน	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน		15	115.66	3.47	
	เจตคติ				2.61 *
หลังการเรียน		15	117.46	2.84	
สัปดาห์ที่ 2					
ก่อนการเรียน		15	115.66	3.47	
	เจตคติ				4.56 *
หลังการเรียน		15	117.8	5.83	
สัปดาห์ที่ 4					
ก่อนการเรียน		15	115.66	3.47	
	เจตคติ				3.34 *
หลังการเรียน		15	119.46	6.09	
สัปดาห์ที่ 6					
ก่อนการเรียน		15	115.66	3.47	
	เจตคติ				6.3 *
หลังการเรียน		15	122.33	6.15	
สัปดาห์ที่ 8					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 6 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวชไทย ด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 115.66, 117.46, 117.80, 119.46 และ 122.33 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.47, 2.84, 5.83, 6.09 และ 6.15 ตามลำดับ

จากตาราง 6 พบว่า หลังการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 15 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนรู้หลังการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 15 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนรู้สัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยเจตคติสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

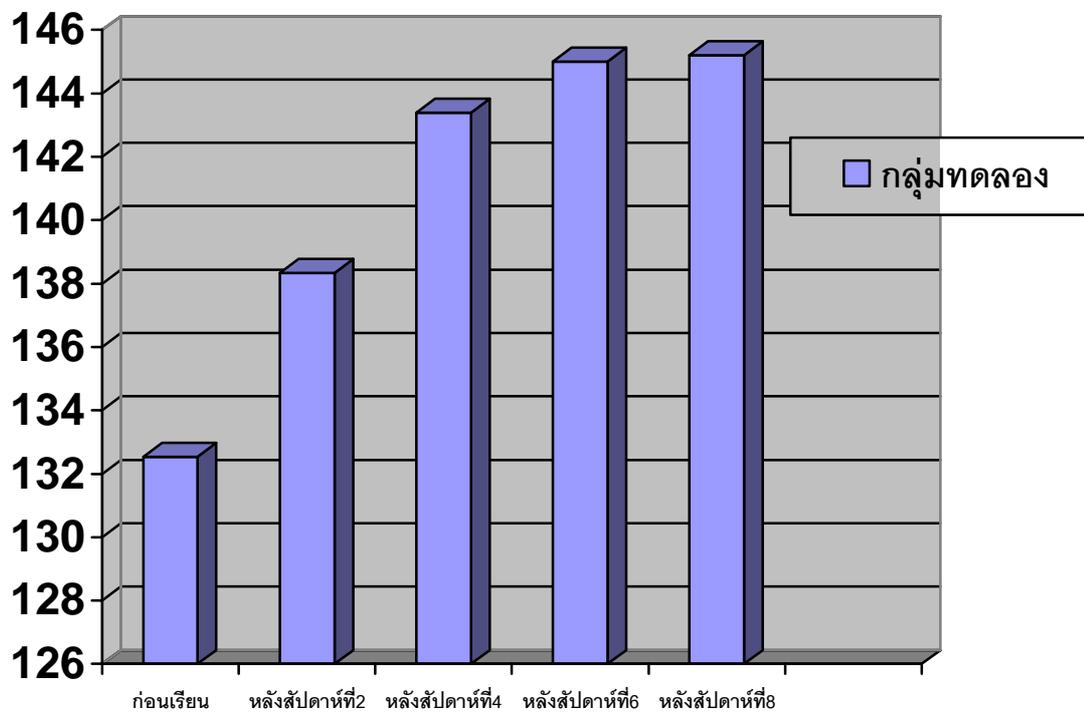
ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองโดยใช้สถิติที (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	15	132.53	3.22	
หลังการเรียน	15	138.33	6.32	3.27 *
สัปดาห์ที่ 2				
ก่อนการเรียน	15	132.53	3.22	
หลังการเรียน	15	143.40	7.24	9 *
สัปดาห์ที่ 4				
ก่อนการเรียน	15	132.53	3.22	
หลังการเรียน	15	145.00	11.01	9.66 *
สัปดาห์ที่ 6				
ก่อนการเรียน	15	132.53	3.22	
หลังการเรียน	15	145.20	9.50	9.73 *
สัปดาห์ที่ 8				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 132.53, 138.33, 143.40, 145.00 และ 145.20 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.22, 6.32, 7.24, 11.01 และ 9.50 ตามลำดับ

จากตาราง 7 พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 16 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยภายในกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 16 แสดงว่า กลุ่มทดลอง ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

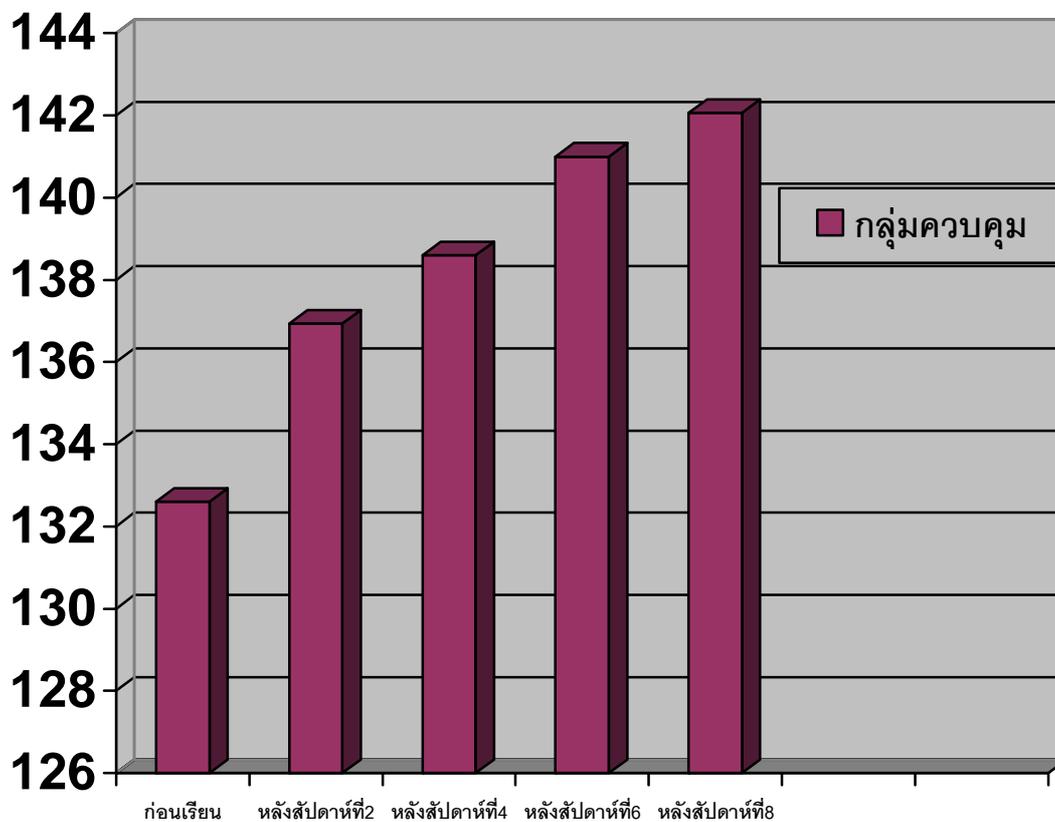
ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (stand deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test dependent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	15	132.60	3.31	
หลังการเรียน	15	136.93	5.72	1.99 *
สัปดาห์ที่ 2				
ก่อนการเรียน	15	132.60	3.31	
หลังการเรียน	15	138.6	3.50	2.02 *
สัปดาห์ที่ 4				
ก่อนการเรียน	15	132.60	3.31	
หลังการเรียน	15	141.00	6.75	3.36 *
สัปดาห์ที่ 6				
ก่อนการเรียน	15	132.60	3.31	
หลังการเรียน	15	142.06	6.95	3.65 *
สัปดาห์ที่ 8				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 8 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวทยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 132.60, 136.93, 138.60, 141.00 และ 142.06 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.31, 5.72, 3.50, 6.75 และ 6.95 ตามลำดับ

จากตาราง 8 พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 17 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยภายในกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 17 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

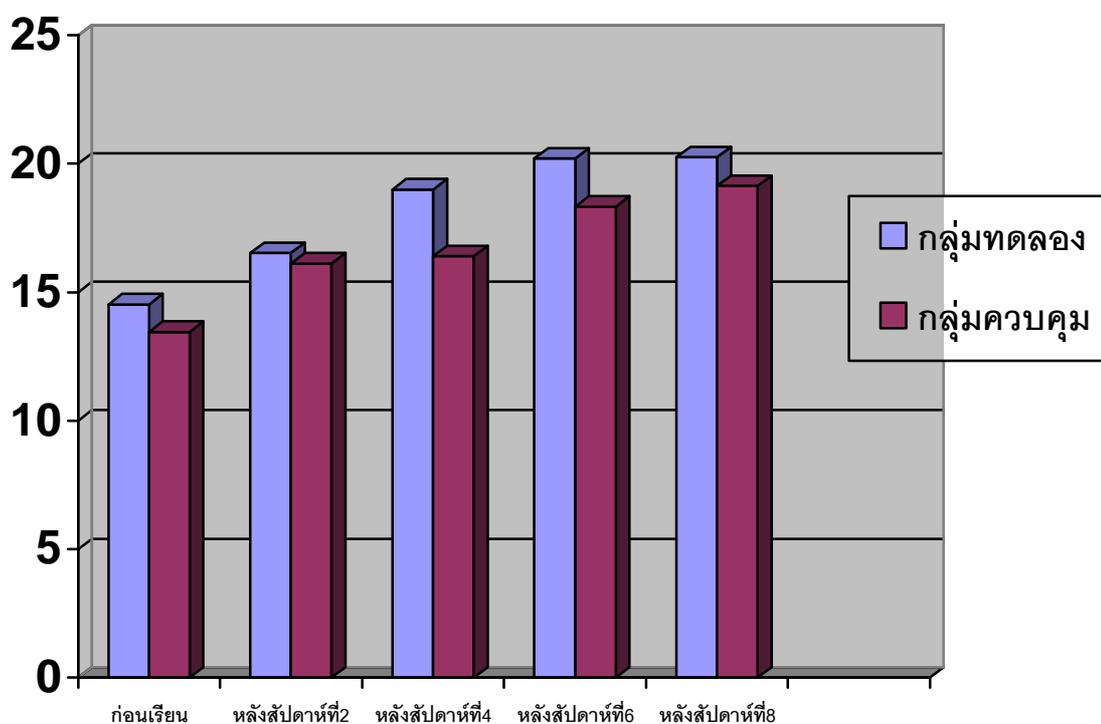
ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านความรู้ โดยใช้สถิติที (t-test independent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	กลุ่มที่ศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	กลุ่มทดลอง	15	14.53	2.13	5.22 *
	กลุ่มควบคุม	15	13.46	3.31	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2	กลุ่มทดลอง	15	16.53	2.41	2.33 *
	กลุ่มควบคุม	15	16.12	2.85	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 4	กลุ่มทดลอง	15	19.00	2.97	11.37 *
	กลุ่มควบคุม	15	16.40	3.15	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 6	กลุ่มทดลอง	15	20.20	3.26	7.67 *
	กลุ่มควบคุม	15	18.33	2.28	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 8	กลุ่มทดลอง	15	20.26	3.45	4.74 *
	กลุ่มควบคุม	15	19.13	2.66	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ด้านความรู้ กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.53, 16.53, 19.00, 20.20 และ 20.26 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.13, 2.41, 2.97, 3.26 และ 3.45 ตามลำดับ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.46, 16.12, 16.40, 18.33 และ 19.13 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.31, 2.85, 3.15, 2.28 และ 2.66 ตามลำดับ

จากตาราง 9 พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 18 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านความรู้ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 18 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

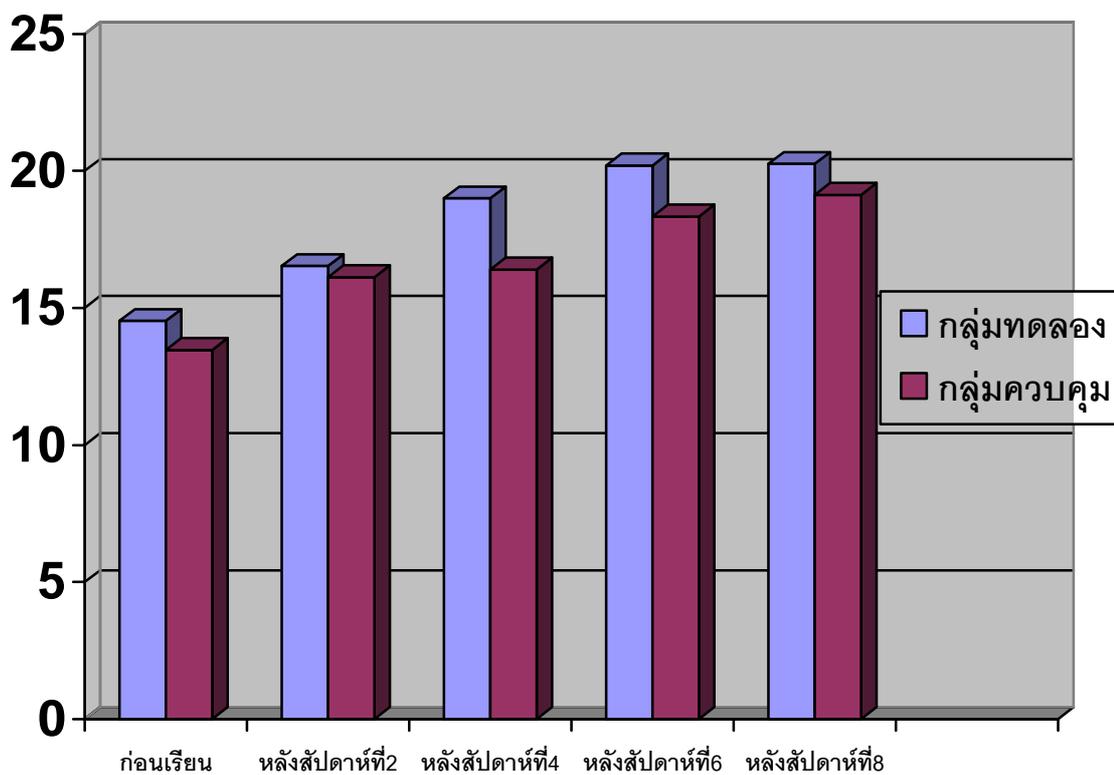
ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านทักษะ โดยใช้สถิติที (t-test independent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	กลุ่มที่ศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	กลุ่มทดลอง	15	4.33	0.61	17.33 *
	กลุ่มควบคุม	15	3.46	1.45	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2	กลุ่มทดลอง	15	5.53	1.30	5.57 *
	กลุ่มควบคุม	15	4.66	1.17	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 4	กลุ่มทดลอง	15	5.86	0.99	9.62 *
	กลุ่มควบคุม	15	5.00	0.92	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 6	กลุ่มทดลอง	15	6.20	1.08	0
	กลุ่มควบคุม	15	6.20	1.20	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 8	กลุ่มทดลอง	15	6.93	1.22	5.36 *
	กลุ่มควบคุม	15	6.20	1.08	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านทักษะ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33, 5.53, 5.86, 6.20 และ 6.93 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.61, 1.30, 0.99, 1.08 และ 1.22 ตามลำดับ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46, 4.66, 5.00, 6.20 และ 6.20 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.45, 1.17, 0.92, 1.20 และ 1.08 ตามลำดับ

จากตาราง 10 พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 19 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ด้านทักษะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 19 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านความรู้สูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

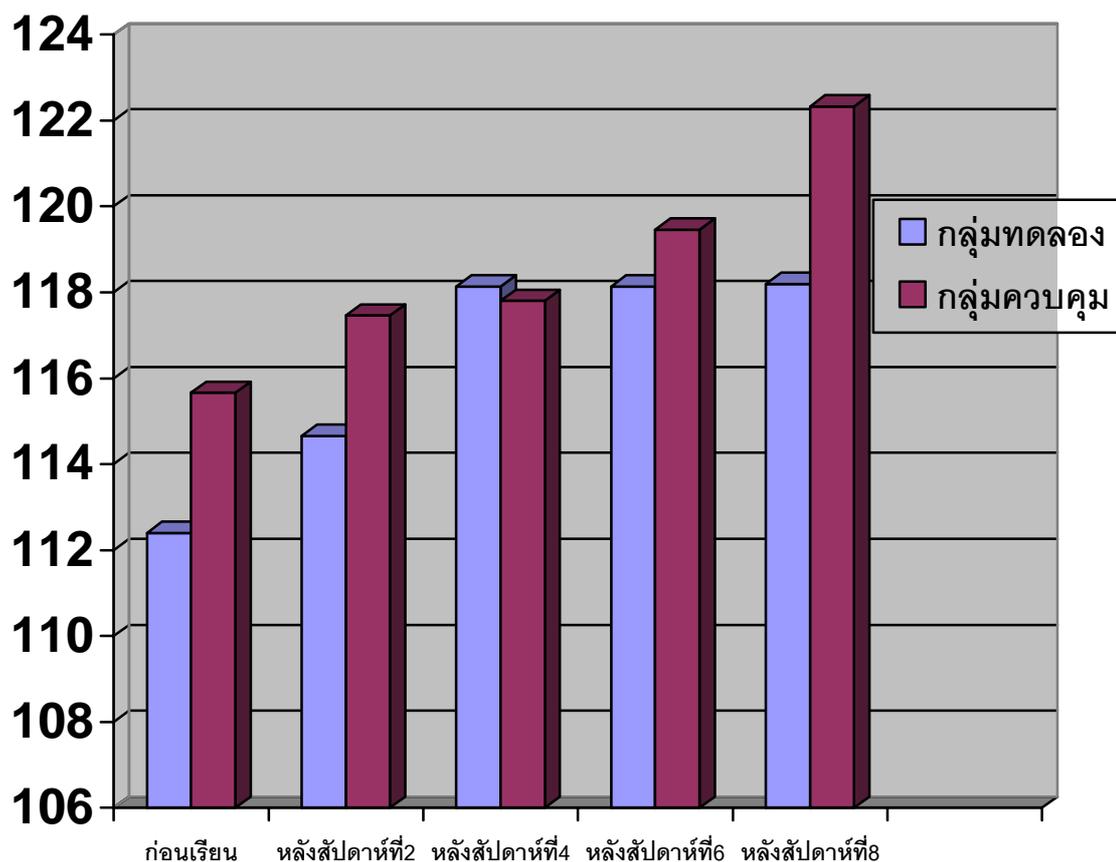
ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้านเจตคติ โดยใช้สถิติที (t-test independent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	กลุ่มที่ศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	กลุ่มทดลอง	15	112.40	4.67	7.62 *
	กลุ่มควบคุม	15	115.66	3.47	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2	กลุ่มทดลอง	15	114.66	8.05	2.49 *
	กลุ่มควบคุม	15	117.46	2.85	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 4	กลุ่มทดลอง	15	118.13	7.22	0.31
	กลุ่มควบคุม	15	117.80	5.83	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 6	กลุ่มทดลอง	15	118.13	11.45	0.56
	กลุ่มควบคุม	15	119.46	6.09	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 8	กลุ่มทดลอง	15	118.20	9.51	2.53 *
	กลุ่มควบคุม	15	122.33	6.15	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 11 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 112.40, 114.66, 118.13, 118.13 และ 118.20 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.67, 8.05, 7.22, 11.45 และ 9.51 ตามลำดับ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 115.66, 117.46, 117.80, 119.46 และ 122.33 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.47, 2.85, 5.83, 6.09 และ 6.15 ตามลำดับ

จากตาราง 11 พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยต่ำกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 20 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 20 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยด้านเจตคติสูงกว่าก่อนการเรียน ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

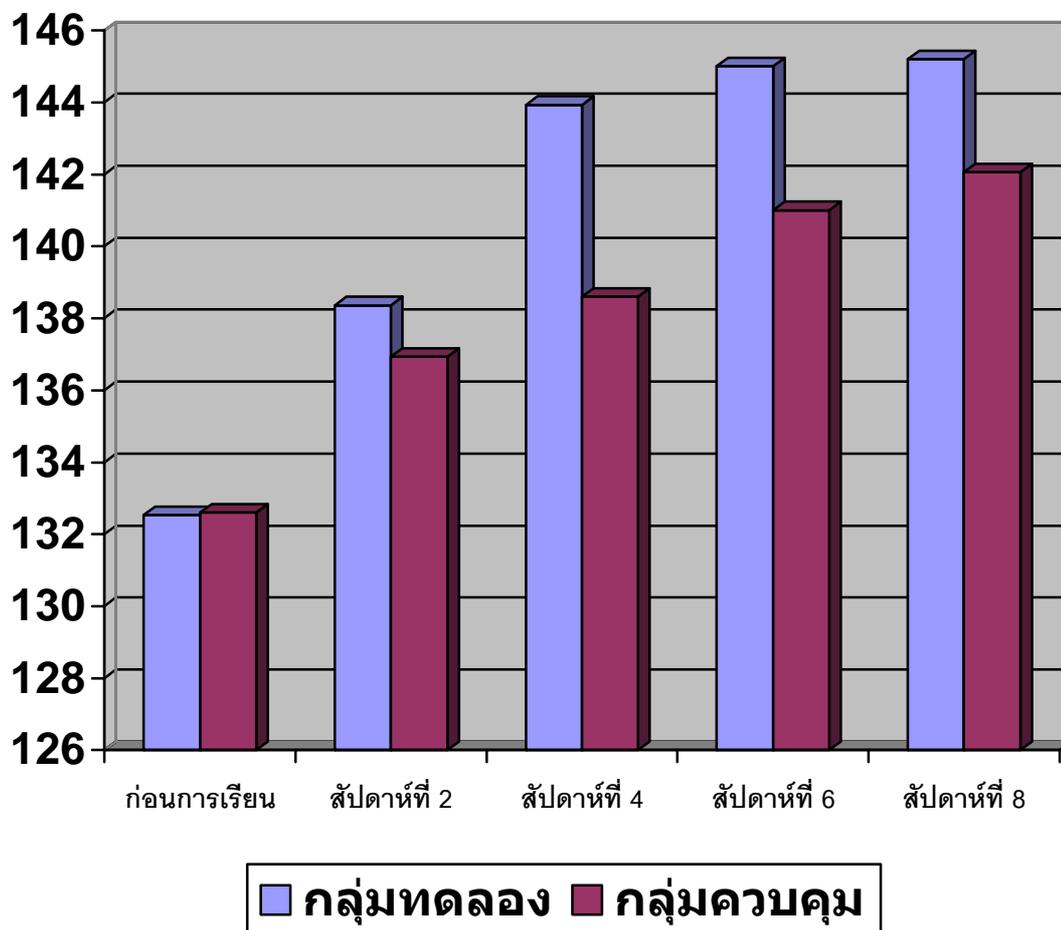
ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้สถิติที (t-test independent)

ช่วงเวลาการทดสอบ	กลุ่มที่ศึกษา	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการเรียน	กลุ่มทดลอง	15	132.53	3.94	0.08
	กลุ่มควบคุม	15	132.60	3.31	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2	กลุ่มทดลอง	15	138.36	10.73	2.29*
	กลุ่มควบคุม	15	136.93	5.49	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 4	กลุ่มทดลอง	15	143.93	9.87	6.30*
	กลุ่มควบคุม	15	138.60	3.50	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 6	กลุ่มทดลอง	15	145.00	9.32	4.73*
	กลุ่มควบคุม	15	141.00	6.75	
หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 8	กลุ่มทดลอง	15	145.20	12.05	3.70*
	กลุ่มควบคุม	15	142.06	6.95	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 12 แสดงว่า จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 132.53, 138.36, 143.93, 145.00 และ 145.20 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.94, 10.73, 9.87, 9.32 และ 12.05 ตามลำดับ กลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 132.60, 136.93, 138.60, 141.00 และ 142.06 คะแนน ตามลำดับ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.31, 5.49, 3.50, 6.75 และ 6.95 ตามลำดับ

จากตาราง 12 พบว่า ก่อนการเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยไม่แตกต่างกัน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาพประกอบ 21 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนหลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 แสดงเป็นแผนภูมิแท่ง

จากภาพประกอบ 21 แสดงว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยไม่แตกต่างกัน แต่ภายหลังจากการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุม ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิแท่ง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการและนักเรียนที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธี ตามปกติ ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนมวยไทยที่ได้รับการสอนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามปกติ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยการสอนตามปกติ

วิธีการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน กลุ่มทดลองได้มา โดยใช้วิธีการแบบเจาะจงเลือก (Purposive Sampling) จากนักเรียนที่เรียนวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาแล้ว จำนวน 30 คน เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างมาแล้ว นำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบความสามารถทางมวยไทยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย ภายหลังจากทดสอบ เรียงคะแนนจากมากไปหาน้อยแล้วใช้วิธีการแบบเจาะจงเลือก (Purposive Sampling) ที่มีคะแนนไม่แตกต่างกันกับกลุ่มควบคุม มา 15 คน กลุ่มควบคุมได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster or Area Sampling) จากนักเรียน 10 ห้องเรียนเพื่อให้ได้มา 1 ห้องเรียนเมื่อได้กลุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียน ห้องละ 30 คน นำกลุ่มตัวอย่างมาทำการทดสอบความสามารถทางมวยไทยเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มวยไทย ภายหลังจากทดสอบ เรียงคะแนนจากมากไปหาน้อยแล้วใช้วิธีการแบบเจาะจงเลือก

(Purposive Sampling) ที่มีคะแนนไม่แตกต่างกันกับกลุ่มทดลอง มา 15 คน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความสามารถก่อนการเรียนไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มทดลองได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยแบบโยนิโสมนสิการ (ภาคผนวก ก)
2. แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามปกติ (ภาคผนวก ก)
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย (ภาคผนวก ข)
  - 3.1 ด้านความรู้-ข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (ภาคผนวก ข)
  - 3.2 ด้านทักษะ-แบบทดสอบทักษะมวยไทยโดยประเมินตามสภาพจริง (ภาคผนวก ข)
  - 3.3 ด้านเจตคติ-แบบสอบถามเรื่องเจตคติ (ภาคผนวก ข)

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยทดสอบค่าที (t-test dependent)
3. หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยทดสอบค่าที (t-test independent)

สรุปผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีดังนี้

1.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลองด้านความรู้ ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.53 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.53, 19.00, 20.20 และ 20.26 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.13, 2.41, 2.97, 3.62 และ 3.45 ตามลำดับ .

1.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลองด้านทักษะ ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.53, 5.86, 6.20 และ 6.93 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 0.61, 1.30, 0.99, 1.08 และ 1.22 ตามลำดับ

1.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลองด้านเจตคติ ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 112.4 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 114.66, 118.13, 118.13 และ 118.20 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 4.67, 8.05, 7.22, 11.45 และ 6.33 ตามลำดับ

1.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ของกลุ่มควบคุมด้านความรู้ ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.46 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.13, 16.40, 18.33 และ 19.13 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.31, 2.58, 3.15, 2.28 และ 2.66 ตามลำดับ

1.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ของกลุ่มควบคุมด้านทักษะ ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66, 5.00, 6.20 และ 6.20 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.45, 1.17, 0.92, 1.20 และ 1.08 ตามลำดับ

1.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ของกลุ่มควบคุมด้านเจตคติ ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 115.66 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 117.46, 117.80, 119.46 และ 122.33 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.47, 2.84, 5.83, 6.09 และ 6.15 ตามลำดับ

2. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยภายในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 โดยใช้สถิติที (t-test dependent) มีดังนี้

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย ภายในกลุ่มทดลองด้านความรู้ หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 ($t = 1.58$) ไม่มีความแตกต่างกัน พบว่า

หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 4 6 และ 8 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 1.96, 1.96, \text{ และ } 1.93$) ตามลำดับ

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยภายในกลุ่มทดลองด้านทักษะ หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 ไม่มีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 1.20, 1.07, 0.92 \text{ และ } 0.71$) ตามลำดับ

2.3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยภายในกลุ่มทดลองด้านเจตคติ พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 10.44, 3.26, 7.38 \text{ และ } 6.33$) ตามลำดับ

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยภายในกลุ่มทดลอง (ทั้งสามด้าน) พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 3.27, 9.00, 9.66 \text{ และ } 9.73$) ตามลำดับ

3. ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีดังนี้

3.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของกลุ่มทดลอง ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 131.53 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 138.36, 143.93, 145.00 และ 145.20 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.94, 10.73, 9.87, 9.32 และ 12.05 ตามลำดับ

3.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 132.60 คะแนน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 136.93, 138.60, 141.00 และ 142.06 คะแนน ตามลำดับ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 3.31, 5.49, 3.50, 6.75 และ 6.95 ตามลำดับ

4. เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 โดยใช้สถิติที (t-test independent) มีดังนี้

4.1 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนการเรียน ($t = 0.08$) ไม่มีความแตกต่างกัน พบว่า หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ($t = 2.29, 6.30, 4.73 \text{ และ } 3.70$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ จากผลการศึกษา สามารถอภิปรายผลตามลำดับของสมมติฐาน ดังต่อไปนี้ คือ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

จากการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ หลังการเรียนสัปดาห์ที่ 2 4 6 และ 8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของทั้ง 2 กลุ่ม พบว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนมวยไทยตามปกติ ซึ่งผลการศึกษานี้สอดคล้องกับ อารมณ กัณฑ์ศรีวิกรม (2536 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออกที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออก มีคะแนนความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และมีความสามารถในการตัดสินใจเรื่องสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ นิตย คงเกษม (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการเรียนแบบร่วมมือที่บูรณาการกับโยนิโสมนสิการที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ในตนเอง การควบคุมตนเอง การมีแรงจูงใจ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น การมีทักษะทางสังคม การพึ่งตนเองและการมีความสงบทางจิตใจโดยส่วนย่อยในแต่ละด้านและโดยรวมหลังการทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ สิริมา กลิ่นกุหลาบ (2546) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนคุณธรรมที่ส่งเสริมการเป็นพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตยด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับชุดการสอนแบบกระบวนการกระจำง่าค่านิยม ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับชุดการสอนแบบกระบวนการกระจำง่าค่านิยม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการตัดสินใจแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความสามารถในการตัดสินใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสม

มนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก

1.1 วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ เป็นวิธีคิดแก้ปัญหาที่มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน เข้าใจง่าย นักเรียนสามารถนำไปใช้แก้ปัญหา หรือประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มความสามารถได้ด้วยตนเอง อีกทั้งมีแบบอย่างในการปฏิบัติจึงทำให้นักเรียนมีต้นแบบที่ถูกต้อง มีความสนใจและกระตือรือร้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามปกติ

1.2 การเรียนมวยไทยไม่สามารถสอนทักษะเดียวได้ทั้ง 8 สัปดาห์และต้องเปลี่ยนไป ซึ่งเป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การเรียนมวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ เป็นการเน้นการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง (คิดเป็น) โดยวิธีการแต่ละขั้นตอนการเรียนการสอน สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอยากแสดงออกทั้งทางความคิด การแสดงความคิดเห็น เกิดความรู้สึกที่อยากจะทำทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง จึงทำให้นักเรียนเกิดความสำนึกในเรื่องพฤติกรรมที่ดี จนนำไปสู่การปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

1.3 วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ : อริยสัจ เป็นวิธีในการแก้ปัญหาที่เป็นกระบวนการ เป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ เป็นการฝึกให้คิดเป็น เป็นการเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์สอดคล้องในการแก้ปัญหาเรื่องการคิดให้เด็ก และวิธีอุบายปลูกเร้าคุณธรรมจะเป็นส่วนช่วยให้เกิดสำนึกที่ดี จนไปสู่การปฏิบัติที่ดีถูกต้องเหมาะสมส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางด้านความรู้และทักษะสูงขึ้นตามไปด้วย ซึ่งมวยไทยก็แฝงในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมเช่นเดียวกัน จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า ควรใช้วิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการไปประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น เพราะวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการสามารถฝึกให้นักเรียนลงมือปฏิบัติแก้ไข้ปัญหาต่างๆ รวมทั้งใช้ความคิดได้อย่างสร้างสรรค์ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติที่ชัดเจน ง่ายต่อการปฏิบัติ หากมีการส่งเสริมวิธีการคิดแบบโยนิโสมนสิการให้เข้าใจง่ายและแพร่หลายมากขึ้น ก็จะช่วยส่งผลดีต่อนักเรียนโรงเรียนหรือหน่วยงานนั้นๆ ให้ดียิ่งขึ้นไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ที่จะใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการมาใช้ในการวิจัยควรศึกษาเกี่ยวกับโยนิโสมนสิการให้เข้าใจซะก่อน
2. ควรมีการศึกษาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการกับกีฬาหรือกลุ่มตัวอย่างอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาถึงพฤติกรรมของนักเรียนเมื่อการเรียนการสอนด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเสร็จสิ้นไปแล้ว ว่าจะมีพฤติกรรมในการแก้ปัญหาหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์โดยใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการเป็นเวลานานเท่าใด
4. ควรใช้ทักษะเดียวกันตลอดการวิจัยและควรให้คะแนนทักษะมากขึ้น น่าจะเป็นสิ่งเร้าให้เด็กได้สนใจมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- จตุพล ราชพลแสน. (2548). *การสร้างแบบทดสอบทักษะมวยไทยสำหรับนักศึกษาชาย วิทยาลัยพลศึกษา*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- ทิตินา เขมมณี. (2543). *14 วิธีสอนสำหรับครูมืออาชีพ*. กรุงเทพฯ: บริษัทแท็กซี่ แอนด์เจอร์นัลพับลิเคชั่น จำกัด.
- ปราณี สมสกุล. (2538). *เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมในการตัดสินใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยการสอนคิดแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- พจนารถ บัวเขียว. (2535). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการวิเคราะห์ตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยการสอนแบบแก้ปัญหาที่ใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช ป.ธ. 9). (2544). *ภาษาธรรม*. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง
- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). (2544). *พุทธวิธีในการสอน*. ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- พระราชวรมุณี (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2546 ก). *พุทธธรรม (ฉบับเดิม)*. ครั้งที่ 22. กรุงเทพฯ: กองทุนอริยมรรค
- พระราชวรมุณี (ประยุทธ์ ปยุตฺโต). (2546 ข). *พุทธวิธีในการสอน*. ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มูลนิธิพุทธธรรม
- พระราชวรมุณี (ประยุทธ์ ฐมฺจิตฺโต). (2543). *กระบวนการเรียนรู้ในพระพุทธศาสนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา
- พระราชวรมุณี (ป.อ.ปยุตฺโต). (2533). *วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญา

- พระเทพเวที : ป.อ.ปยุตฺโต. (2533). *วิธีคิดตามหลักพุทธธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ปัญญา
 พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. สำนักงาน
 ทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
 ยุทธนา วงศ์บ้านดู่. (2540). *ผลการใช้โปรแกรมการฝึก 2 วิธีที่มีต่อความสามารถในการตะแคง
 ในกีฬามวยไทย*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
 ล้วน สายยศ. (2539). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา คณะ
 ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 วัลนิกา ฉลากบาง. (2548). *การพัฒนาความสามารถในการรู้จักคิดแบบโยนิโสมนสิการและการ
 บริโภคด้วยปัญญาของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสกลนคร*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอก
 การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินท
 รวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
 สมพร พงษ์เสถียรศักดิ์. (2546). *ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประพฤติตนตาม
 คุณธรรมในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1
 ที่เรียนหลักสูตรในพระพุทธศาสนาด้วยการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับการสอนแบบ
 ไตรสิกขา*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
 สิริมา กลิ่นกุหลาบ. (2546). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการ
 ตัดสินใจของผู้เรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนคุณธรรมที่ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีตาม
 ระบอบประชาธิปไตยด้วยชุดการสอนแบบโยนิโสมนสิการกับชุดการสอนแบบ
 กระบวนการกระจำง่ามนิยม*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
 สุธน เพ็ชรนิล. (2548). *ระดับทักษะมวยไทยของนักศึกษาชายหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชา
 การศึกษาชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษาในเขตภาคใต้ ปีการศึกษา 2547*. ปรินยานิพนธ์ กศ.ม.
 (วิชาเอกการมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
 สุมน อมรวิวัฒน์. (2542). *การพัฒนาการเรียนรู้อตามแนวพุทธศาสตร์ : ทักษะกระบวนการเผชิญ
 สถานการณ์*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 สุรางค์ ไคว่กระดูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *แนวการประเมินด้วยทางเลือกใหม่ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ
- อนันต์ เมฆสุวรรณ. (2535). *เกณฑ์ปกติทักษะกีฬามวยไทยของนักศึกษาชายวิทยาลัยพลศึกษา. ปรินันท์ กศ.ม. (วิชาเอกพลศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- อารมณี กัณฐศรีวิกรม. (2536). *ผลการสอนโดยการสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการโดยใช้วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออกที่ดีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ปรินันท์ กศ.ม. (วิชาเอกการมัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร
- Krathwohl , David R.and Other (Ed.). (1964). *Taxonomy of Education Objective.Hand book 2 Affective Domain*. New York ; David Mckay
- Rosenberg.G.and Other. (1960). *Attitude Organization and Change*. New Haven. Yale University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยตามปกติและ
แผนการจัดการเรียนรู้มวยไทยด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

แผนการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา มวยไทย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

ช่วงชั้นที่ 4 ปีที่ 2 เวลาเรียน 1 คาบ

เรื่อง การปฐมนิเทศ การคุมมวย

1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. ผู้เรียนยอมรับและเห็นคุณค่าของมวยไทยและนำหลักการออกกำลังกายแบบมวยไทย ไปปฏิบัติเป็นประจำ

2. ผู้เรียนแสดงความสามารถทางกายในการเคลื่อนไหวแบบมวยไทยอย่างสร้างสรรค์

2. สารการเรียนรู้

ประวัติมวยไทย

มวยไทยเริ่มต้นขึ้นในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด แต่มวยไทยในกาลก่อนมีจุดประสงค์ อยู่ 2 อย่างคือ

1. เพื่อไว้สำหรับสู้รบ
2. เพื่อไว้ต่อสู้ป้องกันตัว

สมัยกรุงสุโขทัย

พ.ศ. 1781 – 1921 การต่อสู้ด้วยมือเปล่าด้วยวิชามวยไทยก็มีใช้อยู่ในการต่อสู้เข้าศึก ส่วนใหญ่ก็ยังใช้อาวุธชนิดต่างๆ สถานที่ที่เป็นสำนักประสิทธิ์ประสาทวิชามวยไทยแบ่งออกเป็น

1. วัด จากครูอาจารย์ที่บวชเป็นพระภิกษุและมีฝีมือในการต่อสู้
2. บ้าน จากผู้ที่มีความรู้ผู้ที่ถ่ายทอดวิชามวยไทยให้กุลบุตร กุลธิดาที่สนใจ
3. สำนักราชบัณฑิต ให้เรียนวิชาการต่อสู้ป้องกันตัว มีการใช้อาวุธบนหลังม้า ช้าง วัวควาย

สมัยกรุงศรีอยุธยา

พ.ศ. 1893 – 2310 สมัยนี้ยังมีการถ่ายทอดวิชาการต่างๆมาจากสมัยสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง และวัดยังคงเป็นสถานที่ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและฝึกความชำนาญในเชิงการต่อสู้

พ.ศ. 2177 – 2233 สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช นับว่าเจริญที่สุด เพราะมีกีฬาหลายอย่าง เช่น การแข่งเรือ การชกมวย

สมัยพระเจ้าเสือ พระองค์ชอบกีฬาชกมวย ครั้งหนึ่งได้เสด็จไปเที่ยวงานมหรสพ แล้วแต่งกายแบบชาวบ้านสมัครชกมวย โดยไม่เกี่ยงว่าคู่ต่อสู้จะเป็นใคร

ในสมัยนี้ใครมีเพลงดาบดีและเก่งทางรบพุ่งนั้นจะต้องเก่งทางมวยด้วย ดังนั้นวิชามวยในสมัยนั้นจึงมุ่งหมายที่จะฝึกฝนเพลงดาบ และวิชามวยไทย เพื่อที่เป็นทหาร

แต่เมื่อพ้นจากหน้าที่สงครามแล้ว มีการชกมวยกันเพื่อความสนุกสนาน ในหน้าที่มีงานเทศกาล หรือเกิดการท้าทายกันขึ้นและมีการพนันขันต่อกัน มวยในสมัยนั้นชกกันด้วยหมัดเปล่าๆ ยังไม่มีการคาดเชือก

สมัยกรุงธนบุรี

พ.ศ. 2341 พม่ายกทัพตีพม่าตีเมืองพิชัย พระยาพิชัย (นายทองดี พันทขาว) จึงนำทัพออกตะลุมบอนกับพม่าจนดาบหักและป้องกันเมืองไว้ได้ พระยาพิชัยเป็นผู้มีฝีมือในเรื่องการชกมวย กระบี่ กระบอง การรบ พระเจ้ากรุงธนบุรี (พระเจ้าตากสิน) จึงได้ให้ไปครองเมืองพิชัย จากการต่อสู้จนดาบหักของพระยาพิชัยนี้ ทำให้ประชาชนเรียนกันว่า พระยาพิชัยดาบหัก

สมัยรัตนโกสินทร์ – ปัจจุบัน

พ.ศ. 2325 ในรัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงแต่งตั้งผู้ที่มีฝีมือต่างๆ ให้เป็นหัวหน้าจัดการแข่งขัน โดยให้ยศและตำแหน่งด้วย เช่น หมื่นมวยแมนหมัด ขุนชังดเชิงชก

ได้มีการจัดการแข่งขันมวยไทยขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่มีการชกมวยคาดเชือก จนเริ่มพัฒนามีการสวมนวม มีกรรมการห้ามมวย และพัฒนาต่อมาจนกลายเป็นกีฬาในปัจจุบัน

สมัยปัจจุบัน

ได้ทำการแข่งขัน ณ เวทีมาตรฐานหลายแห่ง เช่น เวทีราชดำเนิน เวทีลุมพินี เวทีอ้อมน้อย เป็นต้น ยังมีเวทีชั่วคราว เช่น ตามต่างจังหวัดเกือบทุกจังหวัด การแข่งขันมีทั้งมวยไทย และมวยสากล ตลอดจนได้จัดส่งให้นักมวยต่างประเทศเข้ามาแข่งขัน และจัดส่งนักมวยไทยไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศในปัจจุบัน

คุณค่าของการเรียนมวยไทย

มวยไทยเป็นการป้องกันตัวและตอบโต้คู่ต่อสู้โดยตรง เป็นการใช้อวัยวะที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้เป็นประโยชน์โดยมิต้องใช้อาวุธภายนอกมาเกี่ยวข้องเลย ใช้ได้ในยามคับขันหรือถูกรังแกโดยจับพาด นอกจากนี่ยังเป็นวิชาบริหารร่างกายให้สัดส่วนสมบูรณ์ ผู้ที่ทำการศึกษาคะต้องใช้อวัยวะทุกส่วนของร่างกายเคลื่อนไหวและสัมพันธ์กันตลอดเวลา ชักจูงบุคคลให้มีจิตใจเปี่ยมล้นด้วยคุณธรรม ให้มีมารยาทอันดีงาม กล่อมเกลานิรันดร์ให้เข้มแข็ง กล่าวหาญ เด็ดเดี่ยว มีความเยือกเย็น สุขุม และเป็นนักสู้ที่ทรหด ระวังอารมณ์โกรธ ฉุนเฉียวอันเป็นโทษะจิต ทำให้เกิดไหวพริบและมีความเชื่อมั่นในตัวเอง

หากเราจะแยกคุณค่าของมวยไทยก็สามารถสรุปได้ 3 ข้อ คือ

1. **คุณค่าที่มีต่อสภาพร่างกาย** สามารถแบ่งย่อยเป็น อบอุ่นร่างกาย (warm up) ทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

ร่างกายมีความสง่างามสมส่วน ก่อนหรือหลังการฝึกซ้อมจะต้องมีการบริหารหรือนวดกล้ามเนื้ออย่างถูกวิธี ผลของการนวดนี้จะทำให้โลหิตและของเสียในร่างกายเกิดการถ่ายเทและเดินได้สะดวก ไชมันที่พอกพูนจะถูกละลายไปสู่เซลล์ทุกเซลล์ กล้ามเนื้อจะได้รับสารอาหารอย่างสมบูรณ์

เกิดความปราดเปรียวและแข็งแรงทนต่อความเจ็บปวด ทำให้ร่างกายเกิดความทรหดและปีกรับยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว

สร้างภูมิคุ้มกันโรค ความแข็งแรงสมบูรณ์ที่ได้รับจากการฝึกซ้อมมวยไทย การรักษานาฬิกาที่ถูกหลักของนักกีฬาช่วยส่งผลให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรคที่จะเข้ามาแทรกในร่างกายได้เป็นอย่างดี

2. **คุณค่าต่อสภาพจิตใจ** ความกล้าหาญ อุดมเชื่องมั่นในตนเอง การฝึกซ้อมมวยไทย จำต้องออกกำลังกายอยู่เสมอ ทำให้ร่างกายได้รับความเหน็ดเหนื่อยและอ่อนเพลีย ถ้าหากจิตใจไม่เข้มแข็ง ไม่มีความอดทนแล้วย่อมทำให้เลิกไปได้ง่ายๆ

ไหวพริบและความฉลาด มวยไทยเป็นการต่อสู้ที่เต็มไปด้วยกลยุทธ์ การฝึกมวยไทยจึงต้องฝึกให้รู้จักใช้กลยุทธ์เพื่อกระทำคู่ต่อสู้และรู้จักแก้ตามชั้นเชิงกับคู่ต่อสู้ นักมวยที่จะชกมวยไทยได้ดีจึงต้องฝึกหัดให้มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบที่ดี

ระเบียบวินัยและน้ำใจนักกีฬา การรักษาสภาพตลอดจนปฏิบัติตัวให้เป็นไปตามแบบแผนของตารางฝึก การได้รับการอบรมบ่มนิสัยจากผู้ฝึกซ้อมเป็นหนทางหนึ่งที่นักมวยเกิดความมีระเบียบวินัยอันดีงามขึ้นในตัวเป็นอย่างดี เมื่อสิ้นสุดการต่อสู้แล้วต่างฝ่ายต่างก็ต้องแสดงน้ำใจยินดีและให้อภัยต่อกันโดยมิได้มีใจอาฆาตแสดงถึงความเป็นผู้มีจิตใจสูงส่ง

รู้จักป้องกันตนเอง สิ่งต่างๆที่ได้รับการฝึกซ้อมจะจดจำติดตัวและนำไปใช้ป้องกันตนเอง เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือคับขันเกิดขึ้นเฉพาะหน้า

3. **คุณค่าทางสังคม** ก่อนจะได้รับรับการฝึกหัดจะต้องรับการอบรมตักเตือนให้มีระเบียบวินัย รู้จักเคารพในกฎกติกาการต่อสู้ เชื้อพียงและเคารพครูและพี่เลี้ยง เชื้อพียงผู้ตัดสิน อันจะนำไปสู่มารยาทอันดีงาม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา สุจริต ยุติธรรม มีความเชื่องมั่นในตนเอง การฝึกฝนชีวิตบรรลุถึงการเป็นนักสู้ที่มีคุณธรรม สุภาพอ่อนโยน รู้จักถ่อมตน อ่อนน้อม เคารพในกฎหมายจารีตประเพณีและศีลธรรม ย่อมเป็นการสอดส่องถึงวินัยของผู้ฝึกได้อย่างดีแท้

การคุมมวย

การคุมมวย หรือการจดมวย หรือการจรดมวย คือ ทำทางการยืนในลักษณะพร้อมที่จะต่อสู้หรือป้องกันตัวแบบมวยไทย มีลักษณะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การวางเท้า

ระยะการวางเท้าห่างกันประมาณ 1 ช่วงไหล่ เท้าหน้าเป็นเท้าที่ไม่ถนัด ปลายเท้าชี้ตรง ปลายเท้าสัมผัสพื้น เท้าหลังเฉียงหรือเบนออกเกือบจะได้ฉากกับเท้าหน้า ปลายเท้าชี้ออกด้านข้างนั่นเอง ถ้าย่น้ำหนักตัวมาที่เท้าหลัง

การวางมือ

มือที่ไม่ถนัดอยู่ด้านหน้า ซึ่งเป็นข้างเดียวกับเท้าหน้า มืออยู่สูงระดับหางคิ้ว ศอกก็ยกสูง มือที่ถนัดอยู่ด้านหลัง มืออยู่ระดับโหนกแก้มหรือคาง ศอกทั้ง 2 ข้างชี้ลงปลายเท้าหรือกางออกเล็กน้อย บิดไหล่หน้ามาด้านหน้า

ท่าคุมมวย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกถึงประวัติมวยไทยและคุณประโยชน์ของมวยไทยได้
2. นักเรียนสามารถปฏิบัติท่าคุมมวยได้อย่างถูกต้อง

กระบวนการเรียนรู้ (แผนการเรียนรู้ตามปกติ)

การนำเข้าสู่บทเรียน

1. กล่าวทักทายและขานชื่อนักเรียน
2. ครูนำอุปกรณ์ชิ้นหนึ่งมาให้ให้นักเรียนดูและสอบถามว่าสิ่งนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

การอธิบายและสาธิต

1. ครูรวบรวมคำตอบและเฉลยให้นักเรียนทำ

2. ครูอธิบายถึงวิชามวยไทยและข้อตกลงเบื้องต้นในการเรียนพร้อมทั้งแจกใบความรู้ที่ 1 ให้
นักเรียน

3. ครูอธิบายและสาธิตท่าคุมมวยให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียนถามเพื่อความเข้าใจ
ขั้นฝึก

1. ครูให้นักเรียนจัดแถวเป็นหน้ากระดาน 2 แถว

2. ครูให้นักเรียนฝึกท่าคุมมวยแบบเปิดจิ้งหะ ตามเสียงสัญญาณนกหวีด

3. ครูให้นักเรียนฝึกการเปลี่ยนท่าคุมมวยจากการตั้งหน้าซ้ายเป็นขวา (การเปลี่ยนเหลี่ยม
มวย) ตามเสียงสัญญาณนกหวีด

4. ครูเดินดูเพื่อแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง

ขั้นนำไปใช้

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “แฝด” โดยเมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดแรก ให้จับคู่กับเพื่อนแล้วคุม
มวยหันหน้าเข้าหากันในลักษณะเหมือนกระจกสะท้อนท่าทางซึ่งกันและกัน เช่นนายปฐุม การ์ดซ้าย
อยู่หน้า นายชุตริยะ ต้องการตั้งขวาอยู่หน้า โดยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายส่ง และอีกฝ่ายหนึ่งเป็น
ฝ่ายสะท้อน

2. เมื่อได้ยินสัญญาณต่อไปก็ปฏิบัติเช่นเดิมอีก

ขั้นสรุป

1. ครูเรียกรวมและสอบถามผู้ที่ได้คะแนนมากที่สุดพร้อมกับกล่าวชมเชย ให้กำลังใจให้
กำลังใจผู้ที่ทำได้น้อย

2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาในคาบนี้ คือ ประวัติมวยไทย การคุมมวย

3. ปล่อยเลิกแถวไปชำระล้างร่างกายก่อนเรียนวิชาต่อไป

กระบวนการเรียนรู้ (แผนการเรียนรู้แบบโยนิโสมนสิการ)

การนำเข้าสู่บทเรียน (ชั้นสร้างศรัทธา)

1. สร้างบรรยากาศในห้องเรียนด้วยการสนทนากับผู้เรียนด้วยความเป็นกันเอง ยิ้มแย้มแจ่มใส เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ใฝ่รู้ในคำสอน เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ จูงใจและปลุกเร้าให้เกิดความเคารพ เชื่อถือในคำสอนและตัวครู

2. ครูนำอุปกรณ์ชิ้นหนึ่งมาให้นักเรียนดูและสอบถามว่าสิ่งนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไร

การอธิบายและสาธิต

1. ครูรวบรวมคำตอบและเฉลยให้นักเรียนทำ

2. ครูอธิบายถึงวิชามวยไทยและข้อตกลงเบื้องต้นในการเรียนพร้อมทั้งแจกใบความรู้ที่ 1 ให้นักเรียน

3. ครูอธิบายและสาธิตท่าคุมมวยให้นักเรียนดู พร้อมทั้งให้นักเรียนถามเพื่อความเข้าใจ

ขั้นฝึก

1. ครูให้นักเรียนจัดแถวเป็นหน้ากระดาน 2 แถว

2. ครูให้นักเรียนฝึกท่าคุมมวยแบบเปิดจังหวะ ตามเสียงสัญญาณนกหวีด

3. ครูให้นักเรียนฝึกการเปลี่ยนท่าคุมมวยจากการ์ดหน้าซ้ายเป็นขวา (การเปลี่ยนเหลี่ยมมวย) ตามเสียงสัญญาณนกหวีด

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน

5. นักเรียนฝึกและทบทวนทักษะโดยใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อแก้ไข / ฝึกฝนทักษะการคุมมวยให้ดีขึ้น โดยใช้ใบบันทึกการรายบุคคล ปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในใบบันทึกการรายบุคคล

ขั้นนำไปใช้

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกม “แฝด” โดยเมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดแรก ให้จับคู่กับเพื่อนแล้วคุมมวยหันหน้าเข้าหากันในลักษณะเหมือนกระจกสะท้อนท่าทางซึ่งกันและกัน เช่นนายปฐุม

การ์ดซ้ายอยู่หน้า นายชุตติยะ ต้องการบัตรขวาอยู่หน้า โดยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายสอง และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายสะท้อน

2. เมื่อได้ยินสัญญาณต่อไปก็ปฏิบัติเช่นเดิมอีก

ขั้นสรุป

1. ครูเรียกรวมและสอบถามผู้ที่ได้คะแนนมากที่สุดพร้อมกับกล่าวชมเชย ให้กำลังใจให้กำลังใจผู้ที่ทำได้น้อย
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสิ่งที่เรียนมาในคาบนี้ คือ ประวัติมวยไทย การคุมมวย
3. ปล่อยเลิกแถวไปชำระล้างร่างกายก่อนเรียนวิชาต่อไป

กระบวนการวัดผลและประเมินผล

1. วิธีการวัดผลและประเมินผล
  - สังเกตการฝึกปฏิบัติ
  - สังเกตการตอบคำถาม การตั้งคำถาม
  - จากใบบันทึกการบรรยายบุคคล
2. เครื่องมือการวัดและประเมินผล
  - แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเรียน
3. เกณฑ์การวัดและประเมินผล
  - ตามคำชี้แจงในเครื่องมือการวัดและประเมินผล

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติมวยไทย คุณค่าของมวยไทยและการคุมมวย
2. ใบงานเรื่อง เกมแปด

แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ
3. อินเทอร์เน็ต
4. หนังสือมวยไทย : สมศักดิ์ ศิริอนันต์
5. หนังสือศิลปะมวยไทย : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

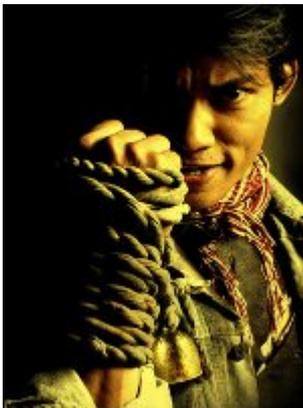
วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ

วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ หมายถึง การใช้วิธีคิดตามแนวพุทธวิธี เพื่อใช้แก้ปัญหาและประพฤติปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสม โดยสามารถใช้วิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการได้ทุกขั้นตอนการเรียนรู้ ซึ่งมีวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ ตามลำดับดังนี้ คือ วิธีคิดแบบแก้ปัญหาหรืออริยสังข์และวิธีคิดแบบอุบายปลุกเร้าคุณธรรม

ชื่อ.....นามสกุล..... ชั้น ม. .... เลขที่.....

ขั้นการสร้างศรัทธา

“ก่อนที่เราจะลงมือแก้ไข / ปรับปรุงทักษะ ลองดูภาพข้างล่างก่อนนะแล้วอภิปรายกับเพื่อน
สิว่า...”

...ทำไมต้องคุมมวยให้ถูกต้อง ?”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

บัตรบันทึกรายการ รายบุคคล

ตอนที่ 1 วิธีคิดแบบแก้ปัญหาหรือแบบอริยสัจ

* ให้นักเรียนเขียน / ลงหน้าข้อที่นักเรียนเกิดปัญหา หรือเขียนรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในข้อ “อื่นๆ”

ขั้นที่ 1 ปัญหาที่เกิด คือ

- ยืน / วางเท้าไม่ถูกต้อง
- ศอกกางออกมากเกินไป
- การถ่ายน้ำหนักตัวไม่ถูกต้อง
- การวางมือ / ตั้งการ์ดไม่ถูกต้อง
- ทักษะไม่สวยงาม / ยังไม่กลมกลืนเป็นธรรมชาติ

อื่นๆ.....

ขั้นที่ 2 รวบรวม / เสาะหาข้อมูล วิเคราะห์ สรรหาวิธีในการแก้ปัญหา

- แต่ละคนรวบรวมข้อมูล ความรู้ หลักการจากใบความรู้ จากตัวอย่างที่กำหนดให้แล้วร่วมกันอภิปรายกับเพื่อนเพื่อนำมาสรุปเป็นแนวทางปฏิบัติ

ทักษะที่ถูกต้อง คือ.....

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางปฏิบัติ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ประวัติมวยไทยและการคุมมวย

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนได้มีความรู้และเห็นคุณค่าเกี่ยวกับความเป็นมาของมวยไทย

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาและนำไปทบทวนเป็นการบ้าน

ประวัติมวยไทย

มวยไทยเริ่มต้นขึ้นในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐานที่แน่ชัด แต่มวยไทยในกาลก่อนมีจุดประสงค์อยู่ 2 อย่างคือ

3. เพื่อไว้สำหรับสู้รบ
4. เพื่อไว้ต่อสู้ป้องกันตัว

สมัยกรุงสุโขทัย

พ.ศ. 1781 – 1921 การต่อสู้ด้วยมือเปล่าด้วยวิชามวยไทยก็มีใช้อยู่ในการต่อสู้เข้าศึก ส่วนใหญ่ก็ยังใช้อาวุธชนิดต่างๆ สถานที่ที่เป็นสำนักประสิทธิ์ประสาทวิชามวยไทยแบ่งออกเป็น

1. วัด จากครูอาจารย์ที่บวชเป็นพระภิกษุและมีฝีมือในการต่อสู้
2. บ้าน จากผู้ที่มีความรู้ผู้ที่ถ่ายทอดวิชามวยไทยให้กุลบุตร กุลธิดาที่สนใจ
3. สำนักราชบัณฑิต ให้เรียนวิชาการต่อสู้ป้องกันตัว มีการใช้อาวุธบนหลังม้า ช้าง วัว

ควาย

สมัยกรุงศรีอยุธยา

พ.ศ. 1893 – 2310 สมัยนี้ยังมีการถ่ายทอดวิชาการต่างๆมาจากสมัยสุโขทัยอย่างต่อเนื่อง และวัดยังคงเป็นสถานที่ให้ความรู้ทั้งวิชาสามัญและฝึกความชำนาญในเชิงการต่อสู้

พ.ศ. 2177 – 2233 สมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช นับว่าเจริญที่สุด เพราะมีกีฬาหลายอย่าง เช่น การแข่งเรือ การชกมวย

สมัยพระเจ้าเสือ พระองค์ชอบกีฬาชกมวย ครั้งหนึ่งได้เสด็จไปเที่ยวงานมหรสพ แล้วแต่งกายแบบชาวบ้านสมัครชกมวย โดยไม่เกี่ยงว่าคู่ต่อสู้จะเป็นใคร

ในสมัยนี้ใครมีเพลงดาบดีและเก่งทางรบบพุนั้นจะต้องเก่งทางมวยด้วย ดังนั้นวิชามวยในสมัยนั้นจึงมุ่งหมายที่จะฝึกฝนเพลงดาบ และวิชามวยไทย เพื่อที่เป็นทหาร

แต่เมื่อพ้นจากหน้าที่สงครามแล้ว มีการชกมวยกันเพื่อความสนุกสนาน ในหน้าที่มีงานเทศกาล หรือเกิดการท้าทายกันขึ้นและมีการพนันขันต่อกัน มวยในสมัยนั้นชกกันด้วยหมัดเปล่าๆยังไม่มีคาราคาเชือก

สมัยกรุงธนบุรี

พ.ศ. 2341 พม่ายกทัพตีพม่าตีเมืองพิชัย พระยาพิชัย (นายทองดี พันขาว) จึงนำทัพออก ตระลุมบอนกับพม่าจนดาบหักและป้องกันเมืองไว้ได้ พระยาพิชัยเป็นผู้มีฝีมือในเรื่องการชกมวย กระบี่ กระบอง การรบ พระเจ้ากรุงธนบุรี (พระเจ้าตากสิน) จึงได้ให้ไปครองเมืองพิชัย จากการต่อสู้จนดาบ หักของพระยาพิชัยนี้ ทำให้ประชาชนเรียนกันว่า พระยาพิชัยดาบหัก

สมัยรัตนโกสินทร์ – ปัจจุบัน

พ.ศ. 2325 ในรัชกาลที่ 1 – รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าฯ ทรงแต่งตั้งผู้ที่มี ฝีมือต่างๆ ให้เป็นหัวหน้าจัดการแข่งขัน โดยให้ยศและตำแหน่งด้วย เช่น หมื่นมวยแมนหมัด ขุนชังัด เริงชก

ได้มีการจัดการแข่งขันมวยไทยขึ้นโดยเริ่มตั้งแต่มีการชกมวยคาดเชือก จนเริ่มพัฒนามีการ สวมนวม มีกรรมการห้ามมวย และพัฒนาต่อมาจนกลายเป็นกีฬาในปัจจุบัน

สมัยปัจจุบัน

ได้ทำการแข่งขัน ณ เวทีมาตรฐานหลายแห่ง เช่น เวทีราชดำเนิน เวทีลุมพินี เวทีอ้อมน้อย เป็นต้น ยังมีเวทีชั่วคราว เช่น ตามต่างจังหวัดเกือบทุกจังหวัด การแข่งขันมีทั้งมวยไทย และมวยสากล ตลอดจนได้จัดส่งให้นักมวยต่างประเทศเข้ามาแข่งขัน และจัดส่งนักมวยไทยไปแข่งขัน ณ ต่างประเทศในปัจจุบัน

คุณค่าของการเรียนมวยไทย

มวยไทยเป็นการป้องกันตัวและตอบโต้คู่ต่อสู้โดยตรง เป็นการใช้อวัยวะที่มีอยู่ตามธรรมชาติให้ เป็นประโยชน์โดยมิต้องใช้อาวุธภายนอกมาเกี่ยวข้องเลย ใช้ได้ในยามคับขันหรือถูกรังแกโดยฉับพลัน นอกจากนี้ยังเป็นวิชาบริหารร่างกายให้สัดส่วนสมบุรณ์ ผู้ที่ทำการศึกษาคงจะต้องใช้อวัยวะทุกส่วนของ ร่างกายเคลื่อนไหวและสัมพันธ์กันตลอดเวลา ชักจูงบุคคลให้มีจิตใจเปี่ยมล้นด้วยคุณธรรม ให้มี มารยาทอันดีงาม กล่อมเกลานิรันดร์ให้เข้มแข็ง กล้าหาญ เด็ดเดี่ยว มีความเยือกเย็น สุขุม และเป็น นักสู้ที่ทรหด ระวังอารมณ์โกรธ ฉุนเฉียวอันเป็นโทษจิตใจ ทำให้เกิดไหวพริบและมีความเชื่อมั่นใน ตัวเอง

หากเราจะแยกคุณค่าของมวยไทยก็สามารถสรุปได้ 3 ข้อ คือ

1. **คุณค่าที่มีต่อสภาพร่างกาย** สามารถแบ่งย่อยเป็น อบอุ่นร่างกาย (warm up) ทำให้ ร่างกายสมบุรณ์แข็งแรง

ร่างกายมีความสง่างามสมส่วน ก่อนหรือหลังการฝึกซ้อมจะต้องมีการบริหารหรือนวด กล้ามเนื้ออย่างถูกวิธี ผลของการนวดนี้จะทำให้โลหิตและของเสียในร่างกายเกิดการถ่ายเท

และเดินได้สะดวก ไขมันที่พอกพูนจะถูกละลายไปสู่เซลล์ทุกเซลล์ กล้ามเนื้อจะได้รับสารอาหารอย่างสมบูรณ์

เกิดความปราดเปรี้ยวและแข็งแรงทนต่อความเจ็บปวด ทำให้ร่างกายเกิดมีความทรหดและบึกบึนยิ่งขึ้น ทำให้เกิดความคล่องแคล่วว่องไว

สร้างภูมิคุ้มกันโรค ความแข็งแรงสมบูรณ์ที่ได้รับจากการฝึกซ้อมมวยไทย การรักษานาฬิกาชีวิตที่ถูกหลักของนักกีฬาช่วยส่งผลให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันต่อเชื้อโรคที่จะเข้ามาแทรกในร่างกายน่าเป็นออย่างดี

2. คุณค่าต่อสภาพจิตใจ ความกล้าหาญ อดทน เชื้อมั่นในตนเอง การฝึกซ้อมมวยไทย จำต้องออกกำลังกายอยู่เสมอ ทำให้ร่างกายได้รับความเหน็ดเหนื่อยและอ่อนเพลีย ถ้าหากจิตใจไม่เข้มแข็ง ไม่มีความอดทนแล้วย่อมทำให้เลิกไปได้ง่าย ๆ

ไหวพริบและความฉลาด มวยไทยเป็นการต่อสู้ที่เต็มไปด้วยกลยุทธ์ การฝึกมวยไทยจึงต้องฝึกให้รู้จักใช้กลยุทธ์เพื่อกระทำคู่ต่อสู้และรู้จักแก้ตามชั้นเชิงกับคู่ต่อสู้ นักมวยที่จะชกมวยไทยได้ดีจึงต้องฝึกหัดให้มีความเฉลียวฉลาดและไหวพริบที่ดี

ระเบียบวินัยและน้ำใจนักกีฬา การรักษาสุขภาพตลอดจนปฏิบัติตัวให้เป็นไปตามแบบแผนของตารางฝึก การได้รับการอบรมบ่มนิสัยจากผู้ฝึกซ้อมเป็นหนทางหนึ่งที่นักมวยเกิดความมีระเบียบวินัยอันดีงามขึ้นในตัวเป็นออย่างดี เมื่อสิ้นสุดการต่อสู้แล้วต่างฝ่ายต่างก็ต้องแสดงน้ำใจยินดีและให้อภัยต่อกันโดยมิได้มีใจอาฆาตแสดงถึงความเป็นผู้มีจิตใจสูงส่ง

รู้จักป้องกันตนเอง สิ่งต่างๆ ที่ได้รับการฝึกซ้อมจะจดจำติดตัวและนำไปใช้ป้องกันตนเอง เมื่อมีเหตุจำเป็นหรือคับขันเกิดขึ้นเฉพาะหน้า

3. คุณค่าทางสังคม ก่อนจะได้รับ การฝึกหัดจะต้องรับการอบรมตักเตือนให้มีระเบียบวินัย รู้จักเคารพในกฎกติกาการต่อสู้ เชื้อฟังและเคารพครูและพี่เลี้ยง เชื้อฟังผู้ตัดสิน อันจะนำไปสู่ มารยาทอันดีงาม มีน้ำใจเป็นนักกีฬา สุจริต ยุติธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง การฝึกฝนชีวิตบรรลู่ถึงการเป็นนักสู้ที่มีคุณธรรม สุภาพอ่อนโยน รู้จักถ่อมตน อ่อนน้อม เคารพในกฎหมายจารีตประเพณีและศีลธรรม ย่อมเป็นการส่งเสริมถึงวินัยของผู้ฝึกได้อย่างดีแท้

การคุมมวย

การคุมมวย หรือการจดมวย หรือการจรดมวย คือ ท่าทางการยืนในลักษณะพร้อมที่จะต่อสู้หรือป้องกันตัวแบบมวยไทย มีลักษณะแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

การวางเท้า

ระยะการวางเท้าห่างกันประมาณ 1 ช่วงไหล่ เท้าหน้าเป็นเท้าที่ไม่ถนัด ปลายเท้าชี้ตรง ปลายเท้าสัมผัสพื้น เท้าหลังเฉียงหรือเบนออกเกือบจะได้ฉากกับเท้าหน้า ปลายเท้าชี้ออกด้านข้างนั่นเอง ถ้าย่น้ำหนักตัวมาที่เท้าหลัง

การวางมือ

มือที่ไม่ถนัดอยู่ด้านหน้า ซึ่งเป็นข้างเดียวกับเท้าหน้า มืออยู่สูงระดับหางคิ้ว ศอกก็ยกสูง มือที่ถนัดอยู่ด้านหลัง มืออยู่ระดับโหนกแก้มหรือคาง ศอกทั้ง 2 ข้างชี้ลงปลายเท้าหรือกางออกเล็กน้อย บิดไหล่หน้ามาด้านหน้า

ท่าคุมมวย

ใบงาน

เรื่อง เกมแฝด

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามรูปแบบที่กำหนด

คำชี้แจง ผู้เล่นไม่จำกัดจำนวน

- อุปกรณ์
1. นกหวีด
  2. ลานกว้าง

วิธีเล่น

1. เมื่อได้ยินสัญญาณนกหวีดแรก ให้จับคู่กับเพื่อนแล้วควมมว้ยหันหน้าเข้าหากันในลักษณะเหมือนกระจกสะท้อนท่าทางซึ่งกันและกัน เช่น นายปฐุม การ์ดซ้ายอยู่หน้า นายชุตริยะ ต้องการ์ดขวาอยู่หน้า โดยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายส่ง และอีกฝ่ายหนึ่งเป็นฝ่ายสะท้อน
2. เมื่อได้ยินสัญญาณต่อไปก็ปฏิบัติเช่นเดิมอีกสลับกันไปเรื่อยๆ

ประโยชน์ของการเล่นเกม

1. ฝึกทักษะการควมมว้ย
2. ฝึกความสัมพันธ์ของสายตากับกล้ามเนื้อที่เกี่ยวข้อง
3. ฝึกความมีน้ำใจ
4. เกิดความสนุกสนาน

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการทดสอบ

7. หากเราจะหลบอาวุธของคู่ต่อสู้ด้วยการฉกในขวาเราจะเคลื่อนไหวทำอย่างไร
- กระโดดด้วยปลายเท้าทั้ง 2 ข้างไปทางขวา
  - ก้าวเท้าขวาไปทางขวา แล้วเคลื่อนเท้าซ้ายเฉียงไปด้านหลังเท้าขวา
  - ก้าวเท้าซ้ายไปทางขวา แล้วเคลื่อนเท้าขวาตามไปในแนวเดียวกันทางขวา
  - ให้ก้าวเท้าขวาไปทางขวา แล้วเคลื่อนเท้าซ้ายไปในแนวเดียวกันทางขวา
8. เหตุใดเมื่อคู่ต่อสู้ชกหมัดขวาตรง เราจึงต้องใช้มือซ้ายของตนปิดหมัดขวาตรงของคู่ต่อสู้
- เพราะง่ายต่อการปิด
  - เพราะจะได้ออกหมัดตอบโต้ได้
  - เพราะเป็นการป้องกันไม่ให้คู่ต่อสู้ออกหมัดที่เหลือได้
  - เพราะหากใช้มือตรงข้ามกับหมัดของคู่ต่อสู้ปิด ก็อาจจะเปิดโอกาสให้คู่ต่อสู้ชกด้วยหมัดอีกข้างได้
9. เมื่อคู่ต่อสู้ชกหมัดหน้าด้วยหมัดซ้าย เราจะป้องกันหมัดด้วยการปิดจากนอกเข้าใน จะต้องใช้มือ ข้างใด ปิดและจะใช้ฉากในซ้ายหรือฉากในขวา
- มือขวา ฉากในขวา
  - มือซ้าย ฉากในซ้าย
  - มือขวา ฉากในซ้าย
  - มือซ้าย ฉากในขวา
10. หากคู่ต่อสู้ชกซ้าย-ขวาที่ใบหน้า เราควรป้องกันและตอบโต้ได้อย่างไร
- ปิดบัง โดยการยกเข่าบัง แล้วจับคอตีเข้า
  - ใช้มือทั้งสองข้างผลักออก แล้วเตะเฉียง
  - หลบหลีกโดยการฉากขวา แล้วเตะเฉียง
  - ปิดป้อง โดยการใช้ศอกปิดหมัด แล้วเตะเฉียงที่ลำตัว
11. ข้อใดไม่ใช่การป้องกันเข้า
- ถอยสุดระยะ
  - การปิดฉากในออกนอกเป้า
  - การปิดฉากนอกเข้าในเป้า
  - การผงะ
12. วิธีใดไม่เหมาะในการป้องกันเมื่อคู่ต่อสู้ จับคอได้และจะตีเข้า
- ใช้หมัดปิดมือคู่ต่อสู้
  - แนบลำตัวเข้าไปชิดคู่ต่อสู้
  - เอาท่อนแขนกันเข้าที่จะตี
  - ยกขาขึ้นมาพาดที่ต้นขาคู่ต่อสู้
13. ข้อใดไม่นิยมในการป้องกันการเตะ
- ถอยสุดระยะ
  - การฉากออก
  - กันด้วยท่อนแขน
  - ปิดบัง โดยยกเข่ากัน
14. วิธีการใดไม่เหมาะกับการป้องกันเมื่อคู่ต่อสู้เตะเฉียงด้วยเท้าขวา
- ถอยสุดระยะ
  - การปิดบัง โดยการยกเข่าบัง
  - การหลบหลีก โดยการฉากไปทางขวา
  - ใช้ท่อนแขนบังลำตัว แล้วจับข้อศอกคู่ต่อสู้
15. หากคู่ต่อสู้เตะเฉียงที่ลำตัว ป้องกันโดยยกเข่าบัง ท่าการบังจะมีลักษณะอย่างไร
- ยกเข่าขึ้นมา ไม่ต้องมาชิดกับศอก ก้มตัวเล็กน้อย

- ข. ยกเข่าขึ้นมาขนานกับพื้นแล้วพับขาท่อนล่างไปด้านหลัง ปลายเท้าชี้ลงพื้น
- ค. ศอกชิดกับเข่า (ศอกต่อเข่า) หันสันแข้งไปให้ตรงกับคู่ต่อสู้ ปลายเท้าชี้ไปทางคู่ต่อสู้
- ง. ศอกชิดกับเข่า หันสันแข้งเฉียงออกนอกลำตัวประมาณ 45 องศา ปลายเท้าชี้ไปทางคู่ต่อสู้
16. ข้อใดคือหมัดแย็บ
- ก. หมัดหน้า
- ข. หมัดตรง
- ค. หมัด 1-2
- ง. หมัดหลัง
17. ข้อใดคือลักษณะของหมัดตรง
- ก. เป็นหมัดที่รุนแรง เด็ดขาด
- ข. มีแรงส่งจากไหล่ ลำตัวและสะโพก
- ค. เป็นหมัดที่ใช้ชกนําเพื่อส่งหมัดหลังตามไป
- ง. เป็นหมัดที่มีแรงส่งจากเท้าหลัง
18. ลักษณะใดคือการออกหมัด 1-2
- ก. การออกหมัดตรงนําไปก่อนแล้วจึงออกหมัดหน้า
- ข. การออกหมัดตรงไปก่อน เมื่อตั้งหมัดกลับก็ออกหมัดตรงอีกครั้ง
- ค. การออกหมัดหน้าไปก่อน เมื่อตั้งหมัดกลับก็ออกหมัดหน้าอีกครั้ง
- ง. การออกหมัดหน้าไปก่อน เมื่อตั้งหมัดกลับจึงออกหมัดหลังตามไป
19. หมัดใดเป็นหมัดที่รุนแรงที่สุด
- ก. หมัดหน้า
- ข. หมัดแย็บ
- ค. หมัดตรง
- ง. ถูกทั้งข้อ ก. และข้อ ข.
20. หมัดตรงแตกต่างจากหมัดหน้าอย่างไร
- ก. หมัดหน้าใช้แรงจากไหล่ ลำตัวและน่อง หมัดตรงใช้แรงจากไหล่เท่านั้น
- ข. หมัดตรงใช้แรงจากไหล่ ลำตัวและสะโพก หมัดหน้าใช้แรงจากไหล่ และลำตัว
- ค. หมัดตรงใช้แรงจากไหล่ ลำตัวและสะโพก หมัดหน้าใช้แรงจากไหล่ ลำตัวและต้นขา
- ง. หมัดหน้าใช้แรงจากไหล่ ลำตัวและสะโพก หมัดตรงใช้แรงจากไหล่ ลำตัวและต้นขา
21. เราถอยไปจนติดมุม แล้วคู่ต่อสู้เตะเฉียงด้วยขวาที่ลำตัว เราควรทำอย่างไรเพื่อให้พ้นจากสถานการณ์นั้น
- ก. ฉากในขวา แล้วเตะขวา
- ข. เตะตัดขา แล้วเตะเฉียงลำตัว
- ค. ชิงชกก่อน แล้วเข้าไปจับคอตีเข่า
- ง. ปิดบัง โดยการยกเข่าบังแล้วฉากนอกออกมา
22. เหตุใดเมื่อเวลาตีเข่า ในท่าที่มีการจับคอจึงต้องมีการเหวี่ยงหรือโน้มคอกู่ต่อสู้ลงมา
- ก. เพื่อไม่ให้คู่ต่อสู้ตอบโต้เราได้
- ข. เพื่อให้ตีเข่าเข้าเป้าหมายได้สะดวก
- ค. เพื่อกันไม่ให้คู่ต่อสู้มีโอกาสนําอาวุธตอบโต้เราซึ่งอาจเป็นอันตราย
- ง. เพื่อให้คู่ต่อสู้เสียหลัก จะทำให้การตีเข่าหนักหน่วงและมีอันตรายมากขึ้น

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย
(ด้านทักษะ)**

ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ใบประเมินค่าทักษะท่าคummวย

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
 จังหวะที่ 1	1. ยืนตรง ส้นเท้าชิดปลายเท้าทั้งสองแยกออกจากกัน มือทั้งสองข้างปล่อยลงข้างลำตัว	
 จังหวะที่ 3	2. ก้าวเท้าที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า เปิดส้นเท้าหน้าขึ้น เท้าหลังยื่นเต็มเท้า บิดปลายเท้าหลังออกไปด้านนอกลำตัว ถ่ายน้ำหนักไปที่เท้าหลัง	4 3 2 1
 จังหวะที่ 3	3. มือทั้งสองข้างกำหมัด หมัดที่ไม่ถนัดเป็นหมัดหน้าอยู่สูงกว่า หมัดหลังเล็กน้อย หมัดที่ถนัดเป็นหมัดหลังค้อมอยู่ที่คาง แขนทั้งสองข้างงอปล่อยลง ศอกทั้งสองข้างชี้ลงที่พื้น ปลายข้อศอกของเท้าข้างที่ถนัดจะชิดอยู่ข้างชายโครง ส่วนข้อศอกของเท้าที่ไม่ถนัดจะอยู่ห่างจากชายโครง พอประมาณ ก้มหน้ากดปลายคางลงเล็กน้อย บิดลำตัวด้านเดียวกับเท้าที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าเล็กน้อย	

ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ใบประเมินค่าทักษะท่าการออกหมัดหน้าหรือหมัดแย็บ

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
 <p>จังหวะที่ 1</p>	1. จากท่าค้อมมวย สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า วางเท้าหน้าลง ถ่ายน้ำหนักมาด้านหน้า	
 <p>จังหวะที่ 2</p>	2. พุงหมัดหน้าเข้าหาเป้าหมายด้วยแรงส่งจากไหล่และสะโพกเหยียดแขน บิดศอกคว่ำสันหมัด ส่งหมัดไปยังเป้าหมาย หมัดหลังค้อมอยู่ที่คาง	4 3 2 1
 <p>จังหวะที่ 3</p>	3. เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าค้อมมวย	

ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ใบประเมินค่าทักษะท่าการชกหมัดตรง

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
 <p align="center">จังหวะที่ 1</p>	<p>1. จากท่าค้อมมวย สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า วางเท้าหน้าลง ถ้าย่น้ำหนักมาด้านหน้า</p>	
 <p align="center">จังหวะที่ 2</p>	<p>2. บิดไหล่ ลำตัว สะโพกด้านเดียวกับหมัดหลัง มาด้านหน้า สิ้นเท้าหลังเปิด</p>	<p align="center">4 3 2 1</p>
 <p align="center">จังหวะที่ 3</p>	<p>3. เหยียดแขนพุงหมัดหลังออกไปสู่เป้าหมาย ด้วยแรงส่งจากเท้าหลัง ลำตัวและไหล่ เมื่อหมัดจะถึงเป้าหมายบิดศอกคว่ำหมัดลง หมัดหน้าค้อมอยู่ที่คาง เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าค้อมมวย</p>	

ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ใบประเมินค่าทักษะท่าเขาตรง

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
 <p>จังหวะที่ 1</p>	1. จากท่าค้อมมวย สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า วางเท้าหน้าลง ถ่ายน้ำหนักมาด้านหน้า	
 <p>จังหวะที่ 2</p>	2. เขี่ยดแขนทั้งสองข้างออกไปข้างหน้า มือจับคอกคู่ต่อสู้ ดึงคอก กดลงมา	4 3 2 1
 <p>จังหวะที่ 3</p>	3. ยกเข่าขึ้นตรงๆ มือยังจับคอกคู่ต่อสู้ ดึงคอก กดลงมา	

ชื่อ.....นามสกุล.....ห้อง.....เลขที่.....

ใบประเมินค่าทักษะทำการเตะเจียง

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับ คะแนน
 <p>จังหวะที่ 1</p> <p>จังหวะที่ 2</p>	<p>1. จากท่าคุมมวย เตะทแยงโดยเหวี่ยงขาข้างที่ถนัดทั้งท่อนขึ้นไปให้สูงกว่าระดับเอวของตนเอง ปิดสะโพก เหวี่ยงขายกขึ้นเตะ</p> <p>2. บิดเข่าเข้าด้านในให้กระดูกสันหลังเข้าหาเป้าหมาย</p>	<p>4</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>1</p>

เกณฑ์การประเมินค่าทักษะการคุมมวย

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
ทำคุมมวย	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนตรง สันเท้าชิดปลายเท้าทั้งสองแยกออกจากกัน มือทั้งสองข้างปล่อยลงข้างลำตัว 2. ก้าวเท้าที่ไม่ถนัดไปข้างหน้า เปิดสันเท้าหน้าขึ้น เท้าหลังยื่นเต็มเท้า บิดปลายเท้าหลังออกไปด้านนอกลำตัว ถ่ายน้ำหนักไปที่เท้าหลัง 3. มือทั้งสองข้างกำหมัด หมัดที่ไม่ถนัดเป็นหมัดหน้าอยู่สูงกว่าหมัดหลังเล็กน้อย หมัดที่ถนัดเป็นหมัดหลังค้อมอยู่ที่คาง แขนทั้งสองข้างงอปล่อยลงศอกทั้งสองข้างชี้ลงที่พื้น ปลายข้อศอกของเท้าข้างที่ถนัดจะแนบอยู่ข้างชายโครง ส่วนข้อศอกของเท้าที่ไม่ถนัดจะอยู่ห่างจากชายโครงพอประมาณ ก้มหน้ากดปลายคางลงเล็กน้อย บิดลำตัวด้านเดียวกับเท้าที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าเล็กน้อย 	4
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนตรง สันเท้าชิด<u>ปลายเท้าทั้งสองข้างชิดกัน</u> มือทั้งสองข้างปล่อยลงข้างลำตัว 2. ก้าวเท้าที่ไม่ถนัดไปข้างหน้า เปิดสันเท้าหน้าขึ้น เท้าหลังยื่นเต็มเท้า บิดปลายเท้าหลังออกไปด้านนอกลำตัว ถ่ายน้ำหนักไปที่เท้าหลัง 3. มือทั้งสองข้างกำหมัด หมัดที่ไม่ถนัดเป็นหมัดหน้าอยู่สูงกว่าหมัดหลังเล็กน้อย หมัดที่ถนัดเป็นหมัดหลังค้อมอยู่ที่คาง แขนทั้งสองข้างงอปล่อยลงศอกทั้งสองข้างชี้ลงที่พื้น ปลายข้อศอกของเท้าข้างที่ถนัดจะแนบอยู่ข้างชายโครง ส่วนข้อศอกของเท้าที่ไม่ถนัดจะอยู่ห่างจากชายโครงพอประมาณ ก้มหน้ากดปลายคางลงเล็กน้อย บิดลำตัวด้านเดียวกับเท้าที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าเล็กน้อย 	3
	<ol style="list-style-type: none"> 1. ยืนตรง สันเท้าชิด<u>ปลายเท้าทั้งสองข้างชิดกัน</u> มือทั้งสองข้างปล่อยลงข้างลำตัว 2. ก้าวเท้าที่ไม่ถนัดไปข้างหน้า เปิดสันเท้าหน้าขึ้น เท้าหลังยื่นเต็มเท้า บิดปลายเท้าหลังออกไปด้านนอกลำตัว <u>น้ำหนักตัวอยู่ระหว่างเท้าทั้งสองหรือถ่ายน้ำหนักตัวมาที่เท้าหน้า</u> 3. มือทั้งสองข้างกำหมัด หมัดที่ไม่ถนัดเป็นหมัดหน้าอยู่สูงกว่าหมัดหลังเล็กน้อย หมัดที่ถนัดเป็นหมัดหลังค้อมอยู่ที่คาง แขนทั้งสองข้างงอปล่อยลงศอกทั้งสองข้างชี้ลงที่พื้น ปลายข้อศอกของเท้าข้างที่ถนัดจะแนบอยู่ข้างชายโครง ส่วนข้อศอกของเท้าที่ไม่ถนัดจะอยู่ห่างจากชายโครงพอประมาณ ก้มหน้ากดปลายคางลงเล็กน้อย บิดลำตัวด้านเดียวกับเท้าที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าเล็กน้อย 	2

	<p>1. ยืนตรง สันเท้าชิด<u>ปลายเท้าทั้งสองข้างชิดกัน</u> มือทั้งสองข้างปล่อยลงข้างลำตัว</p> <p>2. ก้าวเท้าที่ไม่ถนัดไปข้างหน้า เปิดสันเท้าหน้าขึ้น เท้าหลังยื่นเต็มเท้า บิดปลายเท้าหลังออกไปด้านนอกลำตัว <u>น้ำหนักตัวอยู่ระหว่างเท้าทั้งสองหรือถ่ายน้ำหนักตัวมาที่เท้าหน้า</u></p> <p>3. มือทั้งสองข้างกำหมัด หมัดที่ไม่ถนัดเป็นหมัดหน้าอยู่สูงกว่าหมัดหลังเล็กน้อย หมัดที่ถนัดเป็นหมัดหลังกุมอยู่ที่คาง แขนทั้งสองข้างงอปล่อยลงศอกทั้งสองข้างชี้ลงที่พื้น ปลายข้อศอกของเท้าข้างที่ถนัดจะแนบอยู่ข้างชายโครง ส่วนข้อศอกของเท้าที่ไม่ถนัดจะอยู่ห่างจากชายโครงพอสมควร <u>ไม่ก้มหน้ากดปลายคางลงหรือไม่บิดลำตัวด้านเดียวกับเท้าที่ไม่ถนัดมาด้านหน้า</u></p>	1
--	--	---

เกณฑ์การประเมินค่าทักษะการออกหมัดหน้าหรือเย็บ

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับ คะแนน
ทำหมัดหน้าหรือหมัดเย็บ	1. จากท่าคุมมวย สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า วางเท้าหน้าลง ถ่าย <u>น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. ฟุ่หมัดหน้าเข้าหาเป้าหมายด้วยแรงส่งจากไหล่และสะโพก เขยียดแขน บิดศอกคว่ำสันหมัด ส่งหมัดไปยังเป้าหมาย หมัดหลังคุมอยู่ที่คาง 3. เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าคุมมวย	4
	1. จากท่าคุมมวย <u>ไม่สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าหรือไม่ถ่าย น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. ฟุ่หมัดหน้าเข้าหาเป้าหมายด้วยแรงส่งจากไหล่และสะโพก เขยียดแขน บิดศอกคว่ำสันหมัด ส่งหมัดไปยังเป้าหมาย หมัดหลังคุมอยู่ที่คาง 3. เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าคุมมวย	3
	1. จากท่าคุมมวย <u>ไม่สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าหรือไม่ถ่าย น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. ฟุ่หมัดหน้าไปหาเป้าหมาย <u>แต่ไม่มีแรงส่งจากไหล่และสะโพก หรือไม่บิดแขนคว่ำสันหมัด</u> ส่งหมัดไปยังเป้าหมาย หมัดหลังคุมอยู่ที่ คาง 3. เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าคุมมวย	2
	1. จากท่าคุมมวย <u>ไม่สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าหรือไม่ถ่าย น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. ฟุ่หมัดหน้าไปหาเป้าหมาย <u>แต่ไม่มีแรงส่งจากไหล่และสะโพก หรือไม่บิดแขนคว่ำสันหมัด และหมัดหลังไม่คุมอยู่ที่คาง</u> 3. เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าคุมมวย	1

เกณฑ์การประเมินค่าทักษะการออกหมัดตรง

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับ คะแนน
ท่าหมัดตรง	1. จากท่าค้อมมวย สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า วางเท้าหน้าลง ถ่าย น้ำหนักมาด้านหน้า 2. บิดไหล่ ลำตัว สะโพกด้านเดียวกับหมัดหลัง มาด้านหน้า สันเท้าหลัง เปิด 3. เขยียดแขนพุงหมัดหลังออกไปสู่เป้าหมาย ด้วยแรงส่งจากเท้าหลัง ลำตัวและไหล่ เมื่อหมัดจะถึงเป้าหมายบิดศอกคว่ำหมัดลง หมัดหน้าค้อม อยู่ที่คาง เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าค้อมมวย	4
	1. จากท่าค้อมมวย <u>ไม่สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าหรือไม่ถ่าย</u> <u>น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. บิดไหล่ ลำตัว สะโพกด้านเดียวกับหมัดหลัง มาด้านหน้า สันเท้าหลัง เปิด 3. เขยียดแขนพุงหมัดหลังออกไปสู่เป้าหมาย ด้วยแรงส่งจากเท้าหลัง ลำตัวและไหล่ เมื่อหมัดจะถึงเป้าหมายบิดศอกคว่ำหมัดลง หมัดหน้าค้อม อยู่ที่คาง เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าค้อมมวย	3
	1. จากท่าค้อมมวย <u>ไม่สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าหรือไม่ถ่าย</u> <u>น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. <u>ไม่บิดไหล่ หรือลำตัว หรือสะโพกด้านเดียวกับหมัดหลัง มา</u> <u>ด้านหน้า หรือสันเท้าหลังไม่เปิด</u> 3. เขยียดแขนพุงหมัดหลังออกไปสู่เป้าหมาย ด้วยแรงส่งจากเท้าหลัง ลำตัวและไหล่ เมื่อหมัดจะถึงเป้าหมายบิดศอกคว่ำหมัดลง หมัดหน้าค้อม อยู่ที่คาง เมื่อถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าค้อมมวย	2
	1. จากท่าค้อมมวย <u>ไม่สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้าหรือไม่ถ่าย</u> <u>น้ำหนักมาด้านหน้า</u> 2. <u>ไม่บิดไหล่ หรือลำตัว หรือสะโพกด้านเดียวกับหมัดหลัง มา</u> <u>ด้านหน้า หรือสันเท้าหลังไม่เปิด</u> 3. เขยียดแขนพุงหมัดหลังออกไปสู่เป้าหมาย <u>แต่เมื่อหมัดจะถึง</u> <u>เป้าหมายไม่บิดศอกคว่ำหมัดลง หรือหมัดหน้าไม่ค้อมอยู่ที่คาง</u> เมื่อ ถูกเป้าหมายแล้วดึงหมัดกลับมาอยู่ในท่าค้อมมวย	1

เกณฑ์การประเมินค่าทักษะการเข้าตรง

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
ทำเข้าตรง	1. จากท่าคุมมวย สืบเท้าข้างที่ไม่ถนัดไปด้านหน้า วางเท้าหน้าลง ถ้าย ำหนักมีด้านหน้า 2. เขยียดแขนทั้งสองข้างออกไปด้านหน้า มือจับคอกู้ต่อสู้ คึงคอก กดลงมา 3. ขกเข้าขึ้นตรงๆ มือยังจับคอกู้ต่อสู้ คึงคอกกดลงมา	4
	1. จากท่าคุมมวย <u>ไม่สืบเท้าเข้าไปด้านหน้า</u> 2. เขยียดแขนทั้งสองข้างออกไปด้านหน้า มือจับคอกู้ต่อสู้ คึงคอก กดลงมา 3. ขกเข้าขึ้นตรงๆ มือยังจับคอกู้ต่อสู้ คึงคอกกดลงมา	3
	1. จากท่าคุมมวย <u>ไม่สืบเท้าเข้าไปด้านหน้า</u> 2. เขยียดแขนทั้งสองข้างออกไปด้านหน้า มือจับคอกู้ต่อสู้ <u>แต่ไม่คึงคอก กด</u> <u>ลงมา</u> 3. ขกเข้าขึ้นตรงๆ มือยังจับคอกู้ต่อสู้ คึงคอกกดลงมา	2
	1. จากท่าคุมมวย <u>ไม่สืบเท้าเข้าไปด้านหน้า</u> 2. เขยียดแขนทั้งสองข้างออกไปด้านหน้า มือจับคอกู้ต่อสู้ <u>แต่ไม่คึงคอก กด</u> <u>ลงมา</u> 3. <u>แต่ไม่ยกเข้าขึ้นตรงๆ</u>	1

เกณฑ์การประเมินค่าทักษะการเตะเฉียง

ลำดับทักษะ	พฤติกรรมและมาตรการวัด	ระดับคะแนน
ท่าเตะเฉียง	1. จากท่าคุมมวย เตะทแยงโดยเหวี่ยงขาข้างที่ถนัดทั้งท่อนขึ้นไปให้สูงกว่าเอวของตนเอง บิดสะโพก เหวี่ยงขาขึ้นเตะ 2. บิดเข้าเข้าด้านในให้กระดูกสันหลังเข้าหาเป้าหมาย	4
	1. จากท่าคุมมวย เตะทแยงโดยเหวี่ยงขาข้างที่ถนัดทั้งท่อนขึ้นไป <u>แต่การเหวี่ยงขาทั้งท่อนขึ้นไปนั้นขนานหรือต่ำกว่าเอวของตนเอง</u> แต่บิดสะโพกเหวี่ยงขาขึ้นเตะ 2. บิดเข้าเข้าด้านในให้กระดูกสันหลังเข้าหาเป้าหมาย	3
	1. จากท่าคุมมวย เตะทแยงโดยเหวี่ยงขาข้างที่ถนัดทั้งท่อนขึ้นไป <u>แต่การเหวี่ยงขาทั้งท่อนขึ้นไปนั้นขนานหรือต่ำกว่าเอวของตนเองและไม่บิดสะโพก</u> 2. บิดเข้าเข้าด้านในให้กระดูกสันหลังเข้าหาเป้าหมาย	2
	1. จากท่าคุมมวย เตะทแยงโดยเหวี่ยงขาข้างที่ถนัดทั้งท่อนขึ้นไป <u>แต่การเหวี่ยงขาทั้งท่อนขึ้นไปนั้นขนานหรือต่ำกว่าเอวของตนเองและไม่บิดสะโพก</u> 2. <u>ไม่</u> บิดเข้าเข้าด้านในให้กระดูกสันหลังเข้าหาเป้าหมาย	1

**แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมวยไทย
(ด้านเจตคติ)**

แบบสอบถามวัดเจตคติต่อวิชามวยไทย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้ถามเกี่ยวกับเจตคติที่มีต่อวิชามวยไทย เรื่องคุณธรรมจริยธรรม
2. แบบสอบถามนี้ในข้อหนึ่งๆให้นักเรียนเลือกตอบตามระดับความรู้สึก 5 ระดับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อโดยรอบคอบ เมื่อมีความรู้สึกตรงกับระดับใด ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในตารางของระดับความรู้สึกนั้นๆ
4. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ไม่มีผลต่อคะแนนในการเรียนของนักเรียน ทุกคำตอบจะมีคุณค่าและให้ประโยชน์ก็ต่อเมื่อนักเรียนตอบตามความรู้สึกอันแท้จริง

ข้อความ \ ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. มวยไทยเป็นวิชาที่สอนให้ใช้กำลังในการแก้ปัญหา					
2. เมื่อเรียนมวยไทยแล้ว สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้					
3. การเรียนมวยไทย รู้สึกภาคภูมิใจที่มีโอกาสได้เรียนรู้ภูมิปัญญาไทย					
4. ขณะที่เรียนมวยไทย ผู้เรียนต้องใช้ความคิดตลอดเวลา					
5. นักเรียนมาถึงสถานที่เรียนแต่ครูยังไม่มา มา นักเรียนจึงไม่เปลี่ยนชุดเพื่อฝึกซ้อมและเมื่อครูมาถึงจึงเปลี่ยนชุดเพื่อฝึกซ้อม					
6. เพื่อนของนักเรียนได้รับมอบหมายจากครูให้เบิกอุปกรณ์มาเพื่อใช้เรียนแต่ครูไม่มาสอน แต่เพื่อนก็ไปเบิกอุปกรณ์มา นักเรียนชื่นชมกับการกระทำอย่างนี้					
7. ครูปล่อยแถวช้าและเลยเวลาเริ่มเรียนแล้ว ดังนั้นนักเรียนจึงรีบเร่งมากขึ้นเพื่อไปยังสถานที่เรียนให้เร็วที่สุด					
8. เมื่อเกิดความสงสัย นักเรียนมักจะตะโกนเรียกครูเพื่อขอคำปรึกษา					

ข้อความ	ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
9. นักเรียนมักจะช่วยเหลือผู้อื่นเสมอโดยไม่ต้องให้มีการร้องขอ						
10. การเรียนมวยไทยต้องใช้เวลาฝึกฝนเพิ่มเติมด้วยตนเอง						
11. มวยไทยเป็นศิลปะการต่อสู้ที่ล้ำสมัย ไม่น่าสนใจ						
12. มวยไทยมีทักษะที่สลับซับซ้อนยากต่อการปฏิบัติ						
13. ขณะเรียนมวยไทย นักเรียนมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างหลากหลาย						
14. เมื่อหมดชั่วโมงการเรียนมวยไทยนักเรียนมักจะช่วยครูเก็บอุปกรณ์การเรียนหลังเลิกเรียนเสมอ						
15. ทักษะมวยไทยที่ครูสอนถูกต้อง ไม่จำเป็นต้องหาความรู้เพิ่มเติม						
16. การเรียนมวยไทย ทำให้มีระเบียบวินัยในตนเองมากขึ้น						
17. การเรียนมวยไทย ทำให้มีสัมมาคารวะ และมีความเคารพ นบนอบต่อ ครู และผู้อาวุโสมากขึ้น						
18. การเรียนมวยไทย ทำให้มีความมั่นใจในตนเองมากขึ้น						

ข้อความ	ความรู้สึก	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
19. การเรียนมวยไทยทำให้มีความอดทนและ มุ่งมั่นมากขึ้น						
20. การฝึกการเคลื่อนไหวแบบมวยไทยขั้น พื้นฐานไม่จำเป็น สามารถฝึกทักษะการออก อาวุธได้เลยเพราะคนไทยเป็นมวยไทยมา ตั้งแต่เกิด						
21. ก่อนฝึกต้องไหว้เพื่อน เพื่อขอร้องและ เพื่อนรับไหว้เมื่อเป็นคูฝึกให้ เป็นสิ่งไร้สาระ ไม่ได้ประโยชน์						
22. เมื่อเรียนมวยไทยแล้ว สามารถนำ กระบวนการคิดในการแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ กับเรื่องอื่นๆได้						
23. มวยไทยมีทักษะที่สวยงามแต่แฝงไว้ด้วย ความแข็งแกร่ง						
24. เมื่อเรียนมวยไทยแล้วสามารถแก้ปัญหา ทางด้านทักษะมวยไทยได้ด้วยตนเอง						
25. การเรียนมวยไทยทำให้เกิดความ สนุกสนาน						
26. เมื่อเรียนมวยไทยแล้วมีความรอบคอบ มากขึ้น						
27. มวยไทยเป็นกีฬาสำหรับผู้ชายเท่านั้น						
28. เมื่อเรียนมวยไทยแล้ว มีกระบวนการใน การคิดแก้ไขปัญหาลักษณะต่างๆอย่างมีขั้นตอน						
29. เมื่อเรียนมวยไทยแล้วทำให้มีความรู้ สามารถนำไปเผยแพร่ต่อไปได้						
30. เมื่อเรียนมวยไทยแล้วอยากศึกษา เพิ่มเติมให้มากขึ้นกว่าที่ครูสอน						

ภาคผนวก ค
แผนการสอนมวยไทยระยะยาว

ตารางแผนการสอนระยะยาว
การเรียนมวยไทย โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ (ภาคการศึกษาต้น)

สัปดาห์ที่	คาบที่	เรื่อง	รูปแบบการสอน	สื่อ / อุปกรณ์	หมายเหตุ
1	1	การกุมมวย	- บรรยาย - สาธิต - ปฏิบัติ	1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติมวยไทยและคุณค่า ของมวยไทย 2. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การกุม มวย 3. ใบงานเรื่อง เกมแฝด	
1	2	การย่างสามขุม	- สาธิต - ปฏิบัติ	1. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การย่างสามขุมและสลั ฟันปลา 2. ใบงานเรื่อง เกมเงา	
2	3	การฉากใน - การฉากนอก	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง การฉากใน การฉากนอก 2. ใบงานเรื่อง เกมเงา	
2	4	การสืบเท้า การถอยตรง การถอยฉาก	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 5 เรื่อง การสืบเท้า การถอยตรง การถอยฉาก 2. ใบงานเรื่อง เกมจับมือ	
3	5-6	การป้องกันหมัด	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 6 เรื่อง การป้องกันหมัด 2. ใบงานเรื่อง เกมจับมือ	
4	7-8	การป้องกันเข่า	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 7 เรื่อง การป้องกันเข่า 2. ใบงานเรื่อง เกมงูกินเข่า	

5	9-10	การป้องกันการ ตะเข้ียง	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 8 เรื่อง การป้องกันการตะเข้ียง 2. ใบงานเรื่อง เกมหลบโป่ง	
6	11	หมัดหน้าหรือ แย้ป (Left or Right Jab)	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 9 เรื่อง หมัดหน้าหรือหมัดแย้ป 2. ใบงานเรื่อง เกมชกจับ(ไหล่) น้อยนะ	
6	12	หมัดตรงและ หมัด 1-2	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 10 เรื่อง หมัดตรงและหมัด 1-2 2. ใบงานเรื่อง เกมชกจับ(ไหล่) น้อยนะ	
7	12-13	เข้าตรง	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 11 เรื่อง การใช้เข้าตรง 2. ใบงาน เรื่อง แข่งเข้า	
8	14-15	ตะเข้ียง	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 12 เรื่อง การตะเข้ียง 2. ใบงาน เรื่อง แข่งกันตะ	

ตารางแผนการสอนระยะยาว
การเรียนมวยไทย โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ (ภาคการศึกษาปลาย)

สัปดาห์ที่	คาบที่	เรื่อง	รูปแบบการสอน	สื่อ / อุปกรณ์	หมายเหตุ
1	1	การรุก	- บรรยาย - สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง การรุก 2. ใบงานเรื่อง เกมเงา	
1-2	2-4	การรุก (ต่อ)	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบงานเรื่อง เกมเงา	
3-4	5-8	การรับ	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง การรับ 2. ใบงานเรื่อง เกมเงา	
4-5	9-10	การประยุทธ์ การรุก และ การรับ	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบงานเรื่อง เกมจับมือ	
6-7	11-14	การไหว้ครู (พรหมนั่ง)	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การไหว้ครู	
8-9	15-18	การไหว้ครู (พรหมยืน)	- สาธิต - ปฏิบัติ - กระบวนการกลุ่ม	1. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การไหว้ครู	

ภาคผนวก ง

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

รองศาสตราจารย์เจษฎา เจียระไนย	ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์อุตร รัตนศักดิ์	ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาติชาย อมิตรพ่าย	ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ธาวุฒิ ปลื้มสำราญ	ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพฤษ์	ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายนันท์วัฒน์ เม่นมังกู
 เกิดวันที่ 25 สิงหาคม 2523
 สถานที่เกิด อำเภอพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 16 ซอยประดิพัทธ์ 15 ตำบลสามเสนใน
 อำเภอพญาไท จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2535 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกัณหาสิงห์
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2538 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2540 ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
 จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2544 ปริญญาตรี (ศึกษาศาสตร์-พลศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
 กรุงเทพมหานคร
 พ.ศ.2551 การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 กรุงเทพมหานคร